

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY
NIEPOŁOMICIE**

- ZMIANA NR 2

**Cz. I UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Teks Jednolity

Załącznik nr 1A do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia

LUTY 2021 R.

Główni projektanci:

dr inż. Grażyna Korzeniak

członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach nr KT-110

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz

członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach nr KT-358

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Adam Twardowski – zagadnienia przestrzenne

dr Liliana Skublicka – zagadnienia przyrodnicze

mgr Katarzyna Gorczyca –zagadnienia społeczno-gospodarcze

Paulina Krzeszowska – zagadnienia społeczno-gospodarcze

mgr inż. Ewa Goras - komunikacja

mgr inż. Jacek Popiela - komunikacja

mgr Krystyna Pawłowska –gospodarka wodno- ściekowa

mgr inż. Teresa Mądry- infrastruktura techniczna

Opracowanie graficzne:

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz

mgr Ireneusz Wójciki

mgr Anna Baran

Ewelina Hnat

**ZMIANA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE**

Główni projektanci:

dr inż. Grażyna Korzeniak

uprawnienia do sporządzania suikzp na podstawie art.5 pkt.3 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. arch. Ewa Arvay- Podhalańska

uprawnienia do sporządzania suikzp na podstawie art.5 pkt.3 i 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zespół autorski:

mgr Anna Baran

dr Katarzyna Gorczyca

Opracowanie graficzne:

mgr Anna Baran

Zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały Nr VII/85/11 Rady Miejskiej w Niepołomicach w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice, zmienionej Uchwałą NR XXXIX/547/14 Rady Miejskiej w Niepołomicach, oznaczono kursywą i drukiem pogrubionym oraz kolorem popielatym.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE – ZMIANA STUDIUM NR 2¹

ZESPÓŁ AUTORSKI

Opracowujący projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2 podjętej na podstawie:

- uchwały Nr XVI/207/20 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice,
- mgr inż. arch. Magdalena Czechowska – kierownik pracowni, główny projektant uprawniona do sporządzania Studium na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- mgr inż. arch. Magdalena Fajkosz – członek Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP MP-1561
- mgr Jakub Biegun – specjalista do spraw zagadnień przestrzennych
- mgr inż. Aleksandra Józefaciuk – specjalista do spraw zagadnień przestrzennych

Zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały XVII/207/20 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice, oznaczono drukiem pogrubionym w kolorze granatowym oraz przypisami identyfikującymi zmianę nr 2.

Rozdziały zawartości opracowania, których treść została zaktualizowana do potrzeb zmiany studium zostały oznaczone „*” (gwiazdką).

W części graficznej zmiany wyróżniono na rysunkach i opisano w legendzie przyporządkowując je do przedmiotowej procedury.

Zgodnie z wymogiem § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy niniejsza zmiana została opracowana w formie ujednoliconej.

¹ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2

Instytut Rozwoju Miast 30-015 Kraków, ul. Cieszyńska 2, <http://www.irm.krakow.pl>

tel.: +48 (12) 634 29 53, fax.: +48 (12) 633 94 05

e-mail: sekretariat@irm.krakow.pl

Spis treści

PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM	6
MATERIAŁY WEJŚCIOWE	8
1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE	11
1.1 Położenie	11
1.2. Powierzchnia i ludność	13
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	14
2.1. Uwarunkowania wynikające z położenia i powiązań zewnętrznych	14
2.1.1. Powiązania przyrodnicze	14
2.1.2. Położenie w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym	15
2.1.3. Powiązania komunikacyjne	16
2.2. Zasoby i stan środowiska przyrodniczego, krajobrazu, rolniczej przestrzeni produkcyjnej	19
2.2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska	19
2.2.2. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna	26
2.2.3. Jakość i zagrożenia środowiska	34
2.2.4. Obszary złóż, obszary i tereny górnicze **	41
2.3. Zasoby środowiska kulturowego	42
2.3.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków:	43
2.3.2. Obiekty proponowane do objęcia ochroną na podstawie gminnej ewidencji zabytków:	44
2.3.3. Katalog stanowisk archeologicznych	51
2.4. Potencjał ludnościowy	57
2.5. Zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	65
2.5.1. Ukształtowana struktura funkcjonalno-przestrzenna	65
2.5.2. Komunikacja	70
2.5.3. Gospodarka wodno-ściekowa	79
2.6. Uwarunkowania wynikające z obowiązujących dokumentów planistycznych	89
2.6.1. Strategiczne dokumenty krajowe	89
2.6.2. Dokumenty wojewódzkie	90
2.6.3. Dokumenty powiatowe	93

2.6.3.	Dotychczasowa polityka przestrzenna gminy	93
2.7.	Potencjał gospodarczy gminy	99
2.7.1.	Podmioty gospodarcze	99
2.7.2.	Funkcje gospodarcze	100
2.8.	Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców	117
2.8.1.	Warunki mieszkaniowe	117
2.8.2.	Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną	118
2.9.	Struktura własności	123
2.9 a.	<i>Tereny zamknięte</i>	123
2.9 b.	Powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy Lotniska Pobiednik k/ Krakowa	124
2.10.	Potrzeby rozwoju gminy	124
3.	PODSUMOWANIE	125

PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM

Podstawą sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice jest uchwała Nr XXIII/253/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 grudnia 2007 w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice”. Zmiana Studium obejmuje cały obszar Miasta i Gminy Niepołomice w granicach administracyjnych gminy.

Podstawą kolejnej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice jest Uchwała nr VII/85/11 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 4 maja 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice, zmieniona Uchwałą Nr XXXIX/547/14 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 27 marca 2014 r. Ustalony uchwałą zakres zmian dotyczy:

- 1) wyodrębnienia granic terenów zamkniętych w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Niepołomice;**
- 2) oznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Niepołomice;**
- 3) ustalenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów na obszarze strefy ochrony wałów przeciwpowodziowych;**
- 4) określenia obszarów i obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;**
- 5) określenia granic udokumentowanych złóż kopalin oraz zasad ochrony terenów występowania złóż;**
- 6) ustalenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obszaru położonego w granicach udokumentowanego złoża Chobot – Polana;**
- 7) ustalenia zasad wyposażenia drogi wojewódzkiej nr 964 w chodniki.**

Podstawą zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice (nr 2) jest XVI/207/20 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice. Ustalony uchwałą zakres zmian dotyczy:

- 1) określenia granic udokumentowanych złóż kopalin, kierunków rozwoju, zasad zagospodarowania, użytkowania i ochrony terenów występowania złóż;**

- 2) określenia szczegółowych zasad interpretowania zapisów Studium na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 3) określenia możliwości rozmieszczenia urządzeń, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zmiany, o których mowa w uchwale o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium, nie dotyczą zagadnień wywołujących konieczność wykonania bilansów z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.²

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

Studium stanowią :

Część I Uwarunkowania rozwoju przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - tekst **ujednolicony** wraz z załącznikiem graficznym, który stanowi mapa - **rysunek ujednolicony** w skali 1: 10 000.

Część II Kierunki rozwoju przestrzennego, tekst **ujednolicony** wraz z załącznikiem graficznym który stanowi mapa – **rysunek ujednolicony** w skali 1: 10 000.

Cześć I i II są załącznikiem do uchwały Rady Miejskiej w Niepołomicach.

Materiały planistyczne stanowią:

Opracowanie ekofizjoigraficzne, część tekstowa i mapa w skali 1: 10 000, **wraz z aneksem**

Inwentaryzacja urbanistyczna, część tekstowa, mapa w skali 1: 10 000 miasta i gminy Niepołomice „Struktura zagospodarowania terenu”, mapy w skali 1: 5 000 miasta Niepołomice i poszczególnych wsi „Inwentaryzacja urbanistyczna”.

Zawartość Studium w części I i części II wraz z załącznikami graficznymi zawiera zmiany w zakresie określonym Uchwałą Nr VII/85/11 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 4 maja 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice, zmienionej Uchwałą Nr XXXIX/547/14 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 27 marca 2014 r.

Uwzględniając uwagi zgłoszone w procesie opiniowania i uzgodnień wprowadzono dodatkowo informacje na załącznikach graficznych (zaktualizowany przebieg potoku Drwinka) oraz w częściach tekstowych Zmiany Studium (zaktualizowane nazwy dróg).

² Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2

W ramach zmiany studium nr 2 wprowadzono aktualizacje zapisów uwarunkowań oraz kierunków rozwoju zarówno w części tekstowej jak i graficznej, przyporządkowując je do przedmiotowej procedury.³

MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Niepołomicach Nr IV/35/07 z dnia 9 stycznia 2007.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” miasto Niepołomice. Uchwała nr XXXI/502/05 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 12 kwietnia 2005,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „B” ujmujący wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów. Uchwała nr XLI/581/05 rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 19 grudnia 2005 ,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Niepołomice na terenie Niepołomickiej Strefy Przemysłowej. Uchwała nr V/37/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 16 stycznia 2007,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Niepołomice obszar „A” dla terenów w Rejonie Strzelnicy Wojskowej Uchwała nr V/38/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 16 stycznia 2007,

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar „B” ujmującego wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów dla terenu położonego na granicy wsi Ochmanów, i Zakrzów obejmującego północną część działek ewidencyjnych 59/1 i 59/2 we wsi Ochmanów oraz południową część działki o numerze ewidencyjnym 640 we wsi Zakrzów. Uchwała nr XI/92/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 18 maja 2007.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru w rejonie ul. Błonie w Niepołomicach. Uchwała nr XIX/225/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 30 października 2007.

³ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla terenów w rejonie ul. Daszyńskiego. Uchwała nr XXVI/272/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar „B” ujmującego wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów dla terenu położonego na granicy wsi Ochmanów, i Zakrzów dla terenów inwestycyjnych Podborze w Staniątkach. Uchwała nr XXVI/274/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla terenów w rejonie ul. Daszyńskiego. Uchwała nr XXVI/272/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru budynków mieszkalnych „Park-Eko” przy ul. Zabierzowskiej w Niepołomicach. Uchwała nr XXVIII/302/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 5 kwietnia 2008.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru w rejonie Wroniarki. Uchwała nr XXIX/309/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 17 kwietnia 2008.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Niepołomice 2000

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Niepołomice. Przedsiębiorstwo Usługowe „Południe ii” sp. z o.o. 2005

Plan Gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Niepołomice. Przedsiębiorstwo Usługowe „Południe ii” sp. z o.o. 2005.

Strategia Rozwoju Powiatu Wielickiego przyjęta Uchwałą Nr XIV/108/08 Rady Powiatu Wielickiego z dnia 14 lutego 2008r.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjęty uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003

Małopolska 2015, Strategia rozwoju województwa małopolskiego na lata 2007-2013 przyjęta Uchwałą Nr XLI/527/2006 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 stycznia 2006 r.

Wojewódzki Program Ochrony dziedzictwa i Krajobrazu Kulturowego Małopolski przyjęty uchwałą XXXVII/469/05 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 3 października 2005

Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2001-2015.

Regionalna strategia innowacji Województwa Małopolskiego 2005- 2013

Raport o stanie środowiska województwa małopolskiego, WIOŚ, 2005 r.

Rejestr zabytków – archiwum PSOZ.

Karty katalogowe zespołów, obiektów wpisowych do rejestru zabytków – archiwum OW PSOZ

Przy opracowaniu studium wykorzystane były również :

Opracowani wykonane pod kierunkiem prof. arch. Krystyny Pawłowskiej oraz mgr inż. Błażeja Płaczynta- Brudnik: „Badania przedprojektowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zabudowy Niepołomic (społeczne oceny kierunków rozwoju funkcjonalnego gminy oraz infrastruktury drogowej).

Materiały do Programu Rewitalizacji.

DECYZJA Nr 3 MINISTRA INFRASTRUKTURY i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych Dz. Urz. MiR z dnia 27 marca 2014 r.poz. 25).

Dokumentacja Rejestracyjna Lotniska Pobiednik k/Krakowa, mapa „Plan powierzchni ograniczających”.

1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE

1.1 Położenie

Położenie i podział administracyjny

Gmina Niepołomice położona jest w województwie małopolskim, w powiecie wielickim.

Gmina graniczy :

od strony północno-zachodniej poprzez Wisłę z Krakowem,

od strony zachodniej z gminą Wieliczką,

od strony Północnej poprzez Wisłę z gminą Igołomia-Wawrzeńczyce,

od strony wschodniej z gminą Drwinia,

od strony południowej i południowo-wschodniej z gminą Kłaj,

od strony południowej z gminami Gdów i Biskupice,

od strony południowo-zachodniej z gminą Wieliczka.

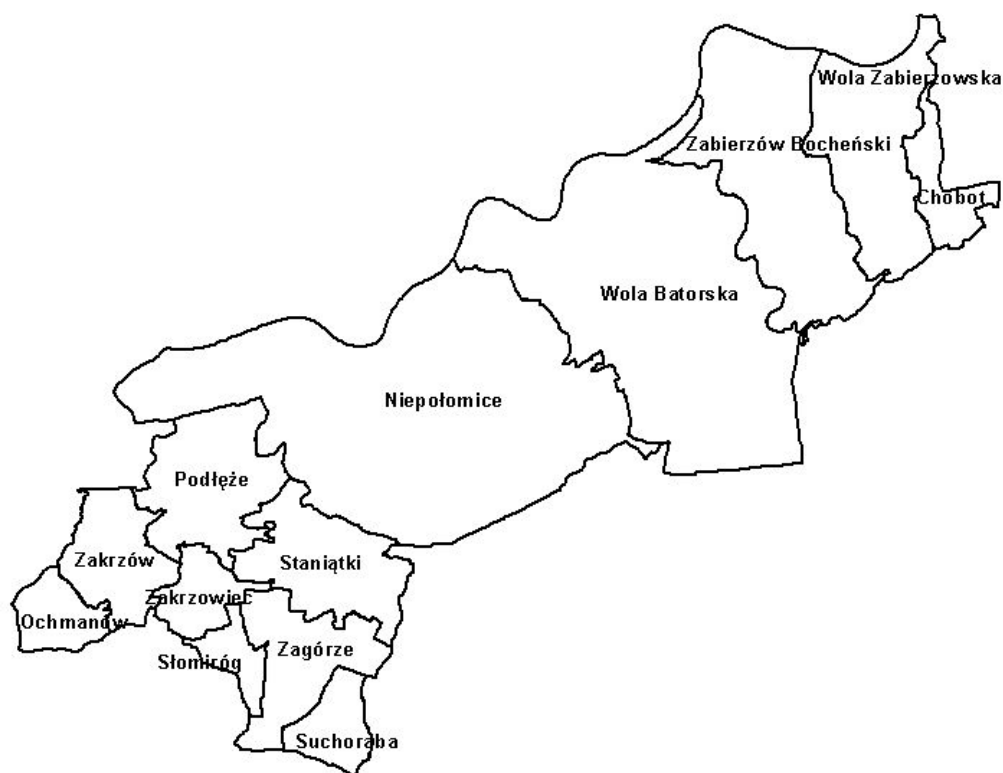
Niewielka część terenu należąca do Miasta i Gminy Niepołomice stanowi enklawę położoną w Gminie Kłaj.

Ryc. Położenie miasta i Gminy Niepołomice w Województwie Małopolskim.

Źródło: Opracowanie własne

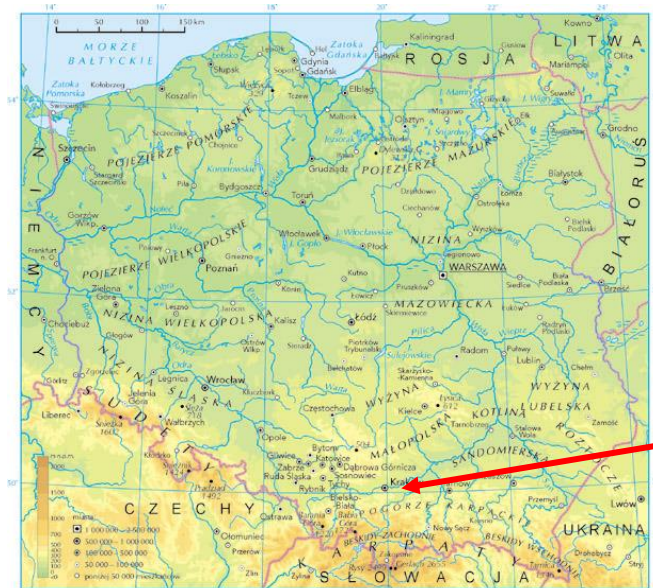
Gmina jest gminą miejsko - wiejską. Miasto Niepołomice położone jest w części centralnej. Część wiejską stanowi 12 wsi: Wola Batorska, Zabierzów Bocheński, Wola Zabierzowska, Chobot usytuowane po północno-wschodniej stronie miasta oraz Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów leżące po stronie południowo-zachodniej miasta.

Ryc. Podział administracyjny Miasta i Gminy Niepołomice

Położenie geograficzne

Niepołomice położone są według Kondrackiego (1998) w makroregionie Kotlina Sandomierska, mezoregionie Nizina Wisły i Pogórze Bocheńskie.

Ryc. Położenie geograficzne Miasta i Gminy Niepołomice

1.2. Powierzchnia i ludność

MIASTO/WIEŚ	POWIERZCHNIA KM ²	UDZIAŁ W POWIERZCHNI GMINY (%)	LICZBA MIESZKAŃCÓW 2007	UDZIAŁ W LICZBIE MIESZKAŃCÓW GMINY (%)
Niepołomice	27,10	28,38	8645	38,84
Wola Batorska	22,81	23,89	2677	12,03
Wola Zabierzowska	7,16	7,50	1260	5,66
Zabierzów Bocheński	10,67	11,18	1568	7,04
Chobot	2,07	2,17	266	1,19
Staniątki	5,29	5,54	2405	10,80
Podłęże	5,48	5,74	1978	8,89
Zakrzów	1,95	2,04	1000	4,49
Zakrzowiec	3,62	3,79	489	2,20
Zagórze	4,20	4,40	657	2,95
Ochmanów	1,89	1,98	567	2,55
Słomiróg	1,27	1,33	468	2,10
Suchoraba	1,97	2,06	280	1,26
OGÓŁEM	95,48	100,00	22260	100,00

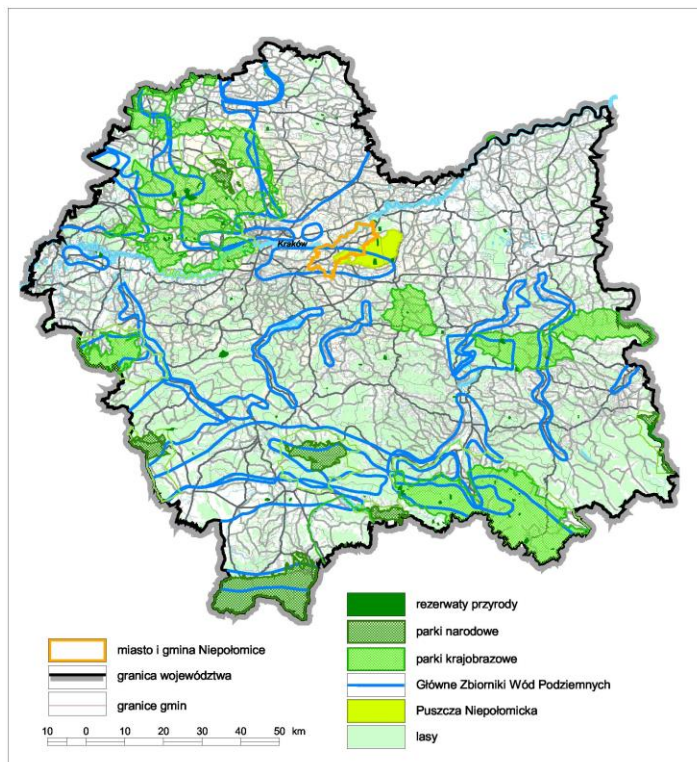
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

2.1. Uwarunkowania wynikające z położenia i powiązań zewnętrznych

2.1.1. Powiązania przyrodnicze

Rejon Puszczy Niepołomickiej jest istotnym elementem ponadlokalnych struktur przyrodniczych. Puszcza Niepołomicka jest obszarem wchodzącym w skład sieci ECONET-POLSKA oraz Natura 2000. W koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska Puszcza Niepołomicka została zakwalifikowana jako obszar węzłowy o znaczeniu krajowym 23 K. Łączy się on poprzez dolinę Wisły z obszarem węzłowym 16 K - Krakowskim oraz poprzez dolinę Raby z Obszarem Pogórza Ciężkowickiego 31 K.

Na terenie Miasta i Gminy Niepołomice położona jest część Puszczy uznanej za obszar NATURA 2000. Tym samym lokalne powiązanie przyrodnicze z Gminami Drwinia i Kłaj w których leżą pozostałe części puszczy, mają szczególny charakter. Do istotnych należy zaliczyć też powiązania poprzez trzeciorzędowy zbiornik wód podziemnych GZWP nr 451.

Ryc. Obszary chronione i GZWP w Województwie Małopolskim.

Źródło: Opracowanie własne

2.1.2. Położenie w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym

Zasięg Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego został określony w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Zgodnie z tym dokumentem gmina położona jest w strefie podmiejskiej stanowiącej najbliższe sąsiedztwo ośrodka centralnego. Położenie w obszarze metropolitalnym jest czynnikiem silnie oddziaływującym na możliwości rozwoju obszaru, a także na potrzebę ukierunkowania lokalnej gospodarki przestrzennej na wzmacnianie potencjału rozwojowego całego obszaru, a pośrednio całego regionu.

Do najważniejszych uwarunkowań związanych z położeniem w obszarze metropolitalnym należą:

W zakresie zachodzących procesów :

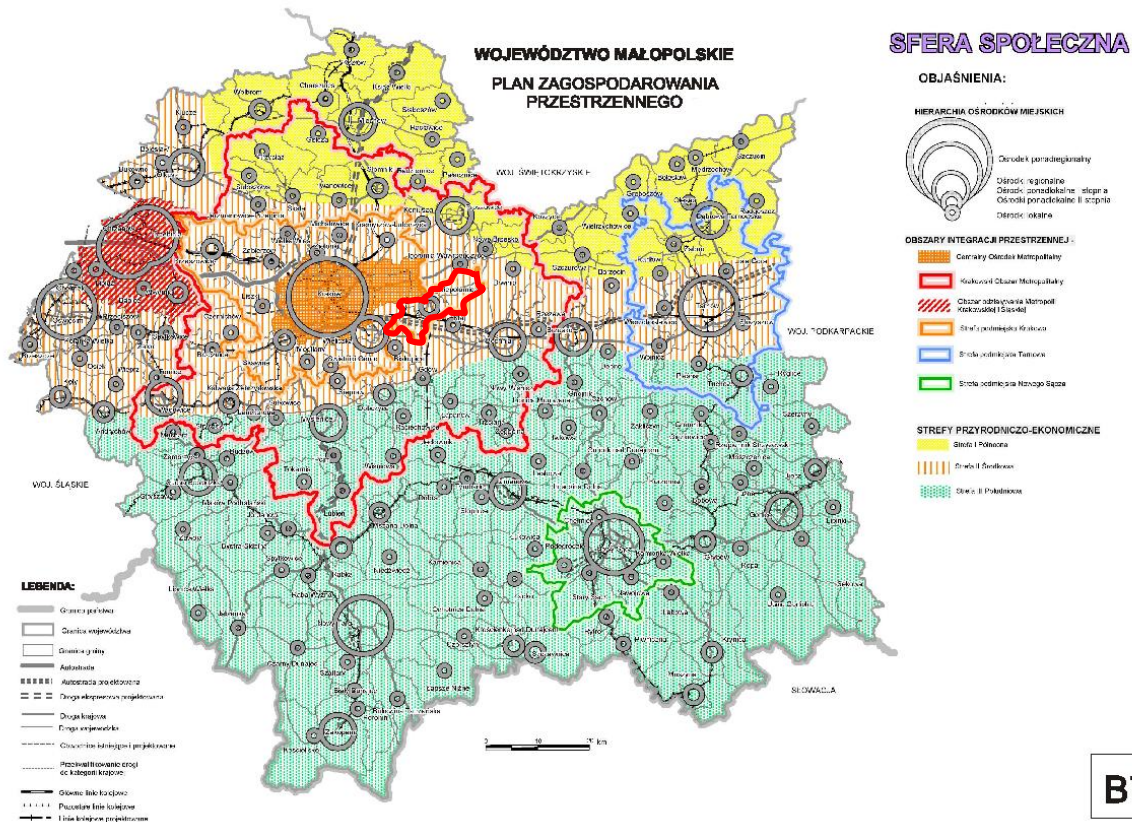
- silne związki pomiędzy Krakowem i gminą dotyczące dojazdów do pracy, zarówno do ośrodka centralnego jak i do zakładów pracy zlokalizowanych na terenie gminy,
- presja inwestycyjna wynikająca z atrakcyjności terenów gminy dla mieszkalnictwa,
- zainteresowanie podażą terenów przystosowanych dla lokalizacji przemysłu na terenie gminy i związany z tym rozwój dzielnicy przemysłowej miasta,
- włączanie się Miasta i Gminy Niepołomice w wzbogacanie oferty kulturowej Krakowa i tworzenie wspólnego produktu turystycznego opartego na walorach kulturowych,
- wzrastające zainteresowanie ofertą rekreacyjną gminy,
- zagrożenia wartości przyrodniczych związane z presją inwestycyjną,
- systematycznie wzrastające zatłoczenie dróg z czym związane jest ograniczanie dostępności gminy oraz pogarszanie warunków życia.

W zakresie ukierunkowania rozwoju:

- potrzeba wzmacnianie funkcji gospodarczych opartych na wysokich technologiach obejmujących zarówno usługi jak i przemysł, przy wykorzystaniu potencjału naukowego Krakowa,
- rozwój sieci dróg który pozwoli na ułatwienie połączeń z międzyregionalnymi osiami transportowymi oraz Krakowem a także innymi gminami obszaru metropolitalnego,
- tworzenie warunków przestrzennych dla wzmacniania metropolitalnego transportu zbiorowego,
- włączenie się w system zintegrowanego planowania infrastruktury technicznej,
- rozwój oferty terenów mieszkaniowych dla mieszkańców obszaru metropolitalnego z rozwiązaniami przestrzennymi ograniczającymi procesy rozpraszania zabudowy,
- potrzeba ochrony najbardziej cennych przyrodniczo obszarów jako elementów ponadlokalnej metropolitalnej przyrodniczej struktury przestrzennej z koniecznością

kompensacji w tych terenach utraty elementów lokalnych systemów przyrodniczych w terenach podlegających silnej urbanizacji,

- utrzymanie funkcji rolniczych w powiązaniu z potrzebą zachowania terenów rolnych pełniących jednocześnie funkcje elementów systemów przyrodniczych.

Ryc. Położenie Miasta i Gminy Niepołomice Krakowskim Obszarze Metropolitalnym

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego

2.1.3. Powiązania komunikacyjne

Powiązania lotnicze

Obszar gminy obsługiwany jest przez Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków – Balice. Odległość od lotniska Miasta Niepołomice wynosi ok. 40 km. Dostępność lotniska ulegnie poprawie po ukończeniu budowy autostrady.

Powiązania ponadregionalne drogowe i kolejowe

W skali ponadregionalnej połączenia transportowe zapewniają korzystne powiązania przestrzenne gminy. Miasto i Gmina Niepołomice położone są wzdłuż III-ego Paneuropejskiego korytarza transportowego, wchodzący w skład sieci TINA Drezno-Wrocław-Kraków-Rzeszów-Lwów do którego należą:

- Droga krajowa nr 4 (docelowo odcinek autostrady) przebiegająca w kierunku zachodnio-wschodnim, relacji granica państwa–Wrocław–Gliwice–Katowice–Chrzanów–Kraków–Tarnów–granica Państwa,
- Odcinek linii kolejowej E-30 Drezno-Wrocław-Kraków-Rzeszów-Lwów (linia kolejowa 91 Kraków Medyka).

Pośrednio połączenia ponadregionalne gminy zapewnia droga krajowa nr 7 dostępna w kierunku Warszawy poprzez część północną Krakowa drogami krajowymi 75 i 79, natomiast w kierunku Chyżnego i Łysej Polany poprzez południową część Krakowa drogą wojewódzką nr 964 i drogą krajową nr 4.

Ryc. Zewnętrzne powiązania drogowe Miasta i Gminy Niepołomice

Źródło: Opracowanie własne

Połączenia drogowe z gminami sąsiednimi

Główne połączenia drogowe komunikacyjne z terenami otaczającymi stanowią:

Z Krakowem:

droga krajowa nr 4 poprzez drogę krajową nr 75 (przez Szarów, Targowisko),

droga krajowa nr 75 (przez ulicę Igołomską w Krakowie),

droga wojewódzka nr 964 (Zabawa, Ochmanów, Zakrzów, Podłęże, Niepołomice, Wola Batorska, Zabierzów Bocheński, Wola Zabierzowska, Chobot),

droga wojewódzka nr 964 i droga powiatowa 2009 k (Zakrzów, Węgrzce Wielkie, Kokotów, Czarnochowice),

droga powiatowa 2011 k (ul. Płaszowska, Grabska, Krakowska, Grabie, Brzegi, Rybitwy),

Z Gminą Wieliczka:

droga krajowa nr 4 poprzez drogę krajową nr 75 oraz drogę wojewódzką nr 75,

droga wojewódzka nr 964,

Z gminą Bochnia :

droga krajowa nr 75,

Z gminą Kłaj:

droga krajowa nr 75,

Z Gminą Drwinia:

droga wojewódzka nr 964,

Z gminą Gdów:

droga krajowa nr 75 i droga powiatowa nr 2007,

Z Gminą Biskupice:

drogi powiatowe nr 2013 k i 2014 k.

Realizacja autostrady, z projektowanym obecnie włączeniem Miasta i Gminy Niepołomice do najbliższego węzła Szarów, poprzez drogę krajową 75 w istotny sposób poprawi dostępność komunikacyjną gminy z gmin sąsiednich. Jednakże brak bezpośredniego, krótkiego połączenia strefy przemysłowej miasta z autostradą jest czynnikiem ograniczającym proces rozwoju połączeń gminy z ośrodkiem centralnym.

Połączenia kolejowe

Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa nr 91 Kraków- Medyka która zapewnia połączenia zarówno z Krakowem jak i dalsze powiązania zewnętrzne. Jednakże linia ta nie przebiega przez miasto Niepołomice, natomiast przystanki zlokalizowane są w Staniątkach i Podłężu. Ogranicza to przydatność tej linii jako podstawowego połączenia mieszkańców

z Krakowem. Przewidywana jest modernizacja i zmiana przebiegu linii 95, która powinna być uwzględniona w Studium.

Przebiegająca przez gminę linia kolejowa nr 95 relacji Kraków-Mydlniki-Podłęże, z przystankiem Wisła-Podgrabie aktualnie jest linią towarową. Przewidywana jest modernizacja linii w ramach modernizacji linii kolejowej E30/CE30 .

2.2. Zasoby i stan środowiska przyrodniczego, krajobrazu, rolniczej przestrzeni produkcyjnej

2.2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska

Budowa geologiczna

Według Książkiewicza i Samsonowicza Niepołomice leżą w obrębie tektonicznego zapadliska przedkarpackiego wypełnionego osadami miocenu. Są to trzeciorzędowe iły mioceńskie. Średnia ich miąższość wynosi kilkadziesiąt do kilkuset metrów. Są to przeważnie szare iły i iłolupki krakowieckie miejscami piaszczyste i margliste. Strop miocenu jest pofalowany. Iły mioceńskie występują na głębokości kilku do kilkunastu metrów. Podłoże starsze przykrywa seria czwartorzędowych osadów rzecznych i rzeczno – lodowcowych miąższości 10 – 20 m. Na obszarze terasy zalewowej i nadzalewowej Wisły są to w stropie mady i mady organiczne zalegające na piaskach i żwirach. W zagłębieniach i starorzeczach mogą wystąpić torfy. Miąższość tych osadów wynosi 1 – 5 m. W obrębie terasy nadzalewowej wysokiej występują przeważnie piaski wodno – lodowcowe.

W plejstocenie osadzały się utwory pyłowe – lessy. Młodsze utwory holoceny to osady współczesnych dolin rzecznych i dolin deluwialnych (Pluta i in., 1978).

Wydmy budują osady eoliczne. Wysoczyzna Wielicko – Gdowska zbudowana jest ze sfałdowanych trzeciorzędowych osadów mioceńskich, sfałdowanych iłów, iłolupków i łupków. Utwory mioceńskie przykryte są warstwą czwartorzędowych glin zwietrzelinowych o zmiennej miąższości. Utwory mioceńskie wykształcone są w postaci piasków, glin i iłów.

Rzeźba

Niepołomice położone są według Kondrackiego (1998) w makroregionie Kotlina Sandomierska, mezoregionie Nizina Wisły i Pogórze Bocheńskie.

Granicę między jednostkami wyznacza warstwica 190 – 210 m n.p.m. Gmina położona jest na wysokości od 183,6 m do 305 m n.p.m. Na terenie miasta Niepołomice płaskowyż Pogórze Bocheńskiego wznosi się wyraźnym progiem o wysokości 10 m nad doliną Wisły.

W rzeźbie terenu gminy Niepołomice zaznaczają się doliny rzeczne oraz garby Pogórza Bocheńskiego (Pluta i in. 1978).

Gleby

Na obszarze gminy przeważają mady średnie i ciężkie. Mady należą do kompleksu pszennego dobrego, żytniego bardzo dobrego, użytków zielonych bardzo dobrych, dobrych i średnich oraz kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Czarnoziemy wytworzone są na lessach. Występujące czarnoziemy należą do kompleksu pszennego bardzo dobrego. Gleby torfowe i murszowo torfowe są glebami torfowisk niskich, gleby murszowo-mineralne wytworzone są na piaskach gliniastych lekkich. Gleby organiczne należą do kompleksu użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Gleby brunatne właściwe wytworzone na lessach należą do kompleksu pszennego wadliwego. Gleby brunatne wylugowane i kwaśne piasków gliniastych lekkich należą do kompleksu żytniego dobrego, wytworzone na lessach do kompleksu pszennego bardzo dobrego oraz pszennego wadliwego. Gleby piaszkowe różnych typów genetycznych piasków słabo gliniastych należą do kompleksu żytniego słabego. Południowo-wschodni skraj i północny zajmują lasy. Mady zajmują większą część powierzchni gminy. Gleby brunatne właściwe, gleby brunatne wylugowane i kwaśne, gleby piaszkowe różnych typów genetycznych, czarnoziemy, gleby organiczne skupiają się w południowej części gminy.

Ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 6674 ha. Gleby gminy Niepołomice należą w przewadze do gleb dobrych i bardzo dobrych. Gleby chronione I –IV klasy zajmują ok. 86% powierzchni użytków rolnych.

Tab. Powierzchnie w ha użytków rolnych o określonej klasie bonitacyjnej

Klasa bonitacyjna	Grunty orne i sady		Użytki zielone	
	ha	%	Ha	%
I	32.8	0.8	7	0.3
II	451.1	10.5	129.7	4.9
IIIa	1237.9	28.8	1621.6	61
III	921	21.4	-	-
IVa	951.1	22.1	566.5	21.3
IVb	273.6	6.3	-	-
V	313.3	7.3	289.9	10.9
VI	121	2.8	41.4	1.6

Wody

Wody powierzchniowe

Tereny miasta i gminy Niepołomice posiada rozbudowaną sieć hydrograficzną. Największą rzeką przepływającą przez gminę jest Wisła. Jej dopływy to Podłęzanka i Drwinka, a także cały szereg krótkich potoków bez nazwy. W obrębie terasy zalewowej i nadzalewowej Wisły występują liczne ciekły oraz rowy melioracyjne, a także starorzecza wypełnione wodą. Cały obszar miasta i gminy Niepołomice położony jest w dorzeczu Wisły. Długość Wisły w granicach gminy wynosi 20 km, jej średni spadek 1 % a szerokość koryta od 50 do 100 m. Rzeką Drwinka wypływa w okolicach Niepołomic. Powierzchnia jej zlewni wynosi ok. 150 km², a długość ciekły 27 km. Rzeką na całej długości jest uregulowana, a jej charakterystyczną cechą są niewielkie spadki podłużne. Regulacja Drwinki oraz modernizacja systemu melioracyjnego w dolinie została wykonana w roku 1996. Zlewnia Drwinki charakteryzuje się bardzo niskimi sptywami jednostkowymi ok. 6 l/sek. km², które w okresach suchych spadają poniżej 1 l /sek. km². Rzeką Podłęzanka płynie z kierunku południowego na północ przez Zagórze, Staniątki i częściowo Zakrzowiec. Spadki poprzeczne doliny Podłęzanki w strefie przy korytowej wynoszą od 0,3 % do 1,0 %, a natomiast spadek podłużny 0,2 %. W dzielnicy Podgrabie z uwagi na przesiąki i podsiąkanie wód w okresach ulewnych deszczy i spiętrzenie wód w Wiśle i Podłęzance może wystąpić zagrożenie powodziowe. Przez teren gminy Niepołomice przepływają również potoki Zakrzowianka i Bogusława, biorące swój początek w zachodnim rejonie Biskupic i Przebieczanach. Podłęzanka zbiera wody z obszaru Pogórze Bocheńskiego poprzez zlewnię Samicy i ciekły Babicy i Bogusława.

Zbiorniki wodne

Na terenie miasta i gminy Niepołomice zlokalizowanych jest szereg zbiorników wodnych małej retencji, które mogą pełnić również funkcje rekreacyjne.

Wola Zabierzowska – Przepływowy staw „Jezioro” o powierzchni ok. 2 ha i głębokości 1,2 m. Pojemność retencyjna bierna 2400 m³, czynna 2000 m³. Jest to naturalny zbiornik wodny, przez który przebiega rów melioracyjny wymagający szczegółowej odbudowy.

Wola Zabierzowska – „Cegielnik” o powierzchni ok. 0,5 ha i głębokości ok. 1 m. Jego pojemność bierna: 5000 m³, pojemność czynna 2000 m³. Jest to zbiornik retencyjny w zlewni lokalnego rowu melioracji szczegółowej.

Wola Zabierzowska – Zbiornik sztuczny „Dworak” (po byłej cegielni) o powierzchni ok. 0,7 ha i głębokości ok. 2 m. Jego pojemność bierna: 14000 m³, a pojemność czynna: 7000 m³. Jest to zbiornik retencyjny w zlewni lokalnego rowu melioracyjnego.

Zabierzów Bocheński – Zbiornik sztuczny „Żwirownia” o średniej głębokości 1,5 m. Jego pojemność bierna: 166000 m³, pojemność czynna: 12000 m³. Zbiornik pełni funkcję rekreacyjną, hodowli ryb. Jest to zbiornik retencyjny w obszarze oddziaływania rzeki Drwinki.

Wola Batorska – Zbiornik naturalny „Glinki” o powierzchni ok. 1,5 ha i średniej głębokości 1 m. Jego pojemność bierna: 15000 m³, pojemność czynna: 10000 m³. Jest to zbiornik retencyjny dla rowu melioracji szczegółowej oraz dla rzeki Drwinki.

Wola Batorska – Zbiornik sztuczny stanowiący własność prywatną (Tadeusz Maj) o powierzchni 0,5 ha i głębokości ok. 2 m. Jego pojemność bierna: 10000 m³, pojemność czynna: 20000 m³. Aktualnie jest w eksploatacji żwiru i pasku.

Wola Batorska – Zbiornik sztuczny stanowiący własność prywatną (Jan Rosiek) o powierzchni ok. 1 ha i średniej głębokości 3 m. Jego pojemność bierna: 30000 m³, pojemność czynna: 20000 m³. Aktualnie jest w eksploatacji żwiru i pisaku.

Wola Batorska – Zbiornik sztuczny stanowiący własność prywatną (Piotr Iwulski) o powierzchni ok. 3,0 ha i średniej głębokości 3 m. Jego pojemność bierna: 90000 m³, pojemność czynna: 30000 m³. Jest to staw hodowli ryb.

Wola Batorska – Zbiornik sztuczny na terenie SKR o powierzchni ok. 0,5 ha i średniej głębokości 3 m. Jego pojemność bierna: 15000 m³, a pojemność czynna 5000 m³.

Wola Batorska – Zbiornik sztuczny „PZW” o powierzchni ok. 0,5 ha i średniej głębokości 3 m. Jego pojemność bierna: 15000 m³, a pojemność czynna 5000 m³. Jest to staw hodowli ryb Polskiego Związku Wędkarskiego.

Wola Batorska – Stawy o różnej wielkości o powierzchni ok. 0,5 ha i średniej głębokości 1,5 m. Jego pojemność bierna: 75000 m³. Funkcja rekreacyjna.

Niepołomice – Sztuczny zbiornik HM (Fabryki Krat Pomostowych) o powierzchni ok. 0,3 ha i głębokości 2 m. Jego pojemność bierna: 6000 m³, pojemność czynna: 1500 m³. Obiekt hodowli ryb, ptactwa wodnego – służy do rekreacji pracownikom.

Niepołomice – Sztuczny zbiornik Zakładu „Juka” o powierzchni ok. 0,3 ha i głębokości 1,5 m. Jego pojemność bierna: 4500 m³. Obiekt hodowli ryb i rekreacji.

Niepołomice – Sztuczny zbiornik „Żwirownia ZEK” o powierzchni ok. 2,5 ha i głębokości 3 m. Jego pojemność bierna: 75000 m³, pojemność czynna: 25000 m³. Służy do wyrobu żwiru.

Niepołomice – Stawy tzw. „Moczydło” o powierzchni ok. 1 ha i średniej głębokości 1,5 m. Jego pojemność bierna: 15000 m³, pojemność czynna: 25000 m³. Funkcja retencyjna.

Niepołomice – Stawy, zbiorniki o powierzchni ok. 1 ha i średniej głębokości 1 m. Pojemność bierna: 10000 m³, pojemność czynna: 5000 m³. Obiekty hodowli ryb i rekreacyjne.

Zagórze – Stawy rybne („Kończakowski”) o powierzchni 1 ha i głębokości 2 m. Pojemność czynna: 20000 m³, służy do hodowli ryb.

Zakrzowiec – Stawy „Zakrzowiec” o powierzchni 3 ha. Pojemność czynna: 30000 m³. Są to stawy hodowlane.

Podłęże – Stawy „Podłęże” o powierzchni ok. 3 ha. Pojemność retencyjna 60000 m³. Są nieeksploatowane.

Staniątki – Stawy tzw. „Przy Torach” o powierzchni ok. 0,5 ha i średniej głębokości 1,5 m. Pojemność bierna: 75000 m³, pojemność czynna: 2500 m³. Zbiornik pełni funkcję retencyjną.

Wody podziemne

Na obszarze miasta i gminy Niepołomic występują dwa podstawowe ogniwa wodonośne: czwartorzędowe i trzeciorzędowe.

Ogólnie zasoby wód podziemnych na terenie gminy i miasta Niepołomic są zróżnicowane. Utwory czwartorzędowe posiadają znacznie większe zasoby wód w części północnej. Tam też wydajność studni wahają się od 10 do 70 m³/h. Czwartorzędowy poziom wodonośny na terenie gminy jest eksploatowany w znikomym stopniu, głównie ze względu na bardzo słabą jakość wód wynikającą ze złego stanu sanitarnego Wisły. W trzeciorzędowym piętrze wodonośnym duże zasoby wód podziemnych występują w rejonie Niepołomic, Podłęża i Staniątek. Tam też zasoby dyspozycyjne wynoszą 140 -350 m³/km², a wydajność studni zawiera się w przedziale 30 – 70 m³/h. Wody omawianego piętra, ze względu na dobrą jakość, są wykorzystywane głównie do celów zaopatrzenia ludności w wodę pitną i dla potrzeb gospodarczych. Na terenie miasta i gminy Niepołomic poziom trzeciorzędowy związany z piaskami bogucickimi tworzy Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP 451).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 451 (GZWP 451)

W pylasto-piaszczysto-piaskowcowych utworach trzeciorzędowych Zapadliska Przedkarpacciego, w oparciu o kryteria podstawowe wydzielono Subzbiornik 451 - Bogucice. Jest to zbiornik porowy, dwupoziomowy, w którym łączna miąższość utworów jest zmienna i waha się od 5 do 60 m, a lokalnie do 100 m. W obrębie zbiornika wydzielono dwa, w znacznym stopniu niezależne, wielowarstwowe horyzonty wodonośne. Pierwszy na głębokości 80-100 m p.p.t., o charakterze subartezyjskim (za wyjątkiem obszarów wychodni piasków bogucickich), drugi - poniżej tej głębokości, na obszarze centralnej części zbiornika tj. od Bieżanowa do Niepołomic, o charakterze artezyjskim. Wydajność pojedynczych studni waha się od kilku do 200 m³/h. Na całym obszarze subzbiornika Bogucice, z wyjątkiem odkrytych wychodni, osady trzeciorzędowe przykryte są ciągłym płaszczem piaszczysto-gliniastych utworów czwartorzędowych o miąższości od kilku do ponad 20 m. Osady pokrywające skały subzbiornika, mając różną przepuszczalność, ograniczają jego zasilanie, a tym samym dopływ zanieczyszczeń z powierzchni. Według Kleczkowskiego (1990) średnia

szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornik wynoszą 40 m³/d a średnia głębokość ujęcia wód zmienia się d 60- 200 m.

Wody geotermalne

Najbardziej korzystne parametry geotermalne wód cenomańskich występują w rejonach: Niepołomic, Grobli, Bochni, Rzezawy, Brzeźnicy i Brzeska (z samowypływem ok. 66 m³/h w rejonie Rzezawy). Strefa dobrych warunków geotermalnych kontynuuje się od strefy Rzezawy na północ przez Szczurową w kierunku Koszyc.

Wytypowane strefy to:

- otwory Niepołomic– 7, 11, 8 (1 km od Niepołomic), PUSZCZA –14 (obszar Woli Zabierzowskiej)
- w obrębie poziomu malmu: Kraków-Zesławice, Tropiszów, Tarnów-Tarnowiec, Cikowice, Łękawica k. Tarnowa, Drwinia, Jadowniki, Kościelniki, Kraków-Batowice, Kraków (Tetmajera), Machowa, Pawężów, Pietrzejowice, Proszowice-Pławowice, Przylasek Rusiecki, Puszcza Niepołomiczka, Rzezawa, Sufczyn, Więclawice,
- w obrębie poziomu doggerskiego: Brzesko, Niepołomic, Raclawice, Brzeźnica, Gdów, Huciska, Ilkowice, Liplas, Miechów, Myślenice-Borzęta, Okocim, Poręba Spytkowska, Proszowice, Rzezawa, Słomniki, Wola Zabierzowska, Zakliczyn k. Dobczyc, Żabno,
- w obrębie poziomów paleozoicznych; Bochnia-Cikowice, Kraków Wschód (Przylasek Rusiecki), Kęty, Kobierzyn, Kryspinów, Krzeszowice, Lachowice, Łapczyca, Mniszów, Niepołomic Potrójna, Raclawice, Sucha Beskidzka, Wola Radłowska, Zalesie.

Otwory spełniają kryteria kwalifikujące je do rekonstrukcji, jednak podstawowym czynnikiem umożliwiającym ich wykorzystanie dla geotermii jest ich stan techniczny mogący być oceniony dopiero podczas prac technicznych. Wiele otworów po likwidacji ulega korozji, natomiast w samych otworach pozostawiane są elementy stalowe, nie wymienione w opisie przebiegu likwidacji.

Klimat

Niepołomic (wg podziału Gumińskiego) należą do dzielnicy Tarnowskiej XIV. Średnia temperatura roczna wynosi 8,1°C, temperatura lipca 17,3 °C, stycznia -2,5 °C. Jest ona nieco niższa niż średnia Kotlin Podkarpackich, która wynosi 8,8 °C. Gorsze warunki termiczne wynikają z położenia w dolinie Wisły i w związku z tym częstym występowaniem inwersji termicznej i zaleganiem mgieł. Średnia ilość dni bezprzymrozkowych wynosi 169, z przymrozkami 196. Przymrozki występują późną wiosną i wczesną jesienią, skracając okres wegetacji. Wilgotność powietrza – najniższa w maju 70%, największa w listopadzie i grudniu 90%. W dolinie Wisły występują częste zalegania mgieł. Ilość dni z mgłą wynosi 100 – 120,

co stanowi niekorzystny element klimatu zwłaszcza dla najniżej położonych terenów. Największa ilość dni z opadami w lipcu wyniosła 12 dni (123,3 mm), najsuchszy jest luty 10 dni i 23,7 mm opadu. Średnia roczna suma opadów to 700 – 750 mm. Średnia liczba dni pogodnych 40 – 50, dni z pokrywą śnieżną 80 – 100 a dni gorących 35 – 40. Największe zachmurzenie przypada na miesiące styczeń – marzec, najmniejsze w miesiącach sierpień, wrzesień. Największa częstotliwość wykazują wiatry zachodnie 20% najniższa południowe 2,7%. Notuje się duży procent cisz – 25%.

Klimat w obszarze miasta i gminy Niepołomice posiada podobnie jak w sąsiednich gminach korzystne warunki klimatyczne dla sadownictwa i leśnictwa z uwagi na wysoka sumę opadów i wysoka średnia roczna temperaturę powietrza. Położenie w Dolinie Wisły powoduje występowanie inwersji temperatury. Wpływ mają zakłady przemysłowe zlokalizowane w wschodniej części Krakowa. Pomimo znacznej poprawy stanu w zakresie zanieczyszczeń powietrza w stosunku do lat ubiegłych istnieje konieczność stałego monitorowania negatywnych wpływów na klimat lokalny.

Szata roślinna

Lasy i grunty leśne stanowią łącznie 1460 ha, tj. 15,1 % całego obszaru gminy. Największe kompleksy leśne występują w części centralnej gminy i są związane z Puszcza Niepołomicką. Obszary leśne są administrowane przez Nadleśnictwo Niepołomickie. Ogólna powierzchnia lasów to 1460 ha w tym 1436 to Puszcza Niepołomicka, 20 ha to las Komunalny w Zakrzowie i 4 ha lasy prywatne. Lasy w gminie Niepołomice spełniają rolę wodochroną.

Na obszarze gminy występują zbiorowiska roślinne o różnej genezie powstania i różnym stopniu przekształcenia:

zbiorowiska naturalne o niewielkim stopniu przekształcenia – to dobrze zachowane lasy uroczyska Błoto i niewielkie fragmenty uroczyska głównego Puszczy Niepołomickiej i niewielki kompleks leśny pomiędzy Staniątkami a Brzeziem (w gminie Kłaj).

zbiorowiska o charakterze zbiorowisk naturalnych o bardzo dużym stopniu przekształcenia – pozostałe tereny leśne.

zbiorowiska antropogeniczne o wysokim stopniu przystosowania do siedliska – w niewielkim stopniu przekształcone – zbiorowiska łąk i pastwisk (szczególnie dobrze zachowane pomiędzy Wisłą a drogą Niepołomice – Chobot, na wschód od Niepołomic, tzw. Łąki Kłajowskie, w dnie doliny Podłężanki).

zbiorowiska jw. o dużym stopniu przekształcenia na skutek działalności gospodarczej (gospodarka łąkarska + melioracje) – to mocno zniszczone łąki po gospodarstwie Igloopol oraz fragmenty w okolicy Niepołomic i Zabierzowa Bocheńskiego.

agrocenozy (pola uprawne) – powstałe i istniejące dzięki działalności ludzi, o bardzo wysokim stopniu przekształcenia.

zbiorowiska roślinności segetalnej (ruderalnej) – towarzyszące zabudowie, szlakom komunikacyjnym i przemysłowi.

Część torfowiska Błoto znajduje się w gminie Niepołomice. Występuje tu najdalej na południowy zachód w Polsce wysunięte stanowisko brzozy niskiej. Do najciekawszych spośród wielu tu występujących roślin bagiennych należy zaliczyć: modrzewicę zwyczajną, żurawinę błotną, wełniankę pochwiatą oraz częściowo chronione bagno zwyczajne. Rosną również ciekawe gatunki górskie, jak: przywrotnik prawie nagi, gęsiówka Hallera, przetacznik górski i olcha szara.

Świat zwierząt

Liczba gatunków ptaków na terenie gminy (głównie Puszcza Niepołomska) sięga około 175. Najciekawsze z nich: orlik krzykliwy i grubodzioby, błotniak zbożowy i popielaty, pustułowca, kobuz, bocian czarny. Do zanikających w skali europejskiej gatunków ptaków, a tu mających swoją ostoję lęgową, należą jeszcze: brodziec samotny, sowa błotna, puszczyk uralski, remiz, czapla czerwona, rybołów, ślepowron, dudek. Spośród dużych ssaków w Puszczy możemy spotkać sarny, jelenie, dziki i wilki. W Poszynie (na wschód od obszaru opracowania) istnieje izolowany od otoczenia Ośrodek Hodowli Żubrów.

2.2.2. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna

Struktura przyrodnicza obszaru jest złożona. Obejmuje zróżnicowane siedliska. Wzajemny układ przestrzenny siedlisk, stopień odporności różnicuje wartości przyrodnicze i ekologiczne obszaru. Obszar stanowi siedliska wysokiego potencjału bioróżnorodności. Różnorodność biologiczna - zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią; dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz różnorodności ekosystemów. Różnorodność biologiczna na poziomie ekosystemów oznacza ekologiczne, geograficzne i syntaksonomiczne zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych - fitocenozy i zoocenozy na danym obszarze oraz ich przestrzenne uporządkowanie, które wpływa na różnorodność krajobrazu.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, różnorodność biologiczna to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ze względu na występowanie siedlisk użytków rolnych w tym łąk, lasów i siedlisk pogranicza występuje duża bioróżnorodność.

Wysoką pozycją w strukturze przyrodniczej gminy zajmuje kompleks leśny – Puszcza Niepołomska.

Istniejący na terenie gminy obszar Natura 2000 obejmuje obszar specjalnej ochrony ptaków - obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju oraz specjalny obszar ochrony siedlisk - obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Istotne w strukturze przyrodniczej obszaru są istniejące i projektowane rezerваты przyrody obejmujące obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi a także inne obszary cenne przyrodniczo, w tym wskazane do ochrony jako użytki ekologiczne.

Ważne są również elementy sieci ekologicznej tj. korytarz ekologiczny - obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów oraz obszar węzłowy.

Punktowo wybijającymi się a jednocześnie wzbogacającymi strukturę przyrodniczą są pomniki przyrody.

Dopełnieniem struktury przyrodniczej obszaru są wytworzone siedliska agrocenoz i roślinności ruderalnej.

Obszary NATURA 2000

Puszcza Niepołomska (PLB 120002) powierzchnia 11 762,30 ha (w tym część również na terenie gmin Bochnia, Drwinia, Kłaj, Niepołomice)

Obszar stanowi duży kompleks leśny w widłach Wisły i Raby. Składa się on z dwóch oddzielonych od siebie doliną rzeki Drwinki z dużym obszarem łąk. Południowa część Puszczy zdominowana jest przez lasy sosnowe. Sąsiadujący z Wisłą, północny fragment ostoi jest pokryty lasami liściastymi i nadrzecznymi poprzecinane starorzeczami. Dominują tu młodniki ale występują również dobrze zachowane połacie starodrzewu. Obszar objęty jest

objęty ochroną: rezerwat przyrody: Dębina III – 13,0 ha, Długosz Królewski 0 24 ha, Gibiel – 29 ha, Wiślicko Kobyle – 7,0 ha oraz rezerwat hodowlany żubra nizinnego – 150 ha.

W Puszczy Niepołomickiej stwierdzono występowanie około 30 gatunków roślin chronionych. Na torfowisku Błoto znajduje się najdalej na południowy zachód w Polsce wysunięte stanowisko brzozy niskiej. Ochroną rezerwatową objęte zostały obszary występowania długosza królewskiego, subatlantyckiego gatunku paproci. Do najciekawszych spośród wielu tu występujących roślin bagiennych należy zaliczyć: modrzewnicę zwyczajną, żurawinę błotną i częściowo chronione bagno zwyczajne. Rosną tu również gatunki górskie: przewrotnik nagi, gęsiówka Hallera, przetacznik górski. Kompleks lasów Puszczy Niepołomickiej wraz z przyległymi terenami łąkowymi stanowi cenną w skali kraju i Europy ostoję ptaków, obejmującą zarówno ich miejsca gniazdowania jak żerowania. Do sieci Natura 2000 został włączony z uwagi na swoje wybitne znaczenie dla ochrony trzech gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej:

- muchołówki białoszyjej *Ficedula albicollis*, gatunku zagrożonego w państwach Unii Europejskiej – na terenie obszaru gniazduje powyżej 1% populacji krajowej (kryterium C6);
- puszczyka uralskiego *Strix uralensis*, gatunku zagrożonego w państwach Unii Europejskiej – na terenie obszaru gniazduje powyżej 1% populacji krajowej (kryterium C6);
- włośchatki *Aegolius funereus*, gatunku z grupy innych zagrożonych (kryterium C7), która na terenie Puszczy występuje w stosunkowo dużej liczbie.

Ponadto, gatunkiem waloryzującym ten obszar jako OSOP powinien być dzięcioł czarny *Dryocopus martius* z uwagi na wysoka liczebność (30-40 par). Dodatkowo, obszar „Puszcza Niepołomicka” ma istotne znaczenie dla 2 regularnie występujących gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w zał. I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Są to: kobuz *Falco subbuteo* i gołąb siniak *Columba oenas*.

Na terenie Puszczy Niepołomickiej występuje 16 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej (w tym bocian czarny, trzmielojad), 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (kania czarna, włośchatka, orlik krzykliwy, puszczyk uralski) i wiele gatunków chronionych.

Koło Grobli (PLH 120008) - powierzchnia **599,63** ha. Obszar w większości nie był chroniony, obejmuje 2 rezerваты przyrody: Wiślicko Kobyle (6,7 ha) – przylegający od północnego-wschodu do obszaru opracowania oraz Koło (3,13 ha) w północnej części obszaru opracowania, utworzone odpowiednio w 1970 i 1962 r.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, obejmuje dwa kompleksy leśne: Uroczysko Koło i NW część (od drogi 964, dzielącej uroczysko na dwie części) Uroczyska Grobla - położone w dolinie Wisły (poza wałem przeciwpowodziowym). W pokryciu terenu dominują zbiorowiska

leśne - grądowe, z obfitym występowaniem lipy drobnolistnej. Bagna i łąki zajmują niewielką powierzchnię obszaru (odpowiednio: 4,79 ha i 8,25 ha). Znajduje się tu też fragment dawnego koryta Wisły z bogatymi zbiorowiskami wodno-błotnymi, w którym można obserwować naturalne procesy sukcesyjne. Otacza go dobrze zachowany fragment starodrzewia grądowego. Obszar uznano za ważny dla ochrony 3 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe) Obszar w 90% pokrywają grądy, w 7% łągi i w 3% starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne. Jest to również obszar ochronny siedlisk 2 gatunków chrząszczy: pachnicy dębowej *Osmoderna eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*, związanych z naturalnymi drzewostanami. Znajdują się tu też stanowiska innych 2 gatunków z załącznika II Dyrektywy, a także stanowiska gatunków roślin naczyniowych chronionych prawnie w Polsce. Zagrożeniem dla walorów przyrodniczych obszaru jest naturalny proces sukcesji ekologicznej w rezerwacie Wiślisko Kobyle prowadzący do wypłycenia starorzecza i jego łądowienia, zanieczyszczenia powietrza, których źródłem jest głównie Huta T. Sendzimira i aglomeracje miejskie oraz obniżanie poziomu wód gruntowych. Na terenie gminy Niepołomice znajduje się niewielki skrawek Lasu Grobla, przy miejscowości Chobot, i cała zachodnia enklawa projektowanego SOOS, czyli Las Koło, z rezerwatem Koło. Najcenniejsze zbiorowiska tej enklawy to grąd niski *Tilio-Carpinetum stachyetosum* oraz łągi *Fraxino-Ulmetum campestris*.

Torfowisko Wielkie Błoto o powierzchni 347,89 ha (w tym część również na terenie gmin Bochnia, Drwinia, Kłaj). Torfowisko Wielkie Błoto to polana Puszczy Niepołomickiej. Na części tej rolniczo użytkowanej polany występują torfowiska niskie podlegające procesom sukcesji w kierunku łąk, zakrzaczeń i zarośli drzew. Obecnie przeważają tu zbiorowiska młaki turzycowej, torfowisk niskich oraz łąk wilgotnych.

Rezerwaty Przyrody

Rezerwat Koło w Puszczy Niepołomickiej powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 65 z dnia 21 kwietnia 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P.nr 44 poz. 206), podlega ochronie częściowej. Główną wartością rezerwatu jest dobrze zachowany naturalny starodrzew grądowy z dominacją lipy. Drzewostan tworzą gatunki charakterystyczne dla grądu z dominacją lipy, z domieszką dębu i graba.

Rezerwat Wiślisko Kobyle (przylegający do północno – wschodniej granicy obszaru) powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 189 z dnia 10 grudnia

1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 1 poz. 4 z 1974 r.), położony w północnej części uroczyska grobla. Przedmiotem ochrony jest starorzecze Wisły o kształcie meandru rzeczno-ego o średnicy około 500 m. Długość chronionego starorzecza wynosi około 1200 m, a szerokość od 30 do 60 m. Starorzecze to jest bogatym zbiorowiskiem gatunków roślin związanych z siedliskami wodnymi i bagiennymi oraz miejscem gniazdowania wielu chronionych ptaków. Chroni zachowane fragmenty starorzeczy Wisły z lasami łągowymi stanowiącymi łągowisko licznych gatunków ptaków.

Inne obszary cenne przyrodniczo

(Na podstawie: Tworek S. i in., 2006, Analiza uwarunkowań i ochrony środowiska przyrodniczego w obszarze miasta i gminy Niepołomice – obszary chronione i inne wartościowe przyrodniczo, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków)

E-01 – Tereny otwarte w międzywalu doliny Wisły, na prawym brzegu rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem Podłężanki w rejonie Podgrabia do zachodniego skraju Lasu Grobla (rejon Małej Wsi).

E-02 – Tereny otwarte między Zamogielicami a Przykopem, w sąsiedztwie wału nad Wisłą, przy południowo-zachodnim skraju Lasu Koło. Starorzecze, po uprzedniej inwentaryzacji przyrodniczej, mogłoby prawdopodobnie zostać objęte ochroną w formie użytku ekologicznego.

E-03 – Tereny otwarte wzdłuż drogi z Lasu Koło do Zabierzowa Bocheńskiego. Obszar położony po obu stronach drogi z łąk do Zabierzowa Bocheńskiego stanowiący mozaikę pól, ugorów i użytkowanych łąk.

E-04 – Tereny otwarte między Zabierzowem Bocheńskim i Wola Zabierzowska na północ od Szlaku Bocianich Gniazd. Tereny te stanowi mozaika rozmaitych kośnych łąk.

E-05 – Tereny otwarte na południe od miejscowości Chobot po Drwinkę. Tereny te stanowi głównie należąca do gminy część kompleksu łąk między północną a południową częścią Puszczy Niepołomickiej (na wschód od Chobotu, na południe od Szlaku Bocianich Gniazd), znajdującą się w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Niepołomicka, oraz przylegający do tej części od zachodu, niewielki fragment łąk.

E-06 – Tereny otwarte położone w rejonie Niepołomic m. Grobla i Piaskami nad Drwinka, ciągnące się następnie wąskim pasem wzdłuż Drwinki, od Os. Kaptarz do Sitowca. Mozaika pól uprawnych, ugorów i łąk.

E-07 – Tereny otwarte w rejonie Wielkiego Błota. Wielkie Błoto to cenny przyrodniczo obszar, planowany do ochrony jako rezerwat przyrody (torfowiskowy), który położony jest w większości poza terenem gminy Niepołomice.

E-08 – Łąki Niepołomiczkie. Jest to teren położony pomiędzy droga Niepołomice - Wieliczka, linia kolejowa, Puszcza Niepołomiczka i była Strzelnica Wojskowa. Znaczne powierzchnie zajmują tu łąki. E-09 – Tereny otwarte między Staniątkami Górnymi (w rejonie ul. Biały Ogród) a północno-zachodnim skrajem Lasu Winnica. Obszar ten zajmuje mozaika pól uprawnych (niektóre mocno zachwaszczone) i użytkowanych kośnie świeżych łąk rajgrasowych *Arrhenatheretum elatioris* u podnóża Góry Winnica. Wzdłuż rowów melioracyjnych występuje szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*. Jest miejscem gniazdowania m.in. łośówki *Acrocephalus palustris*, cierniówki *Sylvia communis*, poklaskwy *Saxicola rubetra*, makolagwy *Carduelis cannabina* i żerowiskiem myszołowa *Buteo buteo*, krogulca *Accipiter nisus*, pustulki *Falco tinnunculus* i kobuza *Falco subbuteo*.

E-10 – Las Winnica. Niewielka enklawa leśna o charakterze gradu *Tilio-Carpinetum* między miejscowościami Staniatki i Gruszki, przecięta Droga Królewska. Południowa część tej enklawy przetnie planowana autostrada A-4.

E-11 – Tereny w dolinie Podłężanki koło Staniątek. Teren położony w dolinie Podłężanki, na północ od planowanej trasy autostrady A4, w rejonie Staniątek, ciągnący się wzdłuż cieku. Przecina go ul. Kardynała Wyszyńskiego. Obszar stanowi kompleks położonych na torfowiskach niskich łąk świeżych i wilgotnych.

E-12 – Tereny w dolinie Podłężanki, między Staniątkami i Podłężem Teren stanowiący praktycznie przedłużenie obszaru E-11, położony na północny-wschód od niego, również na torfowiskach niskich w dolinie Podłężanki, na północ od planowanego przebiegu autostrady A4. Obszar o podobnym charakterze: kompleks łąk na siedliskach o różnej wilgotności, szuwarów i zarośli wierzbowych. Tereny te są pozostałością cennego torfowiska typu niskiego, o powierzchni blisko 100 ha, położonego między Staniątkami a Podłężem.

Projektowane rezerwy przyrody

Śnieżyczka – projektowany rezerwat przyrody w zakresie drzewostanu obejmującego: grąd wysoki, grąd niski oraz łąg olchowo jesionowy w oddziałach 169 i 170 wzniesienia Kobyła Głowa, a także gleb, zbiorowisk zwierzęcych i roślinnych ze szczególnym uwzględnieniem śnieżyczki przebiśniegu *Galanthus nivalis*.

Wielkie Błoto projektowany rezerwat położony w obszarze E – 07.

Niepołomicki Park Krajobrazowy – projektowany

Projektowany park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Cały obszar opracowania mieści się w granicach projektowanego parku wraz z otuliną.

Projektowany Niepołomicki PK położony jest w zachodniej części Kotliny Sandomierskiej. Obszar zróżnicowany pod względem geologicznym i geomorfologicznym z dominującą w nim Puszcza Niepołomicką. Główny kompleks leśny Puszczy Niepołomickiej oraz kompleksy leśne wraz z obszarami użytkowanymi rolniczo i nieużytkami, położone pomiędzy głównym kompleksem a korytem Wisły są ważną ostoją ptasią o znaczeniu międzynarodowym i zostały wytypowane do włączenia w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000. Najcenniejsze elementy abiotyczne i biotyczne środowiska projektowanego parku to:

- współczesne aluwialne dna dolin, starsze sterasowane dno doliny Wisły, stożek napływowy Raby z wydmami i równiną torfowiskową oraz wysoczyzny przedkarpackie;
- wartości geologiczne i geomorfologiczne tj. unikalny w skali kraju zespół kopalnych starorzeczy wiślanych w kompleksie Grobla;
- naturalne lasy grądowe, fragmenty borów bagiennych, trzęślicowych i inne.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Do roślin naczyniowych, występujących na terenie Puszczy Niepołomickiej, objętych ochroną należą gatunki: brzoza niska, podrzeń żebrowiec, wawrzynek wilczyłyko, kruszczyk szerokolistny, kruszczyk błotny, śnieżyczka przebiśnieg, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, wiciokrzew pomorski, widłak goździsty, grażel żółty, grzybień północny, długosz królewski, ciemiężycza zielona, barwinek pospolity.

Niektóre z roślin rzadkich – modrzewnica zwyczajna, owsica spłaszczona, Inicznik właściwy, szczytlika siwa, wełnianka pochwowata, wilczomlecz błotny, sit czarny, jaskier wielki, rutewka wąskolistna.

Porosty reprezentowane są m.in. przez: chrobotek leśny, chrobotek reniferowy, chrobotek smukły, chrobotek łagodny oraz wymierające lub zagrożone wymarciem – brodaczki: zwyczajną, kępkową i dziobatą.

Świat zwierzęcy Puszczy Niepołomickiej jest zróżnicowany, w którego składzie gatunkowym przeważają zwierzęta o szerokim zasięgu geograficznym. Licznie reprezentowany przez przedstawicieli awifauny (ok. 181 gatunków), spośród których wymienić należy: myszołowa zwyczajnego, myszołowa włochatego, muchołówkę białoszyją, bociana czarnego, puszczyka uralskiego.

Ssaki chronione i rzadkie reprezentowane są m.in. przez: bobra, gronostaja, nocka dużego, nocka wąsatka, popielicę, ryjówkę aksamitną i malutką oraz –najważniejszego w Puszczy – Żubra.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Niepołomice znajdują się pomniki przyrody ożywionej. Są to:

Lp.	Nr rejestru wojewódzkiego	Gatunek	położenie	Ochrona zgodna z prawem międzynarodowym
1	121904-001	lipa	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
2	121904-002	lipa	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
3	121904-003	lipa	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
4	121904-004	lipa	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
5	121904-005	lipa	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
6	121904-006	wiąz	Wola Batorska obok leśniczówki Sitowiec	PLB120002 Puszcza Niepołomicka
7	121904-007	wiąz	Niepołomice na placu przykościelnym	
8	121904-008	klon jawor	Niepołomice na placu przykościelnym	
9	121904-009	wiąz	Niepołomice na skarpie drogi prowadzącej do betoniarni	
10	121904-0010	dąb szypułkowy	Podłęże	
11	121904-0011	dąb bezszypułkowy	Wola Zabierzowska przy skrzyżowaniu dróg	

Źródło: RDOŚ Kraków

2.2.3. Jakość i zagrożenia środowiska

2.2.3.1. Zanieczyszczenie powietrza

Gmina Niepołomice jest gminą miejsko-wiejską o charakterze rolniczo – turystycznym, na jej terytorium nie ma przemysłu ciężkiego, który przyczyniałby się do emisji zanieczyszczeń. Większość zanieczyszczeń powietrza pojawia się poprzez adwekcję mas powietrza z kierunku zachodniego. Do największych źródeł zanieczyszczenia powietrza poza obszarem gminy należą: Arcelor Mittal Poland, EC Kraków S.A., oraz pośrednio Górnośląski Okręg Przemysłowy. Zakłady z terenu miasta i gminy Niepołomice stanowiące potencjalne zagrożenie dla jakości powietrza atmosferycznego: Coca-Cola HBC sp. z o.o.; HMS sp. z o.o.; Dresdner Fensterbau Polska sp. z o.o.; Scandia Cosmetic S.A.; Amcor White Cap Polska sp.z o.o.; „WESEM” D.M.M. HAJDUK Spółka Jawna; PHARMA-C-FOOD sp. zo.o.; Henkelman i S-ka; „AGROMIX”; „MARSEILLE”; „Stastnik Polska” sp. z o.o.; „EKO-FOL” J.T.Ł. Bugaj Spółka Jawna; Niepołomickie Zakłady Drobiarskie sp. z o.o. (Mikuła i in., 2005), MAN Nutzfahrzeuge AG.

Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu w punkcie pomiarowym w Niepołomicach w 2007 roku wyniosło $17,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 45% wartości dopuszczalnej $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenia dwutlenku azotu zmieniały się w ciągu roku, osiągając najwyższe w listopadzie ($28,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i lutym ($27,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz najniższe w lipcu ($6,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki w 2007 roku wyniosło $13,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najniższą wartość stężenia dwutlenku siarki odnotowano w sierpniu $3,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (tab. 1). Na jakość powietrza na tym obszarze największy wpływ mają zanieczyszczenia pochodzące z komunikacji, a w okresie grzewczym dodatkowo nakładają się lokalne źródła zanieczyszczeń głównie niska emisja oraz zanieczyszczenia dalekiego zasięgu (Cieśla G., Cyrkiel – Cebula L., 2008). Poziom dwutlenku siarki zmniejszył się znacznie. Przy czym średnioroczna jest nadal przekraczana głównie w związku z tzw. niską emisją z lokalnych kotłowni węglowych oraz pieców domowych opalanych węglem o dużej zawartości popiołu i siarki. Chociaż w każdym roku wiele źródeł niskiej emisji jest likwidowana (alternatywne, tańsze nośniki energii np. olej opałowy, gaz), jednak nadal w sezonie grzewczym stwierdza się niekorzystny wpływ palenisk domowych na stan powietrza atmosferycznego na terenie gminy. Należy zaznaczyć, że gmina zlikwidowała wszystkie kotłownie węglowe w placówkach pozostających w jej infrastrukturze. Decydujący wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta i gminy Niepołomice mają również zanieczyszczenia motoryzacyjne. Szczególnie szkodliwe są produkty spalania paliw z pojazdów samochodowych, głównie tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz związki ołowiu.

Tab. Zestawienie wartości średniomiesięcznych stężeń NO₂ [µg/m³] i SO₂ [µg/m³] w punkcie pomiarowym w Niepołomicach w 2007 roku.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	średni a
NO ₂	22,4	27,3	19,5	22,1	9,9	10,2	6,51	0,0	13,4	24,8	28,3	20,5	17,9
SO ₂	23,5	29,1	11,8	18,4	7,6	3,8	10,4	3,7	7,3	9,9	18,5	21,4	13,8

Źródło: Sprawozdanie z badań zanieczyszczeń powietrza metodą wskaźnikową w zakresie NO₂ i SO₂ w ramach monitoringu regionalnego w 2007 roku

Zanieczyszczenie ozonem zostało określone przy pomocy stacji mobilnej w Niepołomicach. Stwierdzono 122 µg/m³ maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących i 1 dzień z przekroczeniem wartości dopuszczalnej (Raport ..., 2006).

Zgodnie z przepisami wprowadzonymi w życie w 2001 roku ustawą Prawo ochrony środowiska (P.o.ś.) i w 2002 roku odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Środowiska (RMŚ) o tej ustawy została opracowana „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2006 roku”, która jest piątą oceną roczną. Klasyfikacja stref wykonywana jest co roku, na podstawie oceny poziomu substancji w powietrzu, a jej wynikiem jest określenie klasy dla każdej strefy ze względu na ochronę zdrowia i osobnej klasy ze względu na ochronę roślin (z wyjątkiem stref grodzkich). Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń na obszarze każdej strefy. Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z koniecznością podjęcia konkretnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub utrzymania jego jakości na niezmiennym poziomie. Zgodnie z kryterium ochrony zdrowia Niepołomice (z powiatem wielickim) zostały zaklasyfikowane do strefy C. Zgodnie z kryterium ochrony roślin obszar został zaliczony do klasy A .

Tab. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna dla każdej strefy, uzyskane w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia i roślin e wielickim

	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	Klasa ogólna	działania
Ochrona zdrowia	C	A	C	A	A	A	A	C	Dz. 3
Ochrona roślin	A	A ¹	-	-	-	-	A	A	Dz. 1

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2006 r.

¹ – określone dla NO_x

- - nie określa się

A – poziom nie przekraczający wartości dopuszczalnej

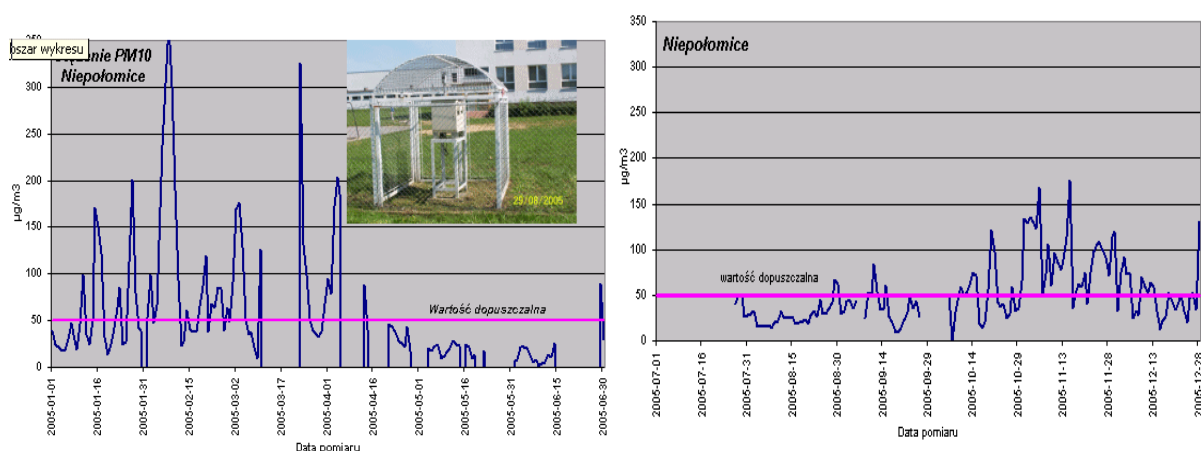
C – poziom powyżej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji

Dz. 1 – utrzymanie jakości powietrza w strefie na tym samym lub lepszym poziomie

Dz.3 – określenie obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji, podjęcie działań na rzecz poprawy jakości powietrza – opracowanie POP

Strefa krakowsko – wielicka pod kątem zawartości kadmu (<2 i niklu (<10 ng/m³) w pyłe zawieszonym PM10 została zaliczona do 1 strefy, arsenu do 2 strefy (2,4 – 3,6 µg/ m³) bezno(a)pirenu do 3 strefy (>0,6 ng/ m³). Biorąc pod uwagę wielkości depozycji pierwiastków w latach ubiegłych można stwierdzić, że wartości zmieniły się na korzyść poprawy powietrza atmosferycznego. Związane to jest głównie ze zmianami ekologicznymi przeprowadzonymi w Arcellor Mittal Poland (linia ciągłego odlewania stali) oraz zaniechaniem produkcji przez Cementownię Nowa Huta. Głównym źródłem pyłu opadającego na terenie gminy są jednak nadal wymienione wcześniej zakłady.

Ryc. Stężenia pyłu zawieszzonego PM10 w µg/m³ w Niepołomicach w 2005 r.

Źródło: Wyniki pomiarów pyłu zawieszzonego PM10

<http://www.krakow.pios.gov.pl/access/dostep05/pm10.htm>

Tab. Stężenia pyłu zawieszzonego PM10 w µg/m³ w Niepołomicach w okresie wrzesień 2006 –marzec 2008

	2006				2007												2008		
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X	XI	XII	I	II	III
śr	48	55	72	78	38	60	62	53	37	27	28	33	31	57	76	97	59	71	46
max	76	21	15	25	12	13	14	13	81	41	42	62	68	13	30	28	10	18	10

		7	8	0	4	7	3	2						0	9	5	4	6	4
min	33	19	21	27	13	19	19	19	22	12	13	18	6	18	18	23	17	26	14
X ¹⁾	4	17	17	22	4	16	-	12	4	0	0	1	4	14	13	22	10	16	10

¹⁾ – przekroczenia dopuszczalnej wartości 24 godzinnej

Źródło: Informacja o zanieczyszczeniu powietrza w województwie małopolskim. WIOŚ 2008

Stężenie pyłu zawieszonego PM10 przekraczało dopuszczalną wartość w okresie wrzesień 2006 – sierpień 2008 od 4 do 22 w miesiącu (tab. 3). Dobowy przebieg stężenia PM10 jest zróżnicowany, ilustrujący przykład dobowych przebiegów w 2005 r. pokazuje zmienność od wartości bliskich 0 do 350 µg/m³ (rys.1).

Stężenie benzenu w 2007 r. na obszarze gminy Niepołomice wynosiło od 3,5 do 4 µg/m³.

2.2.3.2. Zanieczyszczenia wód

Wiśła w Niepołomicach prowadzi wody złej jakości (V klasa). Są to wody nie przydatne do bytowania ryb. Wody tu są zagrożone eutrofizacją.

Tab. Stężenie mg/l wybranych w Wiśle w Niepołomicach

Azot ogólny	Azot azotanowy	Azotany	Fosfor ogólny	chlorofil
5,18	2,23	9,89	0,35	20,4

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2006 r.

Niską zawartością zawiesiny charakteryzuje się jedynie Drwinka. Wody Podłężanki znajdowały się w II klasie czystości zarówno pod względem fizykochemicznym jak i bakteriologicznym. W okresach roztopów i intensywnych opadów atmosferycznych stan sanitarny wszystkich cieków gminy znacznie się pogarsza i prowadzą one wody nie odpowiadające normatywom klas czystości pod każdym kryterium – zanieczyszczenia obszarowe (Mikuła i in., 2005).

Wody podziemne w Niepołomicach należą do IV klasy. Typ chemiczny został określony jako HCO₃-Cl-Na. Przekroczone zostały wskaźniki: Na, NO₂, HCO₃, NH₄. W punkcie pomiarowym w Niepołomicach (wody wgłębne) stwierdzono stężenia amoniaku – 1,21 mg/dm³.

Stopień zagrożenia wód GZWP 451 określony na podstawie czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do zbiornika wynosi ponad 100 lat. Praktycznie wody zbiornika w rejonie Niepołomic nie są zagrożone zanieczyszczeniami.

Wody utworów czwartorzędowych bez zabiegów uzdatniania nie nadają się do celów pitnych i gospodarczych. Zły stan sanitarny wód tego poziomu związany jest głównie ze złym stanem wód Wisły. Płytkość zalegania wód czwartorzędowych i duża przepuszczalność utworów ponad nimi zwiększają potencjalne zagrożenie zbiornika na terenie gminy. Duża zawartość związków azotowych zanieczyszczeniami przemysłowymi pochodzących z wód Wisły, ale przede wszystkim odciekami z nieszczelnych szamb i gnojników. Wody piętra trzeciorzędowego są izolowane od zewnętrznych czynników antropogenicznych, a tym samym chronione przed zanieczyszczeniami.

2.2.3.3. Zagrożenia powodzią

Miasto i gmina zagrożone są wezbraniem opadowo-rozlewnymi spowodowanymi opadami ciągłymi. **Znaczna część terenów nadrzecznych jest zagrożona podtopieniami.**

Na obszarze miasta i gminy występują:

- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią powodzią między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym,**
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,**
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat.**

W ramach zmiany studium nr 2 informacje o aktualnym zasięgu terenów szczególnego zagrożenia powodzią zawarto w części tekstowej *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*, w rozdziale 9.3.2. ⁴

2.2.3.4. Osuwiska

W granicach administracyjnych gminy brak jest zarejestrowanych terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

2.2.3.5. Hałas

Klimat akustyczny gminy kształtowany jest przede wszystkim przez przebiegające przez teren gminy drogi krajowe nr 4 i 75 oraz drogę wojewódzką nr 964. W obszarze o szerokości około 100 m wzdłuż wymienionych tras, można się spodziewać przekroczenia dopuszczalnych w środowisku poziomów dźwięku (45 dB w porze dziennej) – porównując z

⁴ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2

podobnymi ciągami komunikacyjnymi na których były prowadzone pomiary hałasu. Konieczne jest przeprowadzenie pomiarów hałasu i natężenia ruchu (szczególnie na drodze wojewódzkiej nr 964 – ze względu na duże natężenie ruchu oraz bliskość zabudowy mieszkalnej) i na podstawie wyników opracowanie szczegółowych planów ochrony przed hałasem drogowym.

Analiza zagrożenia hałasem drogowym, wykonana na podstawie przeprowadzonych badań(WIOŚ) wskazuje, że poziom emisji hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie źródła (1 m od krawędzi jezdni) dla większości dróg o znaczeniu ponadregionalnym, przekracza poziom 70 dB w porze dziennej, dochodząc do wartości 80 dB dla arterii najbardziej hałaśliwych. Daje to przekroczenia rzędu 5-25 dB, w zależności od przyjętych wartości dopuszczalnych. Jednakże zasięg przekroczeń dla poszczególnych tras jest trudny do przedstawienia z uwagi na istniejące uregulowania prawne. Z uwagi, bowiem na powiązanie wartości dopuszczalnej z charakterem zagospodarowania przestrzennego nawet na niewielkim odcinku drogi progowe wartości poziomu dźwięku mogą zmieniać się kilkakrotnie.

Wielkość i zasięg hałasu kolejowego w znacznym stopniu zależy od częstotliwości kursowania pociągów (osobowych i towarowych), prędkości trakcyjnej, składu taboru kolejowego, stanu technicznego torowiska oraz topografii terenu. Przez teren Gminy Niepołomice przebiega linia kolejowa relacji Kraków Główny Osobowy – Medyka. Drugim elementem układu kolejowego jest linia relacji Kraków Mydlniki Podłęże obsługująca ruch towarowy (Mikuła, 2005).

Hałas od linii elektroenergetycznych spowodowany jest mikrowyładowaniami elektrycznymi na powierzchni przewodów. Zjawisko to ("ulot") występuje wówczas, gdy natężenie pola elektrycznego na powierzchni przewodu jest wyższe od krytycznego natężenia początkowego jonizacji. W warunkach dobrej pogody, zjawisko ulotu może występować w przypadku dużych nierównomierności na powierzchni przewodów, spowodowanych zabrudzeniem, martwymi owadami przyklejonymi do powierzchni bądź uszkodzeniami mechanicznymi wierzchniej warstwy przewodów.

2.2.3.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Obecnie na obszarze opracowania głównym źródłem promieniowania są linie elektroenergetyczne. Pole elektromagnetyczne stwarza też zagrożenia dla urządzeń infrastruktury technicznej powodując zakłócenia w działaniu urządzeń. Na wysokości zainstalowania anten radiolokacyjnych (16-17 m) zagrożone jest najbliższe sąsiedztwo: drzewa i gniazdujące ptaki.

2.2.3.7. Zagrożenie pożarowe

Lasy Nadleśnictwa Niepołomice zaliczane są do II kategorii zagrożenia pożarowego. Dużym zagrożeniem dla organizmów żywych jest wypalanie polnych traw a w sąsiedztwie lasu stanowi to bardzo duże zagrożenie dla niego. Największe zagrożenie pożarowe występuje wczesną wiosną i jesienią gdy jest brak pokrywy zielnej. Również latem przy dłuższych okresach bezdeszczowych i wysokich temperaturach ściółka w lesie bardzo wysycha i stanowi łatwopalny materiał.

2.2.4. Obszary złóż, obszary i tereny górnicze

Przedmiotem ustawowo chronionym są tereny udokumentowanych kopalni. W obszarze gminy Niepołomice stanowią je przede wszystkim złoża kruszyw naturalnych takich jak żwir i piasek a także surowce ilaste.

Tab. Złoża, obszary górnicze i tereny górnicze w gminie Niepołomice

Nazwa Złoża	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia złoża	obszar górniczy teren górniczy decyzja data ważności koncesji*	uwagi
Chobot Polana	Kruszywa naturalne	17,16	-	złóże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Brzezie	Surowce ilaste ceramiki budowlanej Surowce ilaste	18,24 18,20	-	złóże rozpoznane wstępnie złóże o zasobach rozpoznanych wstępnie część złóża położona jest w gminie Klaj
Wola Batorska	Kruszywa naturalne	103,8 117,44	OG, TG „Niepołomice II”, decyzja OŚ.VI.75/4/8/98/8/99/6/BAz późn. zmianami termin ważności koncesji: 31.12.2028; * OG, TG „Niepołomice-Zachód” Decyzja OŚ.VI.75/4/8/98/8/99/6/BAz późn. zmianami termin ważności koncesji: 31.12.2018	złóże zagospodarowane złóże eksploatowane
Wola Batorska Grabina	Kruszywa naturalne	23,14	OG, TG „Wola Batorska Grabina I” decyzja OŚ.VI.75/4/4/99/5 z późn. zmianami termin ważności koncesji 31.12.2019	złóże zagospodarowane i eksploatowane czasowo
Wola Batorska Grabina II	Kruszywa naturalne	3,33	OG, TG „Wola Batorska Grabina II” decyzja SR-IX.7422.3.28.2012. BK termin ważności koncesji: 31.12.2022	złóże eksploatowane

Wola Batorska Kapałówka	Kruszywa naturalne	5,4	-	
Wola Batorska Przyborowie	Kruszywa naturalne	18,77	-	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Wola Batorska Sitowiec	Kruszywa naturalne	13,3 15,81	OG, TG „Wola Batorska Sitowiec” decyzja Z1: SR IX.7422.2.2.2014BK termin ważności koncesji:31.12.2024*	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Wola Batorska Tarnówka	Kruszywa naturalne	3,34	-	eksploatacja złoża zaniechana
Wola Batorska Wilkowiec	Kruszywa naturalne	12,31 12,30	OG, TG „Wola Batorska Wilkowiec” decyzja OŚ.VI.7514/18/98/8/99/1 z dnia 1999-01-28 termin ważności koncesji: 31.12.2019	eksploatacja złoża zaniechana złoże zagospodarowa ne, eksploatowane okresowo
Węgrzce Wielkie	Kruszywa naturalne	246,69 461,37 (na terenie gmin	-	złoże rozpoznane wstępnie

~~Źródło: Bilans zasobów Złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2013, z aktualizacją na podstawie: Rejestr obszarów górniczych <http://www.pgi.gov.pl/pl/rejestr-obszarow-gornicznych.html> data pobrania 13.10.2014, Materiały Geologa Województwa Małopolskiego~~

Bilans zasobów Złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2019, z aktualizacją na podstawie: źródło: <http://igs.pgi.gov.pl/> data pobrania 15.10.2020r.,

*Informacje nt. obszarów i terenów górniczych zaktualizowane zostały w rozdziale nr 9.3.2. tomu Kierunki zagospodarowania przestrzennego. ⁵

2.3. Zasoby środowiska kulturowego

Miasto i gmina Niepołomice jest bogata w obiekty zabytkowe. Znajduje się tu 12 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, 188 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków

⁵ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice - nr 2

oraz ponad 150 stanowisk archeologicznych znajdujących się w kartach Archeologicznego Zdjęcia Polski w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2.3.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

1. **A-160 kościół parafialny p.w. NMP i Dziesięciu Tysięcy Męczenników w Niepołomicach** usytuowany na działce ewid. Nr 2548/2. Kościół z lat 1350-1358, kaplica z XVI-XVII, z wolnostojącą dzwonnica, ogrodzenie z bramami: renesansową z 1596 r. od zachodu i barokową z 1698 r. od północy. Jest to cenny przykład gotyckiej architektury sakralnej;
2. **A-549 zespół zamkowy w Niepołomicach** XVI-XVII, XIX w. – usytuowany na działce ewid. Nr 2321/1. Wpis do rejestru zabytków obejmuje zamek z najbliższym otoczeniem;
3. **A-679 kaplica cmentarna w Niepołomicach** – usytuowana na działce ewid. 3066/1 (cmentarz parafialny). Kaplica z 1903 r, zaprojektowana przez J. Sas-Zubrzyckiego, murowana, tynkowana, z cegalanym detalem architektonicznym. Wpis do rejestru obejmuje budynek kaplicy;
4. **A-674 ratusz w Niepołomicach** przy pl. Zwycięstwa 13. Wzniesiony w 1903 r. według projektu J. Sas-Zubrzyckiego. Budynek murowany, nietynkowany, dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem. Przykład historyzmu z elementami neogotyku. Wpisem do rejestru objęty jest budynek z najbliższym otoczeniem tj. działką nr 2469 w całości;
5. **A-685 dom „Na Kazimierzu”** z XVIII w., usytuowany przy ul. Spółdzielczej 7 w Niepołomicach (działka ewid. nr 2506), będący niegdyś budynkiem administracyjnym zamku. Wpisem do rejestru zabytków objęty jest budynek;
6. **A-8 Zespół klasztorny Sióstr Benedyktynek w Staniątkach** usytuowany na działkach ewid. nr 376,0515/16, 515/19, Kościół p.w. N.P. Marii i św. Wojciecha i klasztor z poł. XIII w., rozbudowany w XVI-XVIII w. Przykład architektury wczesnogotyckiej i barokowej. Wpisem do rejestru zabytków objęty jest zespół w obrębie ogrodzenia;
7. **A-686 dwór w Hysnem**, obecnie leśniczówka w Woli Batorskiej. Budynek z początku XIX w., usytuowany na działce ewid. Nr 2540. Wpisem do rejestru jest objęty budynek;
8. **A-732 cmentarz wojenny nr 329 z I wojny światowej w Niepołomicach – Podborzu.** Położony w obrębie działki ewidencyjnej nr 4092/1 (ul. Staniątecka przy posesji nr 2). Kompozycja cmentarza powiązana jest z kapliczką przydrożną z 1819 r., proj. Franza Staraka. Wpisem do rejestru objęty jest obszar cmentarza określony w załączniku do decyzji;
9. **A-733 cmentarz wojenny nr 330 z okresu I wojny światowej w Podłężu.** Położony na działce nr ewid. 341. Zakomponowany w 1916 r. przez Franza Staraka, mimo niewielkiej skali reprezentuje standardową formułę kompozycyjną i program cmentarzy wojennych tego okresu. Wpisem do rejestru objęty jest cmentarz w granicach ogrodzenia;

10. **A-734 cmentarz wojenny nr 376 z okresu I wojny światowej w Suchorabie.** Usytuowany w obrębie działki ewid. nr 90. Założony według proj. Gustava Ludwiga. Wpisem do rejestru objęty jest cmentarz wraz z ogrodzeniem i rosnącymi na zewnątrz po stronie wschodniej dwoma okazami debów, granice określone zostały w załączniku do decyzji;
11. **A-735 cmentarz wojenny nr 324 z okresu I wojny światowej w Woli Batorskiej.** Zaprojektowany przez Franza Staraka, typowy dla cmentarzy wojennych tego okresu. . Wpisem do rejestru objęty jest obszar w granicach określonych w załączniku do decyzji;
12. **A-736 cmentarz wojenny nr 325 z okresu I wojny światowej w Woli Batorskiej - przysiółku Sitowiec.** Wpisem do rejestru objęty jest cmentarz wraz z ogrodzeniem i grupą dębów w najbliższym otoczeniu. Wpisem do rejestru objęty jest obszar w granicach określonych w załączniku do decyzji.

2.3.2. Obiekty proponowane do objęcia ochroną na podstawie gminnej ewidencji zabytków:

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
2	Niepołomice	Bocheńska / Rynek		Kościół parafialny p.w. NMP i Dziesięciu Tysięcy Męczenników w Niepołomicach	
3	Niepołomice			Kaplica cmentarna w Niepołomicach	cmentarz parafialny, ulica Cmentarna/ Piękna
4	Niepołomice	Zamkowa		zespół zamkowy w Niepołomicach	
5	Niepołomice	Pl. Zwycięstwa	13	Ratusz w Niepołomicach	
6	Niepołomice	ul. Spółdzielcza	7	dom "Na Kazimierzu" (Nr 48) w Niepołomicach	
7	Niepołomice	ul. Staniątecka		cmentarz wojenny nr 329 z I wojny światowej	
8	Podłęże			cmentarz wojenny nr 330 z I wojny światowej	
9	Staniątki			Zespół klasztorny benedyktynek w Staniątkach	
10	Suchoraba			cmentarz wojenny nr 376 z I wojny światowej	

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
11	Wola Batorska			cmentarz wojenny nr 324 z I wojny światowej	
12	Niepołomice			cmentarz wojenny nr 325 z I wojny światowej	
13	Wola Batorska		345	Dwór Leśniczówka "Hysne" w Woli Batorskiej, wł. Nadleśnictwo Niepołomice	
14	Niepołomice	Rynek	2	Dom nr 2	
15	Niepołomice	Rynek	5	Dom nr 5	
16	Niepołomice	Rynek	8	Dom nr 8	
17	Niepołomice	Rynek	24	Dom nr 24	
18	Niepołomice	Piękna	1	Dom nr 1	proj. Władysław Wimer
19	Niepołomice	Zamkowa	5	Budynek Folwarczny Zamku	
20	Niepołomice	Zamkowa		Stajnie Austriackie	
21	Niepołomice	Na Grobli	1	Dom nr 1	
22	Niepołomice	Batorego	1	Dom nr 1	
23	Niepołomice	Pionierów	1	Dom nr 1	
24	Niepołomice	Kolejowa	6	Dom nr 6	
25	Niepołomice	Kolejowa	9	Dom nr 9	
26	Niepołomice	3 maja	15	Dom nr 15	
27	Niepołomice	3 maja	3	Dom nr 3	
28	Niepołomice	Kościuszki	4	Dom nr 4	
29	Niepołomice	Kościuszki	5	Dom nr 5	
30	Niepołomice	Młyńska		Młyn	bud. Franciszek Wimmer
31	Niepołomice	Młyńska	2	Dom nr 2	
32	Niepołomice	Kościuszki	16	Dom nr 16	
33	Niepołomice	Kościuszki	20	Kasa Miejska	
34	Niepołomice	Kościuszki	19	Dom nr 19	
35	Niepołomice	Kościuszki	24	Dom nr 24	
36	Niepołomice	Kościuszki	34	Dom nr 34	
37	Niepołomice	Kościuszki	42	Willa "Wicherówka"	
38	Niepołomice	Kościuszki	72	Willa "Sumarówka"	
39	Niepołomice	Płaszowska	2	Dom nr 2	
40	Niepołomice	Kościuszki	2	Dom nr 2	

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
41	Niepołomice	Szkolna	1	Szkoła	
42	Niepołomice	Bocheńska	9	Dom nr 9	
43	Niepołomice	Bocheńska	13	Dom nr 13	
44	Niepołomice	Wąska	2	Stodoła	
45	Niepołomice	Bocheńska	17	Dom nr 17	
46	Niepołomice	Bocheńska	22	Dom nr 22	
47	Niepołomice	Bocheńska	32	Dom nr 32	
48	Niepołomice	Bocheńska	45	Dom nr 45	
49	Niepołomice	Leśna	1	Dom nr 1	
50	Niepołomice	Myśliwska	39	Dom nr 39	
51	Niepołomice	Sosnowa	1	Dom nr 1	
52	Niepołomice	Grzybowa	18	Dom nr 18	
53	Niepołomice	Kątowna	3	Dom nr 3	
54	Niepołomice	Zawiła	9	Dom nr 9	
55	Niepołomice	Droga Królewska	37	Dom nr 37	
56	Niepołomice	Droga Królewska	39	Dom nr 39	
57	Niepołomice	Okrężna	11	Dom nr 11	
58	Niepołomice	Wielicka	67	Dom nr 67	
59	Niepołomice	Wielicka	87a	Dom nr 87a	
60	Niepołomice	Wielicka	89	Stodoła	
61	Niepołomice	Portowa	103	Zagroda nr 103	stodoła ok. 1900, piwnica ok. 1880.
62	Niepołomice	Portowa	28	Dom nr 28	
63	Niepołomice	Portowa	33	Dom nr 33	
64	Niepołomice	Wałowa	4	Dom nr 4	
65	Niepołomice	Akacyjowa	5	Dom nr 5	
66	Niepołomice	Akacyjowa	15	Dom nr 15	
67	Niepołomice	Akacyjowa	20	Dom nr 20	
68	Niepołomice	Akacyjowa	21	Dom nr 21	
69	Niepołomice	Słoneczna	19	Dom nr 19	
70	Niepołomice	Słoneczna	20	Dom nr 20	
71	Niepołomice	Słoneczna	24	Zagroda nr 24	dom drewniany, stajnia murowana, piwnica
72	Niepołomice	Krzywa	6	Dom nr 6	

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
73	Niepołomice	Krzywa	8	dom nr 8	
74	Suchoraba		12	Budynek folwarczny klasztoru benedyktynek w Staniątkach	ruina, stodoła – zaniehbana
75	Suchoraba		25	Dom nr 25	wł. Mieczysław Więcek
76	Suchoraba		29	Dom nr 29	wł. Krystyna Chwastek
77	Zagórze			Kaplica Folwarku klasztoru benedyktynek w Staniątkach	
78	Zagórze		4	Dom nr 4	wł. Zyta Szeląg
79	Zakrzów		92	Dom nr 92	wł. Lebies
80	Zakrzów		12	Stodoła w zagrodzie nr 12	wł. Franciszek Pysz
81	Zakrzów		171	Dom nr 171	wł. Stanisław Wrześniak
82	Zakrzów			Kapliczka	
83	Zakrzów		99	Zagroda nr 99	wł. Elżbieta Graboś, dwa domy, stajnia
84	Ochmanów		15	Dom nr 15	wł. Kozłowski
85	Ochmanów		40	Dom nr 40	wł. Szeląg
86	Ochmanów		24	Dom nr 24	wł. Stanek
87	Ochmanów		48	Dom nr 48	wł. Gaczoł
88	Ochmanów		35	Dom nr 35	wł. Korba
89	Staniątki	Podborska	243	Dom nr 243	wł. Dorota Boćwińska
90	Staniątki	Jana Pawła II	179	Dom nr 179	wł. Stanisława Turecka
92	Staniątki	Jana Pawła II	182	Dom nr 182	wł. Andrzej Czaplak
93	Staniątki	Górzysta	129	Dom nr 129	wł. Józef Pałko
94	Staniątki	Ogrodowa	163	Dom nr 163	wł. Jadwiga Nosal
95	Staniątki	Ogrodowa	157	Dom nr 157	wł. Aniela Łach
96	Staniątki	Królewska	226	Dom nr 226	wł. Józef Kukietka
97	Staniątki	Królewska	204	Dom nr 204	wł. Władysław Turecki
98	Staniątki	Królewska	293	Dom nr 293	wł. Antonina Puchała
99	Staniątki	Sportowa	52	Dom nr 52	wł. Katarzyna Turecka
100	Staniątki	Sportowa	68	Dom nr 68	wł. Mieczysław Buczkiewicz
101	Staniątki	Kwiatowa (?)	47	Dom nr 47	wł. Nowak Jadwiga
102	Staniątki	Św. Wojciecha	2	Spichlerz w zagrodzie nr 2	wł. Józef Śledziowski

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
103	Staniątki	Szkolna	107	Dom nr 107	wł. Władysława Śledziowska
104	Staniątki	Ogrodowa	174	Dom nr 174	wł. Maria Czajkowska
105	Słomiróg		22	Dom nr 22	wł. Jan Jachimczak
106	Słomiróg		3	Dom nr 3	wł. Cecylia Sala
107	Słomiróg		15	Dom nr 15	wł. Maria Żyra
109	Słomiróg		49	Dom nr 49	wł. Franciszek Więcek
110	Słomiróg		25	Dom nr 25	wł. Stanisław Porębski
111	Słomiróg		4	Dom nr 4	wł. Hanna Więcek
112	Słomiróg			Kapliczka	Fundatorowie Gminy Słomiróg
113	Słomiróg		50	Dom nr 50	wł. Tadeusz Mazur
114	Słomiróg		30	Dom nr 30	
115	Słomiróg		52	Dom nr 52	
116	Podłęże			Dworzec Kolejowy	
117	Podłęże	Wąska	223	Dom nr 223	wł. Śledziowska Maria
118	Podłęże	Wąska	225	Dom nr 225 (?)	
119	Podłęże	Wąska	153	Dom nr 153	wł. Ilona Jała
120	Podłęże	Wąska	152	Dom nr 152	wł. Koczanowska Krystyna
121	Podłęże	Wąska	106	Dom nr 106	wł. Irena Mitoń
122	Podłęże	Wąska	182	Dom nr 182	wł. Tadeusz Safian
123	Podłęże	Krótką	34	Zagroda nr 34	wł. Władysław Więsek, dom drewniany, stodoła murowana
124	Podłęże	Krótką	115	Dom nr 115	wł. Władysław Szeląg
125	Podłęże	Grabska	215	Dom nr 215	wł. Zofia Obłóza
126	Podłęże	Kapliczna		Kaplica P.W. Św. Józefa	
127	Podłęże	Kapliczna	33	Zagroda nr 33	wł. Maria Pilch; dom drewniany, stajnia murowano-drewniana
128	Podłęże	Kapliczna	72	Dom nr 72	wł. Magdalena Mucha
129	Podłęże	Kapliczna	9	Dom nr 9	wł. Julia Boczek
130	Podłęże	Kapliczna	8	Dom nr 8	wł. Stanisława Świgost

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
131	Podłęże	Wielicka	3	Zagroda nr 3	wł. Antoni Pilch; dom drewniany; stajnia murowana
132	Podłęże	Środkowa	174	Dom nr 174	wł. Maria Szybińska
133	Podłęże	Fidelusa	227	Dom nr 227	wł. Jan Staryński
134	Podłęże	Wąska	93	Dom nr 93	wł. Fitzke
135	Podłęże	Wielicka		Szkoła	
136	Podłęże	Wielicka	129	Dom nr 129	wł. Irena Nowak
137	Podłęże	Wielicka	110	Dom nr 110	wł. Emilia Rusoń
138	Podłęże	Piaski	179	Dom nr 179	wł. Bronisław Sobejko
139	Podłęże	Piaski	199	Dom nr 199	wł. Michał Wołowicz
140	Podłęże	Piaski	188	Dom nr 188	wł. Maria Matusik
141	Podłęże	Piaski	336	Kapliczka	
142	Podłęże	Grabska	147	Dom nr 147	wł. Jan Kozik
143	Podłęże	Wielicka		Kapliczka	
144	Podłęże	Wielicka	108	Dom nr 108	wł. Adamowski Andrzej
145	Podłęże	Wielicka	122	Dom nr 122	wł. Sarka
146	Podłęże	Środkowa	44	Dom nr 44	wł. P. Sowiński
147	Podłęże	Środkowa	135	Dom nr 135	wł. Janina Brudnik
148	Podłęże	Środkowa	39	Dom nr 39	wł. Maria Dziad
149	Chobot		66	Dom nr 66	wł. Jan Wyczesany
150	Chobot		59	Dom nr 59	wł. Józef Klima
151	Chobot		62	Dom nr 62	wł. Wacław Klima
152	Chobot		243	Dom nr 243	wł. Maria Dziadoń
153	Chobot		61	Dom nr 61	wł. Wilk
154	Chobot		58	Dom nr 58	wł. Janina Galewska
155	Chobot		20	Zagroda nr 20	wł. Maria Despet
156	Wola Batorska		175	Dom nr 175	wł. Emil Siwek
157	Wola Batorska		439	Dom nr 439	wł. Józef Kucharski
158	Wola Batorska			Kapliczka	Fundatorowie: Piotr i Katarzyna Czuma
159	Wola Batorska		116	Zagroda nr 116	wł. Jan Solarz, dom drewniany, stodoła drewniana

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
160	Wola Batorska			Zespół Kościoła Par. P.W. MB Nieustającej Pomocy, kościół murowany, Dzwonnica Murowana	
161	Wola Batorska			Kapliczka św. Huberta	
162	Zabierzów Bocheński		306	Dom nr 306	wł. Zdzisław Ptak
163	Zabierzów Bocheński		119	Dom nr 119	wł. Satała
164	Zabierzów Bocheński		206	Dom nr 206	wł. Józef Nawrot
165	Zabierzów Bocheński		127	Stodoła w Zagrodzie nr 127	wł. Tadeusz Pilch
166	Zabierzów Bocheński			Zespół Kościoła Par. P.W. Opieki NMP, kościół murowany, konsekrowany w 1881 r., stodoła drewniana	
167	Zabierzów Bocheński		99	Dom nr 99	wł. Józef Kuchta
168	Zabierzów Bocheński			Kapliczka	
169	Zabierzów Bocheński		75	Dom nr 75	
170	Wola Zabierzowska			Kapliczka	Fundacja Gminy Woli Zabierzowskiej
171	Wola Zabierzowska		262	Dom nr 262	wł. Wiesława Mierniczek
172	Wola Zabierzowska			Kapliczka	Fundatorowie: Tomasz i Katarzyna Kępowie
173	Wola Zabierzowska		279	Dom nr 279	wł. Paweł Widła
174	Wola Zabierzowska		214	Dom nr 214	wł. Tadeusz Widła
175	Wola Zabierzowska		93	Dom nr 93	wł. Józef Warian
176	Wola Zabierzowska		92	Dom nr 92	

Lp.	Miejscowość	Ulica	nr budynku	Obiekt	Uwagi
177	Wola Zabierzowska		111	Dom nr 111	wł. Białas
178	Wola Zabierzowska		231	Dom nr 231	wł. Julian Charabas
179	Zakrzowiec			Kapliczka	Zakrzowiec rozwidlenie
180	Zakrzowiec		38	Dom nr 38	wł. Stanisława Piłch
181	Zakrzowiec		73	Dom nr 73	wł. Władysława Krzysztofek
182	Zakrzowiec		57	Dom nr 57	wł. Małgorzata Górniak
183	Zakrzowiec		93	Dom nr 93	wł. Józefa Machalska
184	Zakrzowiec		115	Dom nr 115	wł. Aniela Gęślicka
185	Zakrzowiec		50	Dom nr 50	wł. Edward Maciejasz
186	Zakrzowiec		126	Zagroda nr 126	wł. Kazimierz Nowak, dom drewniany, stodoła drewniana
187	Zakrzowiec			Kapliczka	obok posesji nr 126
188	Niepołomice	Rynek		Rynek – układ urbanistyczny	

2.3.3. Katalog stanowisk archeologicznych

W tabeli zestawione zostały stanowiska archeologiczne według kart Archeologicznego Zdjęcia Polski znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie.

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
AZP 103-59/1	Niepołomice	osada osada osada zamek	I okr. E.B. prahistoryczna okr. wczesnorzymski średniowieczny	duża
AZP 103-59/2	Niepołomice	osada	wczesnośredniowieczna	mała
AZP 103-59/3	Niepołomice	osada	wczesnośredniowieczna	mała
AZP 103-59/4	Niepołomice	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 103-59/5	Niepołomice	osada	średniowieczna	mała
AZP 103-59/6	Niepołomice	śląd osadnictwa	średniowieczna	mała

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
AZP 103-59/7	Niepołomice	osada	wczesnośredniowieczna	mała
AZP 103-59/8	Niepołomice	śląd osadnictwa	średniowieczna	mała
AZP 103-59/9	Niepołomice	osada	średniowieczna	mała
AZP 103-59/10	Niepołomice	osada	późne średniowiecze	mała
AZP 103-59/11	Niepołomice	śląd osadnictwa	wczesnośredniowieczny	mała
AZP 103-59/12	Niepołomice	osada	późnośredniowieczna	średnia
AZP 103-59/13	Niepołomice	śląd osadnictwa	późnośredniowieczny	mała
AZP 103-59/14	Niepołomice	śląd osadnictwa	epoka kamienia	mała
AZP 103-59/15	Niepołomice	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 103-59/16	Niepołomice	śląd osadnictwa	średniowieczny	mała
AZP 103-59/17	Niepołomice	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 104-58/143	Ochmanów	osada	neolit	średnia
AZP 104-58/144	Ochmanów	osada osada	neolit wcz. średniowiecze	średnia
AZP 104-58/145	Ochmanów	śląd osadnictwa	prahistoryczna	mała
AZP 104-58/146	Ochmanów	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit wcz. średniowiecze średniowiecze	mała
AZP 104-58/147	Ochmanów	osada osada	k. lądzielska neolit wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-58/148	Ochmanów	śląd osadnictwa osada	neolit wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-58/149	Ochmanów	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 103-58/33	Podłęże	osada śląd osadnictwa osada	k. przeworska lateńska średniowieczny prahistoryczna	duża
AZP 103-58/66	Podłęże	osada	wczesnośredniowieczna	
AZP 103-58/6	Podłęże	osada osada śląd osadnictwa	k. łużycka IVER-wcz. żel. XI-XIII w. średniowieczny	duża
AZP 103-58/38	Podłęże	cmentarzysko ciałopalne śląd osadnictwa	k. łużycka, późny okr. epoki brązu i wcz. okr. epoki żelaza wcz. średniowiecze lub średniowiecze	duża
AZP 103-58/67	Podłęże	skarb brązowy	kult. łużycka IVokr. EB	
AZP 103-58/1	Podłęże	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	kult. lądzielska (?) średniowieczny	średnia
AZP 103-58/2	Podłęże	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	mała
AZP 103-58/3	Podłęże	śląd osadnictwa	kult. przeworska okres rzymski	średnia
AZP 103-58/4	Podłęże	śląd osadnictwa	kult. łużycka	mała
AZP 103-58/9	Podłęże	osada śląd osadnictwa	neolit kult. przeworska okr. rzymski	mała

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
AZP 103-58/10	Podłęże	osada osada	neolit średniowieczna	mała
AZP 103-58/11	Podłęże	osada osada	lendzielska neolit	duża
AZP 103-58/15	Podłęże	osada ?	neolit	średnia
AZP 103-58/14	Podłęże	śląd osadnictwa osada	prahistoryczny średniowieczna	mała
AZP 103-58/16	Podłęże	śląd osadnictwa	prahistoryczny wcz. średniowiecze	mała
AZP 103-58/17	Podłęże	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit kult. łużycka wcz. średniowiecze nowożytny	mała
AZP 103-58/18	Podłęże	osada ? osada osada śląd osadnictwa	neolit kult. lendzielska kult. łużycka średniowieczny	duża
AZP 103-58/32	Podłęże	osada	średniowieczna	mała
AZP 103-58/37	Podłęże	śląd osadnictwa	średniowieczny	
AZP 104-58/132	Stomiróg	śląd osadnictwa osada	neolit k. przeworska okr. wpl. rzym.	średnia
AZP 104-58/133	Stomiróg	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit okr. wpl. rzym. ? wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-58/134	Stomiróg	osada osada	k. przeworska, okr. wpl. rzymskich wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-58/135	Stomiróg	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	neolit okr. wpl. rzymskich wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-58/136	Stomiróg	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit średniowiecze	mała
AZP 104-58/137	Stomiróg	śląd osadnictwa osada	neolit średniowiecze	mała
AZP 104-58/138	Stomiróg	osada śląd osadnictwa	k. przeworska, okr. wpl. rzymskich średniowiecze	średnia
AZP 103-59/21	Staniątki	śląd osadnictwa	późne średniowiecze XV w.	mała
AZP 103-59/22	Staniątki	osada	późne średniowiecze	mała
AZP 103-59/23	Staniątki	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-59/24	Staniątki	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-59/25	Staniątki	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-59/26	Staniątki	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-59/27	Staniątki	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-59/28	Staniątki	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-59/29	Staniątki	osada	średniowiecze	średnia
AZP 103-59/30	Staniątki	śląd osadnictwa osada	ep. kamienna średniowiecze	mała
AZP 103-59/31	Staniątki	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-59/32	Staniątki	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-59/33	Staniątki	osada	prahistoryczna	mała
AZP 103-59/34	Staniątki	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 103-59/35	Staniątki	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	ep. kamienna k. przeworska? średniowiecze	mała
AZP 103-59/36	Staniątki	śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-59/16	Staniątki	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 104-59/17	Staniątki	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-59/18	Staniątki	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	prahistoryczny p. średniowiecze	mała
AZP 104-59/19	Staniątki	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-59/20	Staniątki	śląd osadnictwa	k. przeworska, okr. wpl. rzymskich	mała

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
		śląd osadnictwa	prahistoryczna	
AZP 103-59/41	Staniątki	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	lendzielska? neolit neolit prahistoryczny lub wcz. średniowiecze	średnia
AZP 103-59/42	Staniątki	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 103-59/40	Staniątki	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 103-59/43	Staniątki	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 103-59/197	Staniątki	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 104-59/199	Staniątki	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	ep. kamienna okr. nowożytny prahistoryczny	mała
AZP 103-59/48	Staniątki	osada osada osada	k. krąg lendz., neolit neolit łużycka, E.B.	średnia
AZP 103-59/49	Staniątki	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	ep. kamienna późne średniowiecze okres nowożytny	średnia
AZP 103-59/50	Staniątki	śląd osadnictwa osada	ep. kamienna późne średniowiecze, okr. nowożytny	mała
AZP 103-59/51	Staniątki	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	ep. kamienna prahistoryczna	mała
AZP 104-59/121	Suchoraba	osada	z okresu przedrzymskiego, w. okr. wpl. rzymskich	duża
AZP 104-59/122	Suchoraba	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 104-59/123	Suchoraba	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 104-59/124	Suchoraba	śląd osadnictwa osada osada	neolit k. łużycka k. przeworska, wcz. okr. wpl. rzymskich i późny okr. wpl. rzymskich	duża
AZP 104-59/125	Suchoraba	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit k. łużycka prahistoryczny	mała
AZP 104-59/126	Suchoraba	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 104-59/127	Suchoraba	śląd osadnictwa osada osada osada	ep. kamienna k. przeworska wcz. i późny okr. wpl. rzymskich wcz. średniowiecze późne średniowiecze	średnia
AZP 104-59/128	Suchoraba	cmentarzysko (?)	epoka brązu (?)	duża
AZP 104-59/129	Suchoraba	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 104-59/130	Suchoraba	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-59/131	Suchoraba	śląd osadnictwa	wcz. okr. wpl. rzymskich	mała
AZP 104-59/132	Suchoraba	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 102-59/76	Wola Batorska	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 102-59/77	Wola Batorska	śląd osadnictwa	średniowieczny	mała
AZP 102-59/78	Wola Batorska	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit (?) prahistoryczny	mała
AZP 102-60/3	Wola Batorska	śląd osadnictwa	średniowieczny	mała
AZP 102-60/4	Wola Batorska	śląd osadnictwa	epoka kam.	mała
AZP 102-60/5	Wola Batorska	śląd osadnictwa	epoka kam.	mała
AZP 102-60/6	Wola Batorska	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 102-60/1	Zabierzów Bocheński	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 102-60/2	Zabierzów Bocheński	śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze	mała
AZP 104-59/1	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	ep. kamienna późne średniowiecze	mała
AZP 104-59/2	Zagórze	osada osada	neolit wczesny neolit starszy	duża
AZP 104-59/3	Zagórze	osada	okr. wpl. rzymskich	mała

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
AZP 104-59/4	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	k. łużycka? okr. wpl. rzymskich p. średniowiecze	
AZP 104-59/5	Zagórze	śląd osadnictwa	epoka brązu	mała
AZP 104-59/6	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	prahistoryczny w. średniowiecze (IX-XI w.) p. średniowiecze	
AZP 104-59/7	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit prahistoryczny	mała
AZP 104-59/8	Zagórze	śląd osadnictwa osada osada	neolit okr. wpl. rzymskich w. średniowiecze (XI-XIII w.)	mała
AZP 104-59/9	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	ep. kamienna okr. wpl. rzymskich p. średniowiecze	mała
AZP 104-59/10	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit prahistoryczny	mała
AZP 104-59/11	Zagórze	śląd osadnictwa	k. łużycka ? prahistoryczny	mała
AZP 104-59/12	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit wcz. EB	mała
AZP 104-59/13	Zagórze	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-59/14	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okr. wpl. rzymskich p. średniowiecze	mała
AZP 104-59/15	Zagórze	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 103-58/103	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit prahistoryczny	mała
AZP 103-59/47	Zagórze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	prahistoryczny okr. nowożytny	mała
AZP 103-58/12	Zakrzowiec	osada osada śląd osadnictwa osada	neolit ep. brązu prahistoryczny/w. średniowiecze późne średniowiecze	średnia
AZP 103-58/13	Zakrzowiec	osada	k. lendzielska ? neolit	średnia
AZP 104-58/139	Zakrzowiec	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-58/140	Zakrzowiec	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit okr. nowożytny	mała
AZP 104-58/141	Zakrzowiec	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit wcz. średniowiecze	mała
AZP 103-58/94	Zakrzowiec	osada osada osada	neolit wczesny neolit starszy ep. brązu	duża
AZP 103-58/95	Zakrzowiec	osada osada	neolit ep. brązu	średnia
AZP 103-58/102	Zakrzowiec	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	ep. kamienna prahistoryczny późne średniowiecze/okr. nowożytny ep. kamienna	
AZP 103-58/79	Zakrzów	osada	wielokulturowa od ep. paleolitu – okr. wpl. rzymskich	duża
AZP 103-58/80	Zakrzów	śląd osadnictwa cmentarzysko ciałopalne	k. łużycka, ep. brązu k. łużycka, ep. brązu	średnia duża
AZP 103-58/19	Zakrzów	śląd osadnictwa	k. przeworska? późny okr. wpl. rzymskich	mała
AZP 103-58/20	Zakrzów	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	k. przeworska, późny okr rzymski k. łużycka prahistoryczny	mała
AZP 103-58/21	Zakrzów	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit okr. rzymski średniowiecze	średnia

Nr obszaru AZP/ nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Obiekt	Okres	Wartość
AZP 103-58/22	Zakrzów	osada śląd osadnictwa	neolit średniowiecze	duża
AZP 103-58/23	Zakrzów	śląd osadnictwa osada osada osada	k. łużycka k. przeworska, okr. rzymski wcz. średniowiecze średniowiecze	średnia
AZP 103-58/24	Zakrzów	osada śląd osadnictwa	k. przeworska, okr. rzymski wcz. średniowiecze	średnia
AZP 103-58/25	Zakrzów	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit k. przeworska, okr. rzymski średniowiecze	średnia
AZP 103-58/26	Zakrzów	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit k. przeworska, późny laten. średniowiecze	średnia
AZP 103-58/27	Zakrzów	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-58/28	Zakrzów	osada	prahistoryczna	mała
AZP 103-58/29	Zakrzów	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa osada	neolit ep. brązu okr. lateński prahistoryczna	średnia
AZP 103-58/30	Zakrzów	osada śląd osadnictwa osada osada	neolit ep. brązu późny okr. rzymski średniowiecze	średnia/d uża
AZP 103-58/31	Zakrzów	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-58/34	Zakrzów	osada osada	prahistoryczna k. łużycka	średnia
AZP 103-58/35	Zakrzów	śląd osadnictwa	średniowiecze	mała
AZP 103-58/36	Zakrzów	śląd osadnictwa	neolit	średnia
AZP 103-58/37	Zakrzów	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	prahistoryczny średniowiecze	mała
AZP 103-58/39	Zakrzów	osada	średniowiecze	mała
AZP 103-58/40	Zakrzów	osada	wcz. średniowiecze	mała
AZP 103-58/41	Zakrzów	śląd osadnictwa osada	neolit średniowiecze	mała
AZP 103-58/42	Zakrzów	śląd osadnictwa	neolit	mała
AZP 104-58/142	Zakrzów	śląd osadnictwa	prahistoryczny	mała
AZP 104-58/96	Zakrzów	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	ep. kamienna późne średniowiecze	mała
AZP 104-58/97	Zakrzów	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	mała
AZP 103-58/99	Zakrzów	osada	okr. nowoż.	średnia
AZP 103-58/100	Zakrzów	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała
AZP 103-58/101	Zakrzów	śląd osadnictwa	ep. kamienna	mała

Na mapie oznaczono dodatkowo stanowiska archeologiczne zidentyfikowane w trakcie budowy autostrady

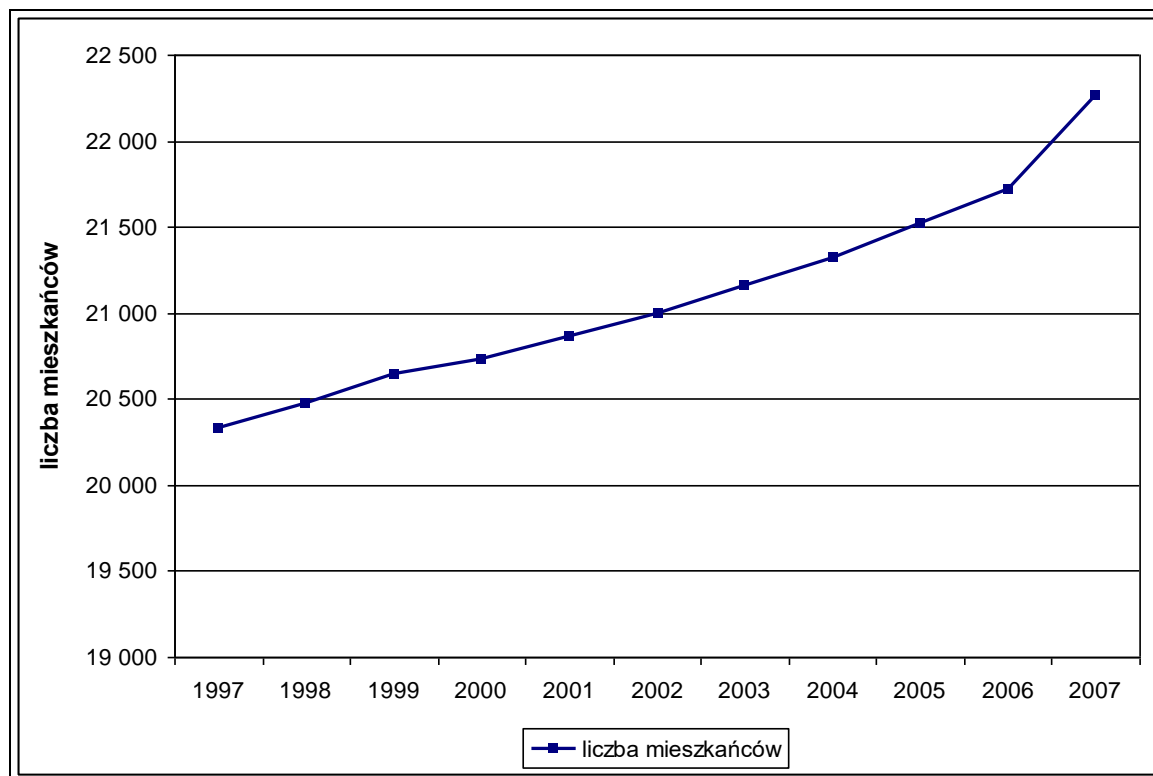
2.4. Potencjał ludnościowy

Potencjał demograficzny

U podstaw wszelkich procesów rozwojowych, jakim podlega gmina, leżą jej uwarunkowania demograficzne. Od potencjału ludnościowego, jakim dysponuje, zależy nie tylko tempo, lecz także kierunek zmian, ich rozmiar i liczba.

Gmina Niepołomice, z powierzchnią 95,4 km², jest trzecią, pod względem wielkości, gminą w powiecie wielickim. Gminę zamieszkuje 22,26 tys. osób, w tym w samym mieście 8,65 tys. (stan na 31.12.2007 r.). Liczba mieszkańców gminy Niepołomice w ostatnich latach utrzymuje wyraźną tendencję wzrostową (ryc. 1). Średni roczny przyrost to 182 osoby. Najwyższy wzrost wystąpił w końcowym okresie zestawienia, gdy liczba mieszkańców wzrosła o ponad 500 osób w skali roku.

Ryc. Liczba ludności w gminie Niepołomice w latach 1997 - 2007

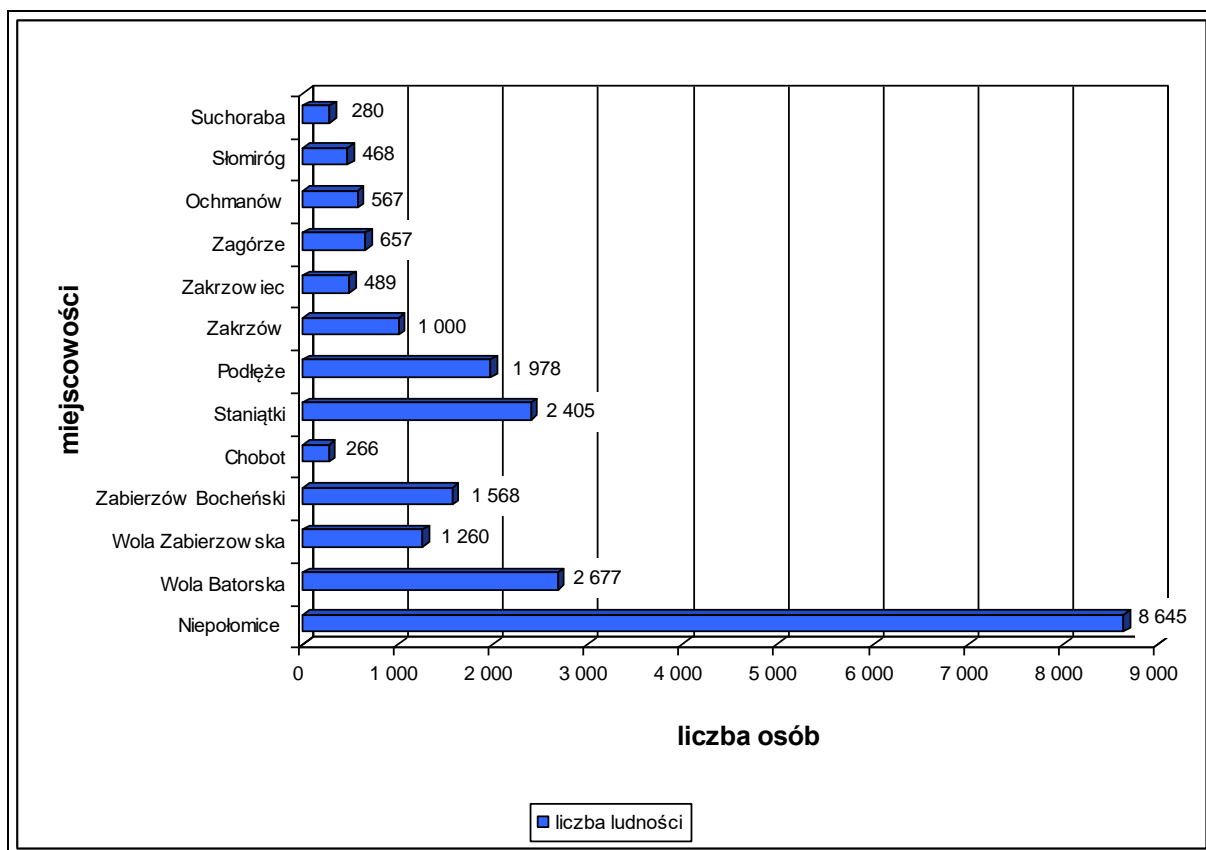

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Średnia gęstość zaludnienia dla gminy wynosi 233,14 os/km². Biorąc pod uwagę zainicjowane współcześnie procesy rozwojowe na terenie gminy, można przypuszczać, iż w gminie Niepołomice nadal będzie występowała wzrostowa tendencja przemian demograficzno-społecznych.

Najwięcej, ponad 38%, mieszkańców gminy mieszka w samych Niepołomicach. Miasto ma także największy procentowy udział w powierzchni gminy (28,4%). Tak duży procent mieszkańców wynika niewątpliwie z faktu, iż Niepołomice pełnią funkcję centrum administracyjnego i kulturalnego gminy. Na drugim miejscu, zarówno pod względem liczby mieszkańców, jak i powierzchni, znajduje się miejscowość Wola Batorska, którą dodatkowo cechuje najniższa gęstość zaludnienia w gminie. Najmniejszy odsetek mieszkańców gminy zamieszkuje wieś Chobot. Widoczne jest wyraźnie duże zróżnicowanie liczby ludności na terenie gminy. Jedynie 5 miejscowości, spośród 13 jakie wchodzi w skład gminy Niepołomice, przekracza liczbę 1000 mieszkańców. Chobot, Suchorabę, Słomiróg oraz Zakrzowiec zamieszkuje poniżej 500 osób. Dokładną liczbę mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Niepołomice ilustruje poniższy wykres.

Ryc. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Niepołomice w 2007 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Niepołomice.

Największą gęstość zaludnienia w gminie ma Zakrzów, 512,8 os/km² przy średniej dla gminy 233 osoby/km². Najmniejszą gęstością charakteryzuje się wspomniana już wcześniej Wola Batorska, jedynie 117,4 os/km².

Tab. Gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach gminy Niepołomice w 2007 r.

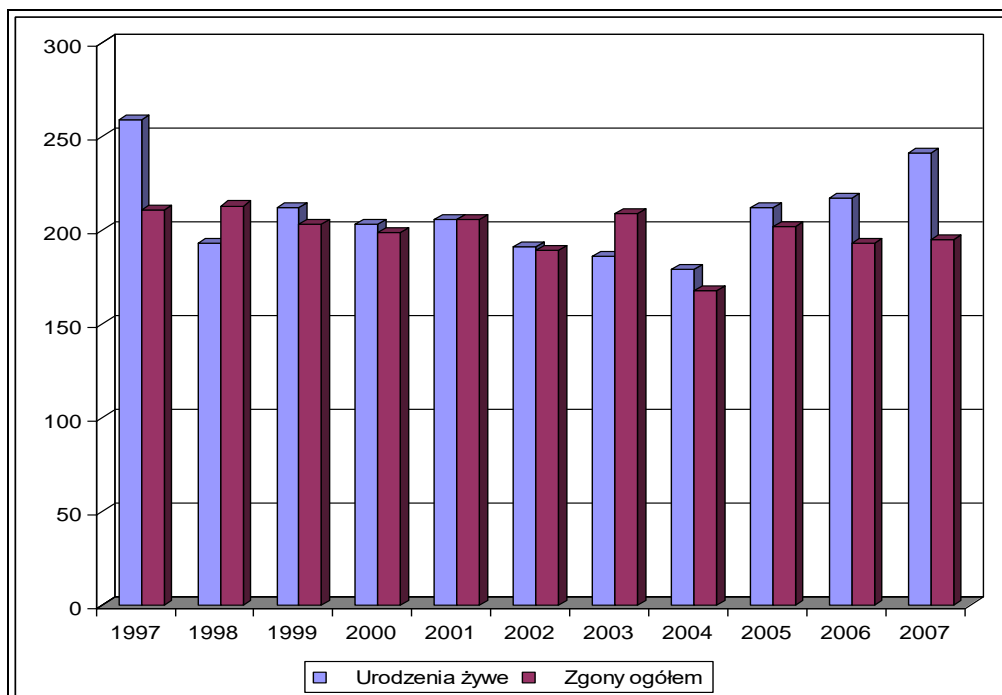
Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	LICZBA MIESZKAŃCÓW (2007 R.) [OS.]	POWIERZCHNIA [KM ²]	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA
1	Niepołomice	8645	27,10	319,00
2	Wola Batorska	2677	22,81	117,36
3	Wola Zabierzowska	1260	7,16	175,98
4	Zabierzów Bocheński	1568	10,67	146,95
5	Chobot	266	2,07	128,50
6	Staniątki	2405	5,29	454,63
7	Podłęże	1978	5,48	360,95
8	Zakrzów	1000	1,95	512,82
9	Zakrzowiec	489	3,62	135,08
10	Zagórze	657	4,20	156,43
11	Ochmanów	567	1,89	300,00
12	Słomiróg	468	1,27	368,50
13	Suchoraba	280	1,97	142,13
	OGÓŁEM	22260	95,48	233,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR GUS i Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice.

Wysoka gęstość zaludnienia charakteryzuje miejscowości położone w zachodniej i południowo-zachodniej części gminy. Przyczyną takiego rozmieszczenia niewątpliwie jest dobra dostępność komunikacyjna tej części gminy oraz bliskość Krakowa. Gmina Niepołomice, z uwagi na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kraków, objęta jest zjawiskiem suburbanizacji. Na podstawie gęstości zaludnienia można częściowo wnioskować, które obszary gminy mają predyspozycje do nasilenia się tego zjawiska.

Analizując ruch naturalny w gminie Niepołomice należy zauważyć, że liczba urodzeń żywych w ostatnich latach (1997-2007) wahała się w przedziale od 179 urodzeń żywych/rok w 2004 r. do 259 w 1997 r. Szczegółowy rozkład tej cechy we wspomnianym okresie prezentuje rycina 3. W przeważającej części badanego okresu występowała korzystna tendencja w ruchu naturalnym – liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów.

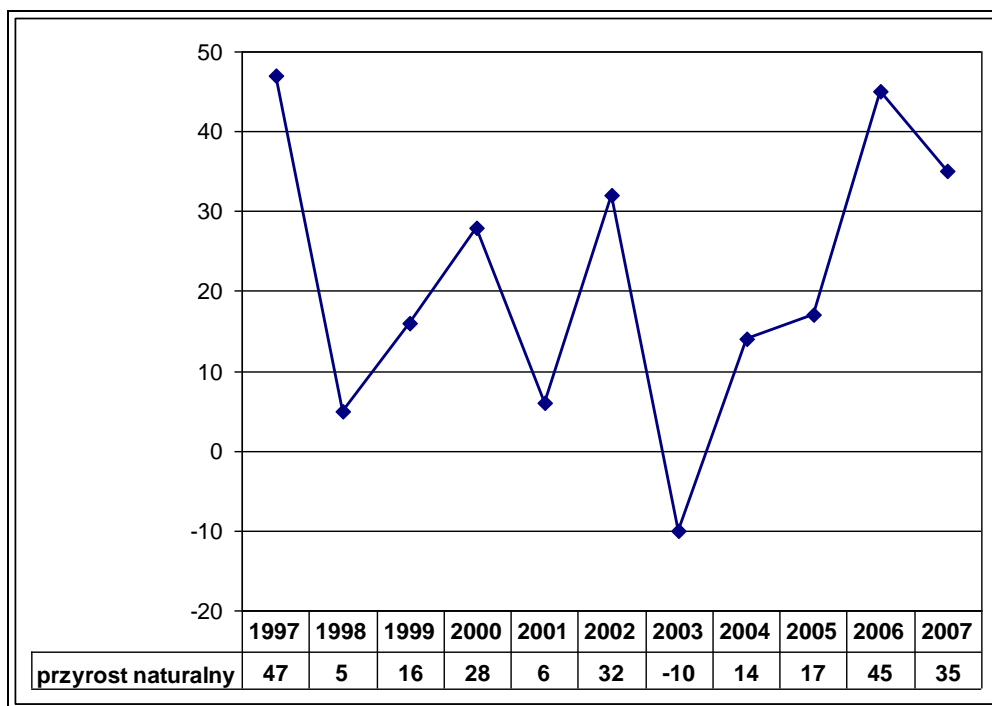
Ryc. Ruch naturalny w gminie Niepołomice w latach 1997-2007.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Wyjątek stanowią lata 1998 i 2003, kiedy w gminie odnotowano więcej zgonów niż urodzeń żywych. W roku 2007 przewaga urodzeń nad liczbą zgonów osiągnęła najwyższą od 10 lat wartość. Tabela 2 prezentuje dynamikę ruchu naturalnego w gminie Niepołomice z uwzględnieniem płci.

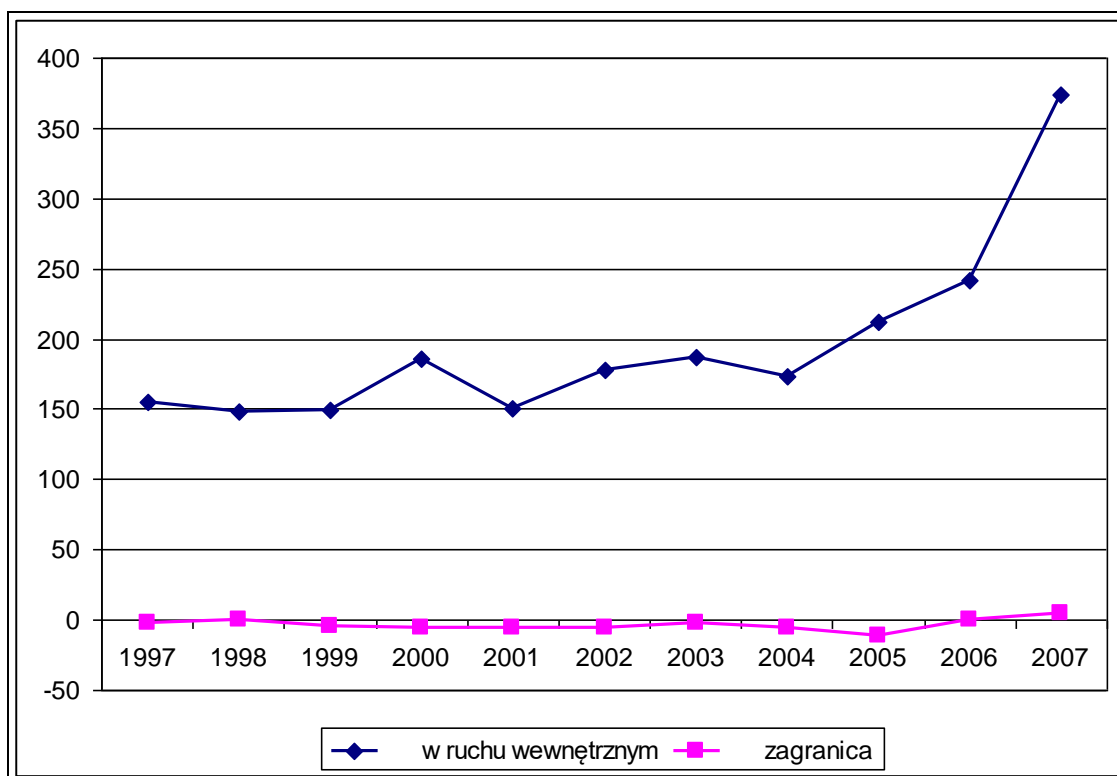
Ryc. Ruch naturalny w gminie Niepołomice w latach 1997-2007 według płci.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

W analizowanym okresie liczba urodzeń wśród chłopców była wyższa od liczby urodzeń wśród dziewcząt. Wyjątkiem są lata 2001, 2003, 2004 i 2006. Liczba zgonów wśród mężczyzn także jest wyższa, niż wśród kobiet. Wartość przyrostu naturalnego ulegała dosyć dużym wahaniom. Najwyższą wartość (w analizowanym okresie czasu), osiągnął w roku 1997, 48‰. Najniższą w roku 2003, kiedy to osiągnął poziom -23‰. Obecnie wartość przyrostu naturalnego jest dodatnia i zbliża się do poziomu z roku 1997. Dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie Niepołomice jest zjawiskiem pozytywnym, w porównaniu z tendencją spadkową tego wskaźnika w skali kraju.

Ryc. Saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zagranicznym w latach 1997 – 2007.

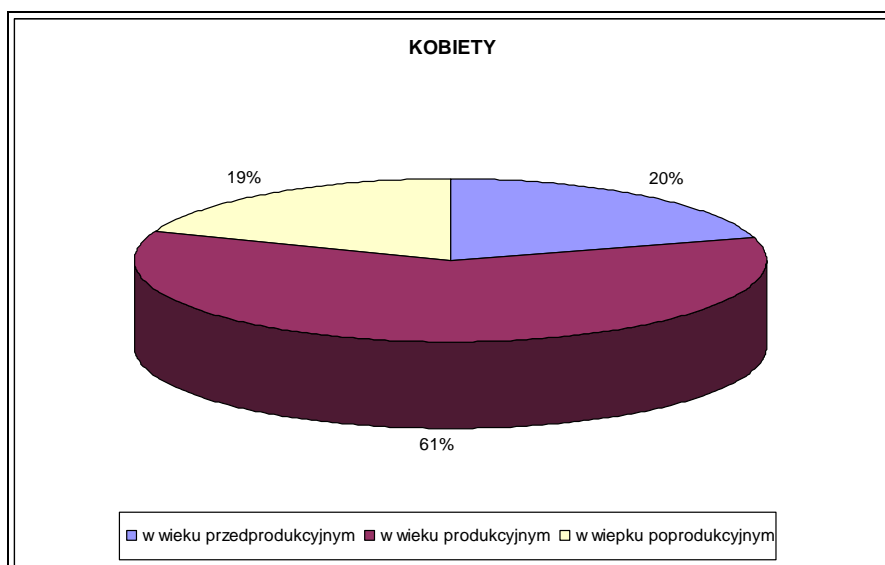

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice.

W całym badanym okresie (lata 1997-2007) saldo migracji wewnętrznych miało wartość dodatnią. Od roku 2004 zaznaczył się wyraźny wzrost wartości wskaźnika dla ruchu wewnętrznego. Wśród zameldowanych w ruchu wewnętrznym przeważają mężczyźni, podczas gdy w grupie osób wymeldowanych jest więcej kobiet. W przypadku ruchu migracyjnego z zagranicą, saldo migracji ma wartość ujemną dla całego badanego okresu. Największy spadek wystąpił w roku 2005, czego przyczyną mogło być zjawisko masowej emigracji zarobkowej Polaków. W roku 2007, po raz pierwszy od 10 lat, saldo migracji zagranicznych osiągnęło wartość dodatnią.

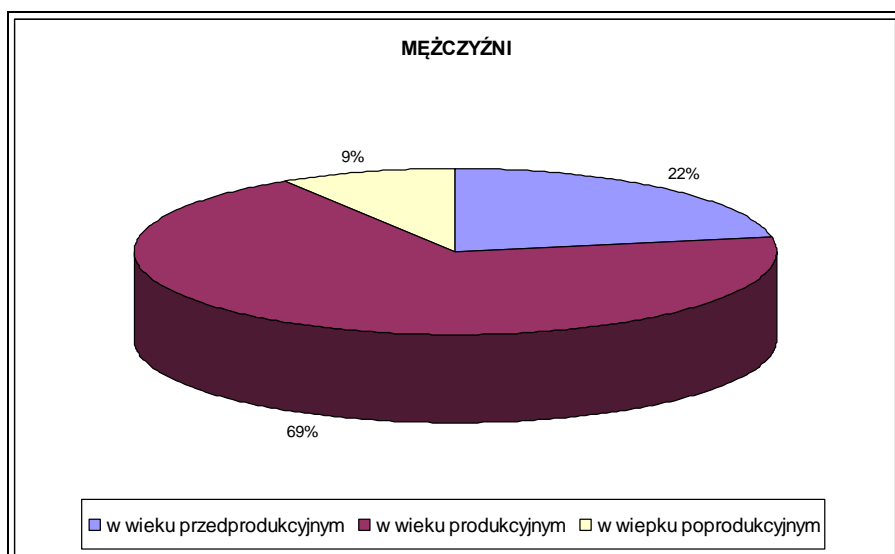
O potencjale ludnościowym gminy świadczyć może struktura podziału ludności według kryterium ekonomicznego, na grupy w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Ryc. 6 i 7 prezentują ów podział wśród kobiet i mężczyzn w roku 2007. Zarówno wśród kobiet, jak i wśród mężczyzn grupa w wieku przedprodukcyjnym stanowi ok. 20%. Mężczyźni w wieku produkcyjnym stanowią 69% swojej grupy. W przypadku kobiet odsetek ten wynosi 61%. Największe różnice pomiędzy grupami kobiet i mężczyzn występują w grupie wieku poprodukcyjnego. Należy do niej 19% ogółu kobiet i jedynie 9% ogółu mężczyzn.

Ryc. Udział kobiet w poszczególnych przedziałach ekonomicznych w 2007 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

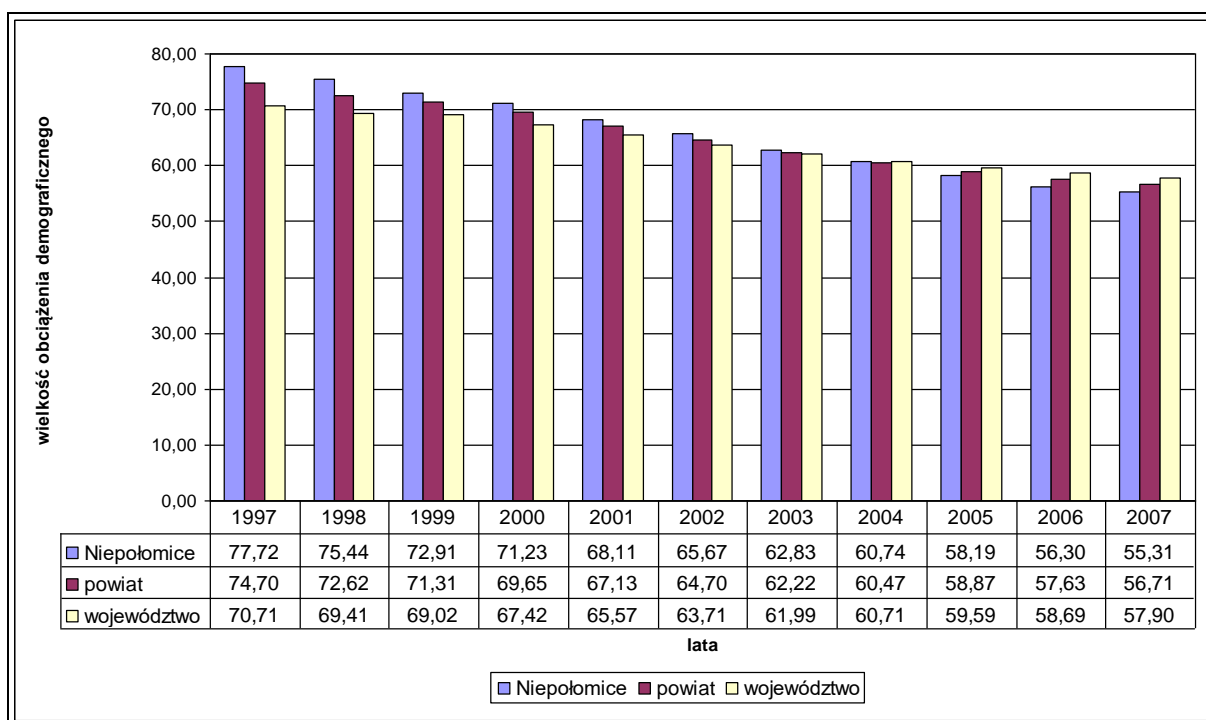
Ryc. Udział mężczyzn w poszczególnych przedziałach ekonomicznych w 2007 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Przewaga kobiet w ostatniej grupie wiekowej nie jest zaskoczeniem. Powodem jej jest dłuższa średnia życia kobiet oraz wcześniejszy wiek emerytalny, który w przypadku kobiet wynosi 60 lat. W gminie Niepołomice występuje niewielka przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Na 100 mężczyzn przypada 108 kobiet.

Ryc. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego w gminie Niepołomice w latach 1997 – 2007.

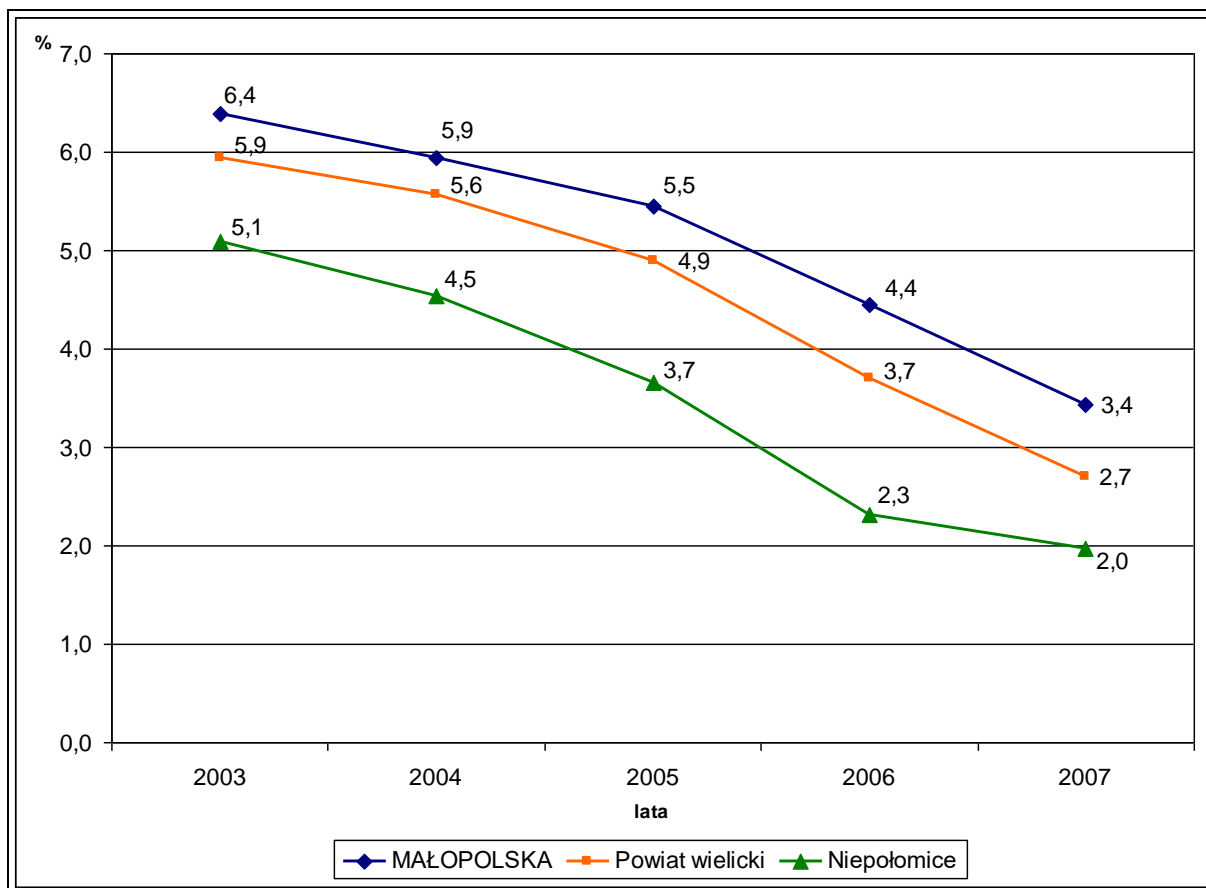

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Wskaźnik obciążenia demograficznego społeczeństwa obrazuje, ile osób w wieku nieprodukcyjnym (wiek przedprodukcyjny oraz poprodukcyjny) przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym. Rycina 8 przedstawia wartości tego wskaźnika w okresie 1997-2007 dla gminy Niepołomice oraz powiatu wielickiego i województwa Małopolskiego. Widoczna jest wyraźnie tendencja spadkowa wartości wskaźnika, utrzymująca się na wszystkich trzech rozpatrywanych poziomach podziału administracyjnego. W początkowej fazie analizowanego okresu, w gminie Niepołomice, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało prawie 78 osób w wieku pozaprodukcyjnym. Wskaźnik ten był wyższy od wskazań dla powiatu i województwa. Tempo spadku wskaźnika było jednak znacznie szybsze w przypadku gminy, tak więc już od roku 2005 wskaźnik obciążenia demograficznego miał wartość niższą od wskazań dla dwóch pozostałych jednostek podziału administracyjnego. W roku 2007 było to już 55 osób na 100 w wieku produkcyjnym w porównaniu do 56,7 osób w przypadku powiatu wielickiego i 57,9 osób dla województwa Małopolskiego. Tendencja spadkowa wartości

wskaźnika jest zjawiskiem korzystnym, z punktu widzenia kryterium ekonomicznego, zmniejsza się bowiem liczba osób niepracujących, przypadających na grupę osób pracujących.

Ryc. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w latach 2003-2007.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Ograniczona dostępność danych pozwala analizować poziom bezrobocia jedynie za okres ostatnich 5 lat (2003-2007). Ponieważ brak jest danych, dotyczących stopy bezrobocia na poziomie gminy, do porównań został użyty wskaźnik, określający udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym (ryc. 9). Wartość tego wskaźnika dla województwa, powiatu wielickiego oraz gminy Niepołomice, ma tendencję spadkową. Maleje zatem udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym. Jeszcze 5 lat temu, wskaźnik ten dla gminy wynosił ponad 5%, obecnie spadł do poziomu 2% i jest niższy od wskaźnika dla powiatu i województwa. Poniższa tabela przedstawia liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Niepołomice

Tab. Bezrobotni zarejestrowani według płci w latach 2003-2007.

	2003	2004	2005	2006	2007
mężczyźni	522	438	358	193	164
kobiety	579	556	449	325	285
OGÓŁEM	1101	994	807	518	449

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Pomimo ogólnej spadkowej tendencji bezrobocia, liczba kobiet pozostających bez pracy nadal przewyższa liczbę bezrobotnych mężczyzn. W roku 2007, kobiety stanowiły 63% ogółu bezrobotnych. Udział ten systematycznie wzrasta, w roku 2003 wynosił 53%. Powodem tego jest niewątpliwie droga rozwoju sektora przemysłowego, który generuje najwięcej miejsc pracy na terenie gminy. Profil działalności sprawia, że mężczyznom łatwiej znaleźć zatrudnienie w tym sektorze.

2.5. Zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

2.5.1. Ukształtowana struktura funkcjonalno-przestrzenna

Przyrodniczą strukturę zagospodarowania kształtują następujące najważniejsze elementy przestrzenne:

- Dolina Wisły stanowiąca korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym,
- Puszcza Niepołomska, z położoną na terenie gminy częścią Kompleksu Głównego oraz kompleksem Koło,
- niezabudowane przedpole Puszczy które tworzą łąki i inne tereny rolne a także powstałe po eksploatacji surowców zbiorniki wodne,
- Drwinka, Podłęzanka wraz z zabudową biologiczną oraz oczka wodne,
- lokalne zbiorowiska roślinne zajmujące starorzecza, zagłębienia terenu.

Ukształtowana dotychczas struktura funkcjonalno przestrzenna obszaru charakteryzuje się wykształceniem zróżnicowanej, dynamicznie rozwijającej się struktury miejskiej oraz jednostek wiejskich o zróżnicowanym stopniu zurbanizowania. Podstawową cechą struktury miasta jest wyraźne wyodrębnienie stref funkcjonalnych:

- Strefa śródmiejska z zabytkowym założeniem zamku i kościoła oraz rozwiniętymi funkcjami usługowymi,
- Strefa mieszkaniowo- rolniczo- rekreacyjna obejmująca wschodnią część miasta oraz jednostki wiejskie,
- Strefa przemysłowa wykształcona w zachodniej części miasta, Woli Batorskiej, Staniątkach, Ochmanowie i Zakrzowie

Pod względem struktury użytkowania ziemi przeważającą formą użytkowania terenu miasta i gminy Niepołomice pozostają grunty rolne zajmujące w obrębie całego obszaru blisko 63 % powierzchni. Tereny lasów zajmują 15% powierzchni stanowiąc drugą co do wielkości kategorię użytkowania. Wśród terenów zabudowanych przeważają tereny zabudowy mieszkaniowej, oraz mieszkaniowo usługowej zajmujące około 9% powierzchni. Tereny przemysłowe i przemysłowo-usługowe, nie wliczając w to terenów przemysłu wydobywczego, stanowią około 1,7% powierzchni. Natomiast tereny usługowe, wraz z obiektami kościołów i klasztorów zajmują nieznacznie mniejszą powierzchnię niż tereny przemysłu. Około 4,7% powierzchni zajmują tereny komunikacji drogowej i kolejowej, włączając w to tereny autostrady w budowie i stacji benzynowych. Powierzchnia autostrady stanowi około 22% powierzchni istniejących dróg.

Struktura zagospodarowania poszczególnych jednostek jest zróżnicowana. Udział terenów rolnych najniższy jest w mieście Niepołomice gdzie ta kategoria zajmuje 47,5% powierzchni. Relatywnie wysokim stopniem zurbanizowania wyrażonym niższym niż średnia dla całego obszaru udziale terenów rolnych charakteryzują się też Wola Batorska i Staniątki. Natomiast najbardziej rolniczy charakter mają Chobot, Zagórze i Słomiróg. W tych wsiach udział terenów rolnych przekracza 80%.

Największa powierzchnia terenów mieszkaniowych występująca w mieście Niepołomice nie oznacza jednocześnie największego udziału tej kategorii terenów w strukturze przestrzennej. Stanowią tu one przeszło 10% powierzchni podczas kiedy w Staniątkach przeszło 14%. Zabudowa wielorodzinna występuje też w Woli Batorskiej i Zabierzowie Bocheńskim.

Największa powierzchnia terenów przemysłu występuje w Niepołomicach a ponadto w Podłężu, Staniątkach, Ochmanowie a także na niewielkiej powierzchni w Zakrzowie. Największy udział tych terenów w strukturze przestrzennej występuje w Ochmanowie (4,8%) natomiast w mieście tereny te zajmują 3,2% powierzchni.

Tereny usługowe w największej powierzchni udziale występują w Niepołomicach.

Największe tereny sportowe stanowi pole golfowe w Ochmanowie oraz tereny sportu miasta natomiast zieleń urządzona zlokalizowana jest głównie w mieście.

2.5.1.1. Mieszkalnictwo

Tereny zabudowa mieszkaniowej miasta stanowią przeszło 32% terenów mieszkaniowych całej gminy, przy ogólnie większej tu intensywności zabudowy. Miasto charakteryzuje też większe zróżnicowanie struktury zabudowy mieszkaniowej. Występują tu zarówno zespoły zabudowy wielorodzinnej jak i szeregowej. Generalnie mieszkaniowe na terenie gminy tworzy przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna dominująca zarówno w

centrum miasta jak i w jednostkach wiejskich. Kształtuje to charakter gminy który powinien zostać utrzymany. Nieliczne są zarówno niewielkie zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej jak i szeregowej. Zabudowa wielorodzinna oprócz miasta występuje też w Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim i Woli Zabierzowskiej i jest związana z wcześniej funkcjonującym tu formami własnościowymi rolnictwa. Zespoły zabudowy szeregowej związane są jedynie z miastem.

Istotnym elementem struktury przestrzennej miasta i gminy który pojawił się w ostatnim okresie są niedawno-ukończone oraz będące w budowie zorganizowane zespoły zabudowy mieszkaniowej. Są to osiedla: Park Eko w Niepołomicach, Boryczów w Niepołomicach, Żubr w Podłężu, Gryf w Staniątkach.

Tab. Terenu zabudowy mieszkaniowej w Mieście i Gminie Niepołomice

Źródło: inwentaryzacja terenu, lipiec 2008

miasto/wieś	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym w budowie (ha)	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w tym w budowie (ha)	tereny zabudowy mieszkaniowej szeregowej w tym w budowie (ha)	tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (ha)	ogółem tereny mieszkaniowe (ha)
Niepołomice	253,32	10,03	1,33	9,24	273,92
Wola Batorska	132,38	1,42		5,34	139,14
Wola Zabierzowska	54,70	0,48		0,38	55,56
Zabierzów Bocheński	57,83	0,40		0,80	59,03
Chobot	13,80				13,80
Staniątki	77,49			0,01	77,50
Podłęże	88,22			0,19	88,41
Zakrzów	33,60			0,44	34,04
Zakrzowiec	17,62				17,62
Zagórze	27,01				27,01
Ochmanów	19,33				19,33
Słomiróg	15,53				15,53
Suchoraba	19,68				19,68
OGÓŁEM	810,51	12,33	1,33	16,40	840,57

2.5.1.2. Usługi

Głównym centrum usługowym gminy jest miasto Niepołomice, w którym zlokalizowane są obiekty administracji, oświaty na poziomie ponadpodstawowym, banki a także szeroki profil usług rynkowych. W jednostkach wiejskich zlokalizowane są natomiast obiekty oświaty i kultury oraz podstawowe usługi rynkowe, a także część obiektów usług specjalistycznych.

Zagospodarowanie związane z **usługami publicznymi**, w tym również prywatnymi, obejmuje:

- **budynki administracji** zlokalizowane w Niepołomicach (Budynki Urzędu Miasta i Gminy, Powiatowy Urząd Pracy, Sąd Rejonowy, Komisariat Policji i Straży Miejskiej, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Nadleśnictwo Niepołomice,
- **obiekty oświaty**: szkoły podstawowe (Niepołomice, Podłęże, Staniątki, Suchoraba, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński, Zagórze, Zakrzów), Gimnazja (Niepołomice, Podłęże, Suchoraba, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński), Zespół Szkół Średnich (Niepołomice), Przedszkola samorządowe i prywatne (Podłęże, Staniątki, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński, Zagórze, Zakrzów), szkoły językowe w Niepołomicach i Podłężu,
- **obiekty kultury** (Dom Kultury Miasta Niepołomice oraz domy kultury wsi, Biblioteki (Niepołomice, Podłęże, Staniątki, Wola Batorska, Zabierzów Bocheński),
- **usługi zdrowia** (przychodnie w Niepołomicach, Podłężu, Staniątkach, Zabierzowie Bocheńskim, Niepołomickie Centrum Profilaktyczno-Lecznicze, prywatna klinika ginekologiczna w Niepołomicach oraz gabinety lekarskie, dom pomocy dla Niewidomych w Niepołomicach, apteki w Niepołomicach, Staniątkach.

Usługi rynkowe są zróżnicowane i obejmują zarówno podstawowe usługi handlu jak i usługi specjalistyczne, w tym usługi finansowe.

Usługi handlu skoncentrowane są w Niepołomicach a ponadto rozmieszczone we wszystkich jednostkach wiejskich. W mieście oprócz sklepów funkcjonuje zlokalizowane w centrum miasta plac targowy, z otaczającym zespołem sklepów. Jednostki wiejskie cechuje stosunkowo słabe wyposażenie w usługi handlu. Usługi gastronomiczne rozwinięte są głównie w mieście, w tym funkcjonuje restauracja o wysokim standardzie w Zamku Królewskim. Ponadto placówki gastronomiczne zlokalizowane są w woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim, Zakrzowie. Generalnie poza miastem usługi gastronomiczne są słabo rozwinięte.

Do usług finansowych i obsługi biznesu należą zlokalizowane na terenie miasta Niepołomice oddziały 4 banków: ING Bank Śląski, Bank Pekao S.A., Bank Spółdzielczy w Wieliczce, PKO BP S.A., usługi księgowo, usługi informatyczne (Podłęże).

Stacje benzynowe zlokalizowane są w Niepołomicach przy drodze krajowej nr 75, przy ul. Bocheńskiej w Woli Batorskiej, Zakrzowie.

Wśród innych usług specjalistycznych, zlokalizowanych zarówno w mieście jak i jednostkach wiejskich wymienić można piekarnie, usługi budowlane i stolarskie, poligrafię, usługi transportowe, usługi motoryzacyjne.

Z punktu widzenia struktury przestrzennej, pod względem koncentracji obiektów usługowych wyraźnie wykształcona jest struktura miejska Niepołomic, z koncentracją usług w części centralnej. Stosunkowo słabo rozwinięte są centra usługowe wsi.

Obiekty sportu i rekreacji

Oferta usług sportu i rekreacji jest na terenie gminy bogata i obejmuje zarówno obiekty zlokalizowane w mieście oraz na terenie gminy. Wpływa to zarówno na warunki życia mieszkańców jak i tworzy ofertę zewnętrzną. Do najważniejszych obiektów należą: kryta pływalnia w Niepołomicach, Kąpielisko w Zabierzowie Bocheńskim, Pole golfowe Royal Kraków Golf 7 Country Club w Ochmanowie, stadniny koni i tory jazdy konnej w Niepołomicach i Staniątkach, halę sportową ZSZ obiekt PTG Sokół, korty tenisowe w Staniątkach, boiska MKS Puszcza Niepołomice, LKS Niepołomice Wisła, „Piłkarz”-Podłęże, LKS „Czarni”, Boisko KS Dąb w Zabierzowie Bocheńskim LKS „Promień” Zakrzowiec, boisko do koszykówki i siatkówki w Staniątkach.

Kościół

Na terenie Gminy zlokalizowane są następujące kościoły:

Kościół parafialny Dziesięciu Tysięcy Męczenników i Św. Karola Boromeusza w Niepołomicach, Matki Bożej Różańcowej w Niepołomicach ,

Kościół Świadków Jehowy w Niepołomicach

Kaplica Rzymsko-Katolicka w Suchorabie,

Kościół parafialny Opieki Najświętszej Marii Panny w Zabierzowie Bocheńskim,

Kościół parafialny Matki Bożej Nieustającej Pomocy w woli Batorskiej,

Kościół parafialny Matki Bożej królowej Polski w Podłężu,

Kościół parafialny Najświętszej Marii Panny i Św Wojciecha w Staniątkach,

Kaplica Bł. Edmunda Bojanowskiego w Staniątkach

Klasztor SS Benedyktynki w Staniątkach

Klasztor SS Służebniczek w Staniątkach.

Kościół jest ważnym elementem kształtującym strukturę przestrzenną. Polityka przestrzenna powinna obejmować zarówno ochronę obiektów zabytkowych, łącznie z ochroną ich widoku jak i kształtowanie wokół kościołów przestrzeni publicznej.

Cmentarze

Cmentarze na terenie gminy zlokalizowane są w Niepołomicach, Podłężu, Staniątkach, Woli Batorskiej i Zabierzowie Bocheńskim. Obiekty te obsługują również sąsiednie wsie.

Niepołomice:

cmentarz parafialny	pow. 3,43 ha
cmentarz zabytkowy żydowski	pow. 0,19 ha

Podłęże:

cmentarz parafialny	pow.0,82 ha
---------------------	-------------

Staniątki:

cmentarz parafialny	pow. 0,92 ha
---------------------	--------------

Wola Batorska:

cmentarz parafialny	pow. 1,72 ha
---------------------	--------------

Zabierzów Bocheński:

cmentarz parafialny	pow. 1,59 ha
---------------------	--------------

Łącznie czynne cmentarze zajmują powierzchnię 8,31 ha. Cmentarz w Podłężu obsługuje również Zakrzów i Zakrzowiec. Zlokalizowany w Staniatkach obejmuje również Zagórze natomiast w Zabierzowie Bocheńskim Wolę Zabierzowską i Chobot.

W ramach składania wniosków do Studium złożony został wniosek o poszerzenie cmentarza w Woli Batorskiej.

2.5.1.3. Przemysł

Silny rozwój funkcji przemysłowych w Mieście i Gminie Niepołomice w istotnym stopniu decyduje o strukturze przestrzennej miasta.

Generalnie rozkład przestrzenny zabudowy przemysłowej charakteryzuje jej skupienie w zespołach. Jest to układ korzystny z punktu widzenia ograniczenia konfliktowości tej funkcji oraz wyposażenia w infrastrukturę.

Główne zespoły zabudowy przemysłowej zlokalizowane są w zachodniej części miasta z w Staniatkach przy ul. Wielickiej, w Ochmanowie i Zagórze przy drodze nr 964, w Woli Batorskiej.

2.5.2. Komunikacja

Sieć drogową na terenie gminy tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz pozostałe ciągi komunikacyjne. Elementem aktualnie realizowanym jest autostrada A4.

Drogi krajowe

Autostrada A4 stanowi jeden z głównych elementów krajowych połączeń w kierunku wschód-zachód należący do Paneuropejskiego korytarza transportowego, wchodzący w skład sieci TINA Drezno-Wrocław- Kraków-Rzeszów-Lwów.

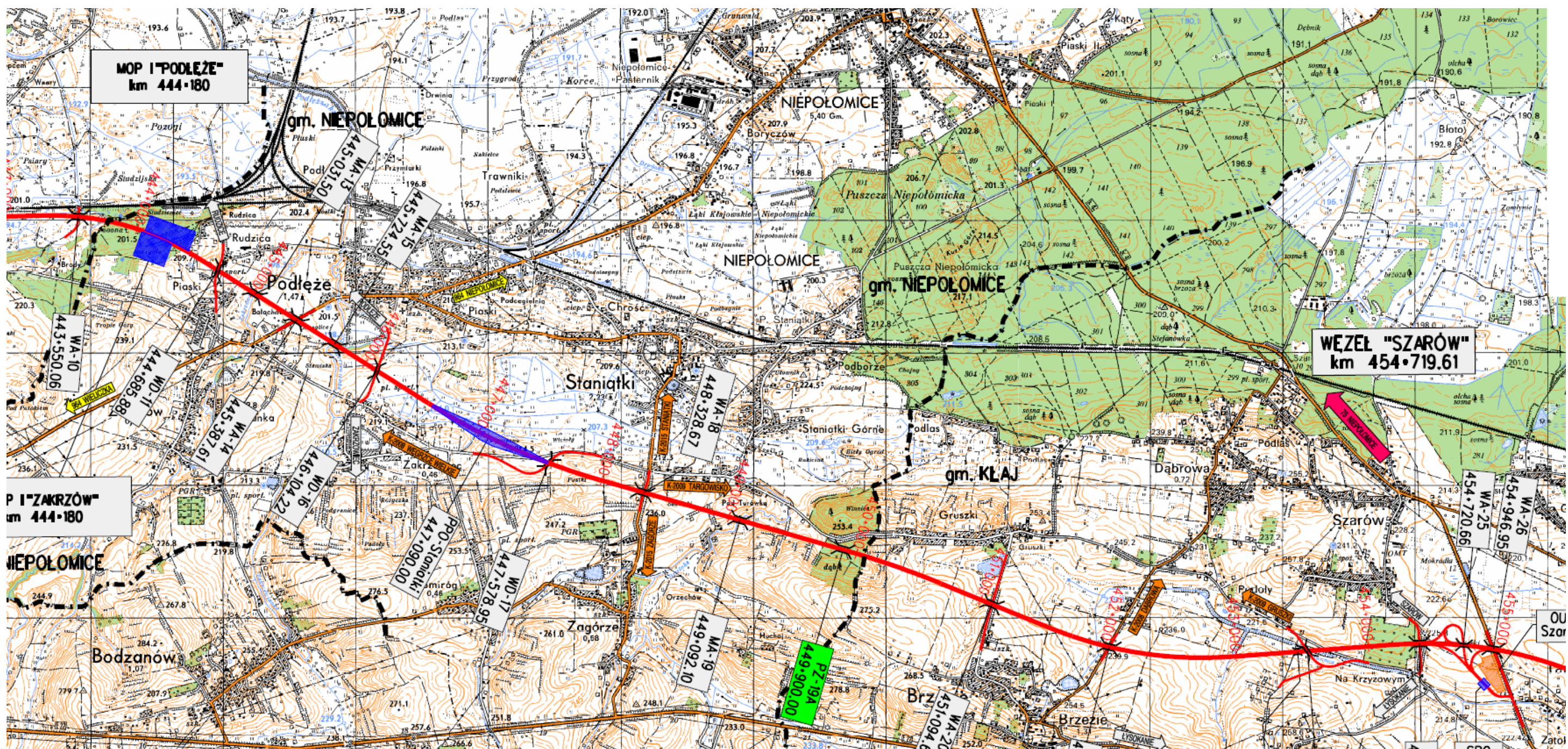
Na terenie gminy zlokalizowane jest MOP Podłęże oraz Zakrzów. Najbliższe włączenie do autostrady zapewnia węzeł Szarów.

Droga krajowa nr 4 (E40 Zgorzelec – Wrocław – Katowice – Kraków – Przemyśl - Medyka) o funkcjach drogi głównej przyspieszonej. Przebiega przez południową część gminy zapewniając bezpośrednią dostępność wsi Zagórze i Suchoraba a pozostałych terenów gminy poprzez drogę krajową nr 75, wojewódzką nr 964 i drogi powiatowe. W ostatnim okresie została przeprowadzona modernizacja drogi na odcinku Kraków-Targowisko.⁶

Droga krajowa nr 75 Targowisko-Niepołomice- Kraków o funkcjach drogi głównej przyspieszonej przebiega wzdłuż ul. Brzeskiej. Zapewnia połączenia z centrum Krakowa poprzez ul. Igołomską a także z drogą krajową nr 4 przez Targowisko, natomiast docelowo poprzez węzeł Szarów z autostradą A4. Droga wraz z ul. Wimmera pełni częściowo funkcje obwodnicy miasta. Opracowany został projekt modernizacji drogi, z rozbudową skrzyżowania z ulicą Wimmera. Zapewni to usprawnienie obsługi komunikacyjnej strefy przemysłowej. Jednakże ważnym czynnikiem który przyczyniłby się do poprawy połączenia miasta z Krakowem jest modernizacja ul. Igołomskiej.

⁶ Zgodnie z pismem GDDKiA z dnia 23.02.2015 (O.KR.Z-439.2.2015):

- zwrócono uwagę na potrzebę skorygowania oznaczenia drogi krajowej Kraków-Tarnów która obecnie jest oznaczona numerem 94
- droga nr 94 jest przebudowana i nie przewiduje się jej dalszej modernizacji.

Ryc. Planowane połączenie Miasta i Gminy Niepołomice z autostradą A4

Źródło: GDDKiA

Drogi wojewódzkie

Droga wojewódzka nr 964 Wieliczka-Niepołomice- Ispinia- Zielona -Szczurowa funkcjach drogi głównej. Przebiega przez ul. Wielicką. Stanowi drugie, obok drogi krajowej nr 75, połączenie gminy a także centrum miasta z Krakowem poprzez wariantowo drogę krajową nr 4, drogę powiatową nr 2011 k., drogę powiatową nr 2009 k.

Drogi powiatowe⁷

Drogi powiatowe zapewniają zarówno powiązania zewnętrzne jak i wewnętrzne. Sieć dróg powiatowych na terenie Miasta i Gminy Niepołomice tworzą:

Droga powiatowa nr 2001k Kłaj Wola Zabierzowska,

Droga powiatowa nr 2002k Mikłuszowice Chobot,

Droga powiatowa nr 2003k Niepołomice Hysne,

Droga powiatowa nr 2004k Wola Batorska Hysne,

Droga powiatowa nr 2005k Wola Batorska Dąbrowa,

Droga powiatowa nr 2010k Staniątki Szarów,

Droga powiatowa nr 2011k Kraków – Niepołomice (ul. Krakowska, ul. Grabska, ul. Płaszowska),

Droga powiatowa nr 2014k Zakrzów- Bodzanów,

Droga powiatowa nr 2016k przez Suchorabę,

⁷ **W Piśmie Zarządu Dróg Powiatowych w Wielicze z dnia 26.02.2015 oraz w Piśmie z dnia 16.04.2015 podano następujące obecne nazwy dróg powiatowych na terenie Miasta i Gminy Niepołomice:**

2001 K Kłaj - Wola Zabierzowska,

2002 K Mikłuszowice - Chobot,

2003 K Niepołomice – Kłaj,

2004 K Wola Batorska - Hysne,

2005 K Wola Batorska – Dąbrowa (w roku 2015 nazwa drogi zostanie zmieniona na Niepołomice – Wola Batorska),

2009 K Targowisko – Węgrzce Wielkie,

2010 K Staniątki – Szarów,

2011 K Kraków – Niepołomice (ul. Krakowska, ul. Grabska, ul. Płaszowska),

2014 K Zakrzów – Bodzanów,

2016 K Przez Suchorabę,

2060 K Niepołomice ul. Droga Królewska.

Drogi gminne

Wykaz dróg gminnych z określeniem ich przebiegu zawiera tabela.

Tab. Wykaz i przebieg dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych przebiegających przez miasto i gminę Niepołomice

Klasa drogi	Numer drogi	Ulica	Miejscowość
Autostrada	A4		Podłęże, Staniątki, Zagórze, Zakrzowiec, Zakrzów
Krajowa	4		Stomiróg, Suchoraba, Zagórze
	75		Niepołomice
Wojewódzka	W964	3 Maja	Niepołomice
		Stefana Batorego	Niepołomice
		Tadeusza Kościuszki	Niepołomice
		Wielicka	Niepołomice, Ochmanów, Podłęże, Staniątki, Zakrzów
		Zabierzowska	Chobot, Niepołomice, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński
Powiatowa	P2001K		Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński
	P2002K		Chobot
	P2003K	Droga Królewska	Wola Batorska
	P2004K		Wola Batorska
	P2005K		Wola Batorska
	P2009K		Zakrzowiec, Zakrzów, Węgrzce, Kokotów, Czarnochowice
	P2009K	Droga Królewska	Staniątki
	P2010K	Jana Pawła II	Staniątki
	P2010K	Podlaska	Staniątki
	P2011K	Krakowska	Niepołomice,
	P2011K	Płaszowska	Niepołomice,
	P2011K	Grabska	Niepołomice,
	P2011K		Niepołomice
	P2014K		Zakrzów
	P2016K		Suchoraba
	P2018K		Suchoraba, Zagórze
P2060K	Droga Królewska	Niepołomice	
Gminna	K560311	Parkowa	Niepołomice
	K560312	Spółdzielcza	Niepołomice
	K560313	Szewska	Niepołomice
	K560314	Mikołaja Kopernika	Niepołomice
	K560315	Szkolna	Niepołomice
	K560316	Kusocińskiego	Niepołomice
	K560317	Torfowa	Niepołomice
	K560318	Osiedlowa	Niepołomice
	K560319	Ułanów	Niepołomice
	K560320	Wspólna	Niepołomice
	K560321	Krótką	Niepołomice
	K560322	Generała Stefana Grota-Roweckiego	Niepołomice
	K560323	Franciszka Ziemby	Niepołomice
	K560324	Leśna	Niepołomice

K560325	Władysława Sikorskiego	Niepołomice
K560327	Janusza Korczaka	Niepołomice
K560329	Litewska	Niepołomice
K560330	Wąska	Niepołomice
K560331	Piękna	Niepołomice
K560332	Oplątki	Niepołomice
K560333	Partyzantów	Niepołomice
K560334	Wyzwolenia	Niepołomice
K560335	Wojska Polskiego	Niepołomice
K560336	Waleriana Czумы	Niepołomice
K560337	Heleny Modrzejewskiej	Niepołomice
K560338	Bohaterów Westerplatte	Niepołomice
K560339	Modrzewiowa	Niepołomice
K560340	Ludwika Solskiego	Niepołomice
K560341	Marudy	Niepołomice
K560342	Brzozowa	Niepołomice
K560343	Jagodowa	Niepołomice
K560344	Majora Mieczysława Malinowskiego	Niepołomice
K560345	Plutonowego Gerarda Makosza	Niepołomice
K560346	Robotnicza	Niepołomice
K560347	Ogródowa	Niepołomice
K560348	Fabryczna	Niepołomice
K560349	Bankowa	Niepołomice
K560350	Ignacego Daszyńskiego	Niepołomice
K560351	Karola Świerczewskiego	Niepołomice
K560352	Cmentarna	Niepołomice
K560354	Targowa	Niepołomice
K560355	Na Grobli	Niepołomice
K560356	Krzywa	Niepołomice
K560357	Wesoła	Niepołomice
K560358	Okrężna	Niepołomice
K560360	Grzybowa	Niepołomice
K560361	Kątowa	Niepołomice
K560362	Zawiła	Niepołomice
K560363	Smutna	Niepołomice
K560364	Ples	Niepołomice
K560365	Długa	Niepołomice
K560366	Sosnowa	Niepołomice
K560367	Suszówka	Niepołomice
K560368	Krucza	Niepołomice
K560369	Trudna	Niepołomice
K560370	Słoneczna	Niepołomice
K560371	Pociągów Pancernych	Niepołomice
K560372	Boczna	Wola Batorska
K560373	Łanowa	Niepołomice
K560374	Topolowa	Niepołomice
K560375	Wroniarka	Niepołomice
K560376	Zacisze	Niepołomice
K560377	Klonowa	Niepołomice
K560378	Zielona	Wola Batorska

K560379	Powisłe	Niepołomice
K560380	Prosta	Niepołomice
K560381	Wiśniowa	Niepołomice
K560382	Stroma	Niepołomice
K560383	Podwale	Niepołomice
K560384	Akacyjowa	Niepołomice
K560385	Na Tamie	Niepołomice
K560386	Stawowa	Niepołomice
K560387	Nowa	Niepołomice
K560388	Moczydło	Niepołomice
K560389	Wodna	Niepołomice
K560390	Księcia Witolda	Niepołomice
K560391	Polna	Niepołomice
K560392	Mokra	Niepołomice
K560393	Brzezinki	Niepołomice
K560394	Graniczna	Staniątki
K560395	Wałowa	Niepołomice
K560396	Witosa	Niepołomice
K560397	Poręby	Niepołomice
K560398	Skarbowa	Niepołomice
K560399	Rolnicza	Niepołomice
K560400	Kątek	Niepołomice
K560401	Chrustowa	Niepołomice
K560402	Niepołomicka	Niepołomice
K560403	Sportowa	Niepołomice
K560404	Torowa	Niepołomice
K560405	Błonie	Niepołomice
K560406	Franciszka Książka	Niepołomice
K560407	Chwalców	Niepołomice
K560408	Podłęska	Niepołomice
K560410	świerkowa	Niepołomice
K560411	Wiejska	Niepołomice
K560412	Jodłowa	Niepołomice
K560413	Wrzosowa	Niepołomice
K560414	Szeroka	Niepołomice
K560415	Pionierów	Niepołomice
K560416	Piaskowa	Niepołomice
K560417	Komandosów	Niepołomice
K560418	Ludowa	Niepołomice
K560419	Łąkowa	Niepołomice
K560420	Kwiatowa	Niepołomice
K560421	Kasztanowa	Niepołomice
K560422	Jasna	Niepołomice
K560424	Olchowa	Niepołomice
K560501	Polna	Staniątki
K560502	Podolszyny	Staniątki
K560503	Požarnica	Staniątki
K560504	Na Korca	Staniątki
K560505	Podcegielna	Staniątki
K560506	Mostowa	Staniątki
K560507	Kręta	Staniątki
K560508	Krótka	Staniątki

	K560509	Piaskowa	Podłęże
	K560510	Północna	Staniątki
	K560511	Szkolna	Staniątki
	K560512	Benedyktyńska	Staniątki
	K560513	Parkowa	Staniątki
	K560514	św. Wojciecha	Staniątki
	K560515	Kwiatowa	Staniątki
	K560516	Zielona	Staniątki
	K560517	Mokra	Staniątki
	K560518	Sportowa	Staniątki
	K560519	Wodociągowa	Staniątki
	K560520	Na Błonie	Staniątki
	K560521	Na Górne	Staniątki
	K560522	Glinki	Staniątki
	K560524	Biały Ogród	Staniątki
	K560525	Ogrodowa	Staniątki
	K560526	Wąska	Staniątki
	K560527	Górne	Staniątki
	K560528	Górzysta	Staniątki
	K560529	Słoneczna	Staniątki
	K560530	Leśna	Staniątki
	K560531	Jana Pawła II	Staniątki
	K560532	Podborska	Staniątki
	K560533	Nowa	Staniątki
	K560534	Kolejowa	Staniątki
	K560535	Za Torem	Staniątki
	K560536	Staniątecka	Niepołomice
	K560537	Na Przystanek	Staniątki
	K560540	świerkowa	Staniątki
	K560541	Cmentarna	Staniątki
	K560543	Kolejowa	Podłęże
	K560544	Wąska	Podłęże
	K560545	Kapliczna	Podłęże
	K560546	Krótka	Podłęże
	K560547	Rudzica	Podłęże
	K560550	Stawowa	Podłęże
	K560551	Jasna	Podłęże
	K560554	Cmentarna	Podłęże
	K560555	Fidelusa	Podłęże
	K560556	Jeruzal	Zagórze
Inna		Aleja Dębowa	Niepołomice
		Bocheńska	Niepołomice
		Bohaterów Getta	Niepołomice
		Grunwaldzka	Niepołomice
		Jagiellońska	Niepołomice
		Józefa Piłsudskiego	Staniątki
		Kaptarz	Niepołomice
		Kardynała Stefana Wyszyńskiego	Staniątki
		Klasztorna	Staniątki
		Kolejowa	Niepołomice
		Młyńska	Niepołomice
		Myśliwska	Niepołomice

	Osiedle Królowej Bony	Niepołomice
	Podlasie	Niepołomice
	Portowa	Niepołomice
	Rudolfa DIESLA	Niepołomice
	Ścieżka Głogowa	Niepołomice
	Wimmera	Niepołomice
	Wiślana	Niepołomice
	Zabłocie	Niepołomice
	Zamkowa	Niepołomice

Natężenie ruchu drogowego

W 2005 r został dokonany pomiar ruchu w którym stwierdzono następujące wielkości ruchu samochodowego:

Droga krajowa nr 4 na odcinku Targowisko- Łapczyca	– 21920 p/d.
Droga krajowa nr 75 Niepołomice-Targowisko	– 9136 p/d.
Droga wojewódzka nr 964 w Zakrzowie	– 4694 p/d.
Droga wojewódzka nr 964 w Niepołomicach	– 4594 p/d.
Droga wojewódzka nr 964 w Zabierzowie Bocheńskim	– 2547 p/d.

Koleje

Sieć kolejową na terenie gminy tworzą:

- linia o znaczeniu międzynarodowym linia kolejowa nr 91 Kraków-Medyka, z przystankiem w Staniątkach. Linia jest przewidziana do modernizacji,
- Linia o znaczeniu metropolitalnym nr 95 relacji Kraków-Mydlniki-Podłęże, z przystankiem Wisła-Podgrabie która aktualnie jest linią towarową Przewidywana jest modernizacja linii w ramach modernizacji linii kolejowej E30/CE30 .

Ważnym planowanym elementem sieci kolejowej jest nowa linia kolejowa „Podłęże-Piekiełko” w ramach realizacji korytarza europejskiego. W chwili obecnej nie jest przesądzony szczegółowy przebieg linii i zgodnie z wnioskiem PKP konieczne jest zarezerwowanie w Studium korytarza dla jej przebiegu zgodnie z wstępnymi ustaleniami.

Komunikacja zbiorowa.

Komunikacja zbiorowa realizowana jest przez usługi BUSów oraz linię kolejową z przystankami w Staniątkach i Podłężu. Do słabych stron transportu zbiorowego należy:

- brak połączeń autobusowych,
- brak bezpośrednich połączeń południowych sołectw z Niepołomicami,
- słaba dostępność przystanków kolejowych.

2.5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

2.5.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę miasta oraz całej gminy odbywa się za pomocą wodociągu grupowego „Niepołomice”, bazującego na ujęciach wód podziemnych. W zakresie analizowanego systemu następuje aktualnie zasadnicza przebudowa obejmująca głównie ujęcia wody i Zakłady Uzdatniania. Polega ona na likwidacji dotychczasowych studni wraz z Zakładami Uzdatniania Wody nr 1 przy ul. Droga Królewska oraz nr 2 przy ul. Mokrej w Niepołomicach, a także ujęcia wody w miejscowości Staniątka. Jest to związane w pierwszym rzędzie z likwidacją studni, za pomocą których ujmowana była woda z zanieczyszczonego czwartorzędowego poziomu wodonośnego, a także z koniecznością zapewnienia wymaganej ilości dostarczanej wody.

W celu poprawy zaopatrzenia w wodę na cele pitne i gospodarcze mieszkańców jak i pozostałych odbiorców powstaje nowe ujęcie wód podziemnych w Woli Batorskiej wraz z Centralnym Zakładem Uzdatniania Wody (nowy ZUW-2). Ma ono łącznie z ujęciem i ZUW-3 w Podłężu zapewnić:

- pokrycie zapotrzebowania na wodę,
- ciągłość zaopatrzenia odbiorców w wodę,
- poprawę jakości wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.
- ZUW Centralny o wydajności $Q_{\max h} = 420 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz ZUW-3 w Podłężu o wydajności po zmodernizowaniu $Q_{\max h} = 110 \text{ m}^3/\text{h}$ stworzą system zapewniający łącznie docelowo zaopatrzenie w wodę miasta i gminy Niepołomice w ilości $530 \text{ m}^3/\text{h}$.
- W roku 2008 woda pobrana z ujęć wyniosła $1331,5 \text{ dam}^3$ (tj. $152 \text{ m}^3/\text{h}$), w tym gospodarstwom domowym i indywidualnym gospodarstwom rolnym dostarczono $850,9 \text{ dam}^3$, a zużycie wody na cele produkcyjne wyniosło $314,8 \text{ dam}^3$. Na koniec roku dobową zdolność produkcyjną czynnych urządzeń wodociągowych, tj. ujęć wody, stacji uzdatniania i całego wodociągu wyniosła $6400 \text{ m}^3/\text{d}$. Natomiast długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy) wynosiła ogółem $233,9 \text{ km}$, z tego $78,5 \text{ km}$ sieci funkcjonowało w mieście oraz $155,4 \text{ km}$ na terenie gminy. W skład sieci wodociągowej wchodziły przewody główne o średnicach 160 mm do 315 mm , sieć rozdzielcza o $\phi 90 \text{ mm} \div 110 \text{ mm}$ oraz przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków i innych obiektów o łącznej długości $129,9 \text{ km}$. Liczba podłączeń budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania do sieci wodociągowej wynosiła ogółem na koniec 2008 roku 6466 szt. , w tym na terenie miasta podłączonych było 3008 szt. budynków, a na terenie gminy 3458 szt. . Stopień wyposażenia gminy w sieć wodociągową wynosi 100% .

- Do celów zaopatrzenia w wodę pitną oraz dla potrzeb gospodarskich i produkcyjnych wykorzystywany jest i będzie trzeciorzędowy poziom wodonośny związany z piaskami bogucickimi tworzący Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP nr 451 – „Bogucice”).
- Będące w trakcie budowy nowe ujęcie wód podziemnych z utworów trzeciorzędowych z Centralnym Zakładem Uzdatniania Wody w Woli Batorskiej bazować będzie na siedmiu studniach wierconych. Studnie zlokalizowane są na następujących działkach:
 - SW-1 – na działce nr 2147/36,
 - SW-2 – na działce nr 2147/36,
 - SW-3 – na działce nr 2147/36,
 - SW-4 – na działce nr 527/4,
 - SW-5 – na granicy działek nr 2050 i 2051,
 - SW-6 – na działce nr 1982/1,
 - SW-7 – na działce nr 1867.

Większość działek jest własnością Gminy Niepołomice, tylko studnia nr SW-5 jest zlokalizowana na granicy działek będących własnością prywatną. Studnie znajdują się poza granicą złoża kruszywa naturalnego oraz poza terenem górniczym „Niepołomice”.

Bez zmian pozostaje ujęcie wody „Podłężę 2” z jedną studnią wierconą S-1 o zasobach eksploatacyjnych w ilości $Q_e = 33,2 \text{ m}^3/\text{h}$. Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym pobór wody nie może przekroczyć:

$$Q_{\max h} = 24 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\max d} = 576 \text{ m}^3/\text{d}.$$

Kolejne ujęcie „Podłężę 1” wraz z ZUW-3 jest również modernizowane i rozbudowywane. W skład ujęcia wchodzi trzy studnie:

studnia dotychczasowa IG-2 (SW-1),

dwie nowe studnie, w tym jedna eksploatacyjna (SW-2) i jedna rezerwowa (SW-2a).

Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym pobór wody ze studni wierconej IG-2 nie może przekroczyć:

$$Q_{\max h} = 38 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\max d} = 912 \text{ m}^3/\text{d}.$$

Dotychczasowe studnie, za pomocą których ujmowana jest woda z trzeciorzędowego poziomu wodonośnego (GZWP nr 451 – „Bogucice”) mają ustanowione jedynie tereny ochrony bezpośredniej najczęściej o wymiarach 20,0 m x 20,0 m, które są ogrodzone lub mieszczą się w zasięgu ogrodzenia ZUW. W decyzji odstąpiono od ustanowienia terenu ochrony pośredniej. Wynika to z faktu, podobnie jak dla siedmiu nowych studni trzeciorzędowych związanych z budowanym Centralnym Zakładem Uzdatniania Wody w

Woli Batorskiej, że obliczony czas migracji (pionowy) wód przez strefę aeracji jest znacznie większy od 25 lat.

Z systemem wodociągowym współpracują lub będą współpracować następujące zbiorniki:

- w Niepołomicach na terenie likwidowanego ZUW-1 zbiornik $V = 2 \times 500 \text{ m}^3$,
- w Niepołomicach na terenie likwidowanego ZUW-2 zbiornik $V = 2 \times 1000 \text{ m}^3$,
- w Woli Batorskiej (nowy ZUW Centralny) zbiornik $V = 2 \times 2000 \text{ m}^3$,
- w Ochmanowie zbiornik $V = 1000 \text{ m}^3$,
- w Zagórzcu zbiornik $V = 500 \text{ m}^3$,
- w miejscowości Kawcze zbiornik $V = 300 \text{ m}^3$,
- w Podłężu (ZUW-3) zbiornik $V = 2 \times 300 \text{ m}^3$.

Wodociąg grupowy „Niepołomice” zaopatruje w wodę również gminy sąsiednie, tj. część gminy Biskupice, Gdów i Kłaj.

Ponadto na analizowanym terenie funkcjonują zakładowe ujęcia wody. Największe z nich to ujęcie Coca-Coli HBC Polska Sp. z o.o. zlokalizowane na działkach nr 3828/1 i 3829/3 w Niepołomicach dla potrzeb Zakładu Produkcyjnego w Staniątkach. Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym pobór wody ze studni P-III nie może przekroczyć $Q_{\max h} = 50,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr. d}} = 1200 \text{ m}^3/\text{d}$, a ustanowiona bezpośrednia strefa ochronna ujęcia ma wymiary 20 m x 19,5 m.

System zaopatrzenia w wodę podobnie jak system odprowadzania i oczyszczania ścieków jest eksploatowany przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji oraz Usług Komunalnych mieszczący się w Niepołomicach przy Drodze Królewskiej 27.

Głównym uwarunkowaniem i bardzo poważnym problemem jest fakt, że w ujmowanej wodzie z trzeciorzędowego poziomu wodonośnego (GZWP nr 451 – „Bogucice”) stwierdza się ponadnormatywną zawartość amoniaku oraz żelaza, mimo że stopień potencjalnego zagrożenia tego zbiornika w rejonie Niepołomic, określony na podstawie czasu przenikania zanieczyszczeń z powierzchni terenu został zakwalifikowany do grupy D (czas migracji ponad 100 lat), gdzie wody praktycznie nie powinny być zagrożone zanieczyszczeniami. Warstwa wodonośna od piasków czwartorzędowych izolowana jest bowiem warstwą nieprzepuszczalnych iłó w o miąższości gwarantującej zachowanie dobrej jakości wody, szczególnie pod względem bakteriologicznym.

Zasadniczym problemem pozostaje jednak zasygnalizowana wcześniej ponadnormatywna, w stosunku do wymagań dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zawartość amoniaku, który jest bardzo trudny do usunięcia z wody w procesie jej uzdatniania.

Generalnie związki azotowe dostają się do wód wraz z opadami atmosferycznymi, ściekami komunalnymi i przemysłowymi oraz w wyniku stosowania nawozów azotowych. Występowanie różnych form azotu w wodach podziemnych zależy od warunków utleniająco-redukcyjnych. Głównymi elementami, które wpływają na poziom zanieczyszczenia i

zagrożenia jakości wód podziemnych są: koncentracja działalności gospodarczej na danym terenie oraz warunki hydrogeologiczne określające podatność użytkowych poziomów wodonośnych na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Tak więc podstawowym zadaniem jest konieczność szczególnej ochrony GZWP nr 451 – „Bogucice” przed zanieczyszczeniem, a także przed nadmierną eksploatacją przez przemysł (co wiąże się z eliminacją przemysłu wodochłonnego), bowiem zbiornik ten stanowi główne i jedyne źródło zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Niepołomice.

Kolejnym podstawowym uwarunkowaniem jest konieczność przebudowy systemu zaopatrzenia w wodę dla zapewnienia wszystkim mieszkańcom jak i pozostałym odbiorcom dostawy wody w sposób ciągły i niezawodny, o wymaganym ciśnieniu i ilości oraz o odpowiedniej jakości, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Wiąże się to głównie z likwidacją dotychczasowych studni wraz z Zakładami Uzdatniania Wody w Niepołomicach oraz budową nowego ujęcia wód podziemnych z siedmioma studniami wierconymi i Centralnym Zakładem Uzdatniania Wody w Woli Batorskiej, a także rozbudową ujęcia i ZUW w Podłężu. Realizowane inwestycje wymagają również rozbudowy sieci wodociągowej i jej modernizacji oraz budowy nowych zbiorników i pompowni wody. Wiąże się to ściśle z kolejnym istotnym uwarunkowaniem, jakim jest prywatny stan własności, który stanowi często poważne ograniczenie w zamierzeniach inwestycyjnych związanych z realizacją celów publicznych oraz wymaga żmudnych i niekiedy długotrwałych negocjacji.

Z kolei głównym warunkiem sprzyjającym rozwojowi miasta i gminy jest bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i objęcie systemem zbiorowego zaopatrzenia w wodę wszystkich jednostek osadniczych w gminie.

2.5.3.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Systemem zbiorczej kanalizacji objęte jest miasto oraz pięć sołectw. Na terenie miasta i gminy funkcjonują dwa systemy kanalizacji sanitarnej:

- grawitacyjno-tłoczny,
- podciśnieniowo-tłoczny.

System I grawitacyjno-tłoczny obejmuje swym zasięgiem całe miasto Niepołomice oraz cztery następujące sołectwa: Podłęże, Zakrzów, przeważającą część Staniątek oraz około 1/3 miejscowości Wola Batorska. Z systemu tego ścieki dopływają do Komunalnej Oczyszczalni Ścieków zlokalizowanej w Niepołomicach przy ulicy Grabskiej 5. Obiekt jest po rozbudowie i modernizacji.

W obowiązującej decyzji udzielono pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzeki Wisły z oczyszczalni w Niepołomicach w ilości:

$Q_{\text{sr. d}} = 4500 \text{ m}^3/\text{dobę}$

$Q_{\text{max d}} = 5850 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

W roku 2007 oczyszczano w oczyszczalni średnio $2061 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków, w tym $1097 \text{ m}^3/\text{d}$ stanowiły ścieki z gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych oraz $964 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieki z jednostek działalności produkcyjnej. Aktualnie występuje znaczna rezerwa w przepustowości oczyszczalni wynosząca ok. 54%.

Docelowo Komunalna Oczyszczalnia Ścieków w Niepołomicach obsługiwać będzie pozostałe sołectwa położone w części południowo-zachodniej gminy, tj. Ochmanów, Zakrzowiec, Słomiróg, Zagórze i Suchorabę.

W przyszłym roku przewiduje się likwidację lokalnej małej oczyszczalni w Staniątkach, która w 2007 r. oczyszczala ścieki w ilości $Q_{\text{sr.}} = 38 \text{ m}^3/\text{d}$ i podłączenie w całości sołectwa Staniątka do Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Niepołomicach.

We wschodniej części gminy budowany jest system II podciśnieniowo-tłoczny. Aktualnie pracuje tylko mała oczyszczalnia ścieków w Zabierzowie Bocheńskim o przepustowości $6 \text{ m}^3/\text{dobę}$, która obsługuje kilka budynków, w tym szkołę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Drwinka. Docelowo oczyszczalnia ta po rozbudowie jest przewidziana dla obsługi Zabierzowa Bocheńskiego i pozostałej części (ok. 2/3) miejscowości Wola Batorska.

W końcowym etapie budowy jest kolejna lokalna oczyszczalnia ścieków w Woli Zabierzowskiej. Oczyszczalnia ta o przepustowości ok. $250 \text{ m}^3/\text{d}$ jest przewidziana do obsługi Woli Zabierzowskiej i Chobotu. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków będzie rzeka Wisła.

W części miasta funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna oraz fragmentarycznie kanalizacja opadowa związana z drogami. Długość czynnej sieci sanitarnej (bez przykanalików) wynosiła ogółem na koniec 2008 r. $130,2 \text{ km}$, z czego $65,8 \text{ km}$ przypadło na miasto oraz $64,4 \text{ km}$ na gminę. Liczba połączeń budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania do sieci kanalizacyjnej wynosiła ogółem 2804 szt. , w tym w mieście podłączonych było 1630 szt. budynków, a w gminie 1174 budynki. Kanalizacja sanitarna wykonana jest z tworzyw sztucznych o średnicach od $\phi 63 \text{ mm}$ PE rurociągi tłoczne do $\phi 250 \text{ mm}$ PCV kanały grawitacyjne.

Na nieskanalizowanych obszarach ścieki odprowadzane są do zbiorników okresowo opróżnianych. Nieszczelne lub przelewowe szamba oraz nawożenie użytków rolnych ściekami są główną przyczyną zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz środowiska gruntowo-wodnego. Sytuacja taka jest szczególnie niekorzystna ze względu na położenie miasta i dużej części gminy na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 451 – „Bogucice”) stanowiącego główne i jedyne źródło zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Niepołomice.

Główne uwarunkowania i problemy związane z systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków to:

- tzw. luka infrastrukturalna, tj. brak zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej w siedmiu następujących sołectwach: Ochmanów, Zakrzowiec, Słomiróg, Zagórze, Suchoraba, Wola Zabierzowska i Chobot, co powoduje obniżenie jakości życia mieszkańców, możliwość konfliktu sanitarnego i związanych z tym konsekwencji ekologicznych, degradację naturalnego środowiska oraz obniża konkurencyjność inwestycyjną i turystyczno-rekreacyjną obszaru,
- konieczność bardzo pilnego uporządkowania gospodarki ściekowej na terenach nie objętych systemem zbiorczej kanalizacji sanitarnej, w celu ograniczenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz szczególnej ochrony GZWP nr 451 – „Bogucice” stanowiącego główne i jedyne źródło zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Niepołomice,
- wysokie koszty budowy sieci kanalizacyjnej wymagającej w związku z trudnym terenem bardzo dużej ilości przepompowni ścieków,
- brak kanalizacji opadowej, co powoduje podtopienia terenu,
- konieczność szczególnie w mieście uporządkowania gospodarki wodami opadowymi, w tym m.in. poprzez rozdzielenie funkcjonujących fragmentów kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i opadową,
- prywatna własność terenu i związana z tym konieczność licznych oraz żmudnych negocjacji w celu uzgodnienia tras przebiegu kanałów z właścicielami gruntów.

Natomiast głównymi warunkami sprzyjającymi rozwojowi miasta i gminy są:

- duża rezerwa w przepustowości Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Niepołomicach, która jest po rozbudowie i modernizacji,
- intensywne działania inwestycyjne zmierzające do uzbrojenia terenu części południowo-zachodniej oraz wschodniej gminy w sieć zbiorczej kanalizacji sanitarnej zakończonej wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków.

2.5.3.3. Zaopatrzenie w gaz

Miasto i gmina Niepołomice wyposażona jest w system gazowniczy. Obecnie na terenie miasta i gminy Niepołomice jest 6214 odbiorców gazu. Przedmiotowy obszar zasilany jest ze stacji redukcyjno-pomiarowych I-ego stopnia znajdujących się w Staniątkach, Przebieczanach, Węgrzcach Wielkich, Muniaczkowicach, Niepołomicach przy ul. Centralnej i stacji II-go stopnia Niepołomice Jazy.

Siec gazowa rozdzielcza wykonana jest z rur stalowych oraz PE. Długość sieci gazowej wynosi 37499 m – rury stalowe, 110267 m – rury PE razem 147766 m.

Na opisywanym obszarze w rejonie miasta Niepołomice, przy ulicy Olchowej, Wielickiej, Okrężnej, Na Grobli, Wesolej, Spółdzielczej, Świdrowej oraz Kółko, występują niedobory gazu. W związku z tym istnieje potrzeba budowy nowych gazociągów średniego ciśnienia.

Według informacji z Zakładu Gazowniczego na przedmiotowym obszarze planuje się modernizację układu sieci gazowej poprzez budowę nowych gazociągów średniego ciśnienia.

Przewidziana modernizacja układu sieciowego to:

- budowa gazociągu średniego ciśnienia PEØ 250 na odcinku od gazociągu stalowego Ø 200 do stacji redukcyjno-pomiarowej drugiego stopnia w Jazach,
- budowa gazociągu średniego ciśnienia PEØ 160 na odcinku od stacji redukcyjno-pomiarowej drugiego stopnia w Jazach do granicy miasta w kierunku Woli Batorskiej,
- -budowa gazociągu średniego ciśnienia PEØ 110 na odcinku od ulicy Kruczej do osiedla Sitowiec,
- budowa sieci gazowej średniego ciśnienia PEØ 110 do osiedla mieszkaniowego Żubr w Podłężu (gm. Niepołomice).
- budowa przyłącza gazu średniego ciśnienia oraz stacji redukcyjno-pomiarowej II-go stopnia do Zakładu Coca Cola HBC Polska Sp. z o.o. Staniątka gm. Niepołomice.

Według stanowiska Zakładu Gazowniczego poprawa działania sieci prowadzona będzie na bieżąco w miarę przyłączeń nowych odbiorców.

Planowane wyposażenie miasta i gminy Niepołomice w sieć gazową średniego ciśnienia nie stwarza istotnych ograniczeń przestrzennych. Szerokość stref kontrolowanych dla nowo budowanych gazociągów średniego i niskiego ciśnienia powinna wynosić 1 m po obu stronach gazociągu.

Dla gazociągów projektowanych, układanych w przecinkach leśnych powinien być wydzielony pas gruntu o szerokości po 2 m z obu stron gazociągu, bez drzew i krzewów.

W strefach kontrolowanych gazociągów nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. Dopuszcza się, za zgodą operatora sieci gazowej, urządzenie parkingów nad gazociągiem. Pas terenu wyznaczony pod strefę kontrolowaną może być uprawiany rolniczo lub ogrodniczo, drzewa i krzewy należy sadzić w odległości co najmniej 1,5 m od zewnętrznej ścianki gazociągu średniego ciśnienia.

2.5.3.4. Elektroenergetyka

W strukturze systemu elektroenergetycznego, zaopatrującego w energię obszar objęty studium, można wyróżnić dwa podstawowe poziomy:

- sieć rozdzielczą i obiekty wysokiego napięcia 110 kV,
- sieć rozdzielcza i obiekty średniego i niskiego napięcia.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia miasta i gminy Niepołomice w energię elektryczną jest system elektroenergetyczny, który opiera się na sieci średniego napięcia 15 kV wyprowadzonej ze stacji elektroenergetycznej 110kV/15 Niepołomice oraz stacji 110kV/15 Niepołomice 2 MAN (GPZ – główny punkt zasilania). Do stacji elektroenergetycznej GPZ 110kV/15kV doprowadzone są napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia 110 kV, biegnące w części centralnej przedmiotowego obszaru na kierunku północ-południe.

Z GPZ-tów wyprowadzonych jest szereg linii napowietrzno-kablowych. W mieście na terenach znacznie zabudowanych linie energetyczne 15KV są skablowane. W obszarach wiejskich gminy przeważająca część sieci średniego i niskiego napięcia wykonana jest liniami napowietrznymi. Stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/04 kV w większości to stacje napowietrzne, słupowe.

Na obszarze objętym studium oprócz GPZ znajduje się również podstacja trakcyjna PKP zasilana dwiema równoległymi liniami kablowymi średniego napięcia.

Na poziomie średniego i niskiego napięcia istniejąca infrastruktura elektroenergetyczna wymaga modernizacji i rozbudowy, obecnie przy aktualnym poziomie zainwestowania umożliwia jedynie pokrycie bieżących potrzeb na dostawy energii i mocy. W momencie powstania nowych inwestycji na obszarze gminy niezbędna będzie rozbudowa sieci średniego i niskiego napięcia oraz budowa nowych stacji transformatorowych.

Dla zasilania strefy Ekonomicznej Ochmanów konieczna przebudowa linii średniego napięcia 15 kV „Podłęże” na linię dwutorową. Zasilanie nowych odbiorców (komunalnych i przemysłowych) we wschodniej części gminy (Niepołomice na wschód drogi krajowej nr 75, Wola Batorska, Zabierzów Bocheński, Wola Zabierzowska), wymaga przebudowy linii średniego napięcia 15 kV „Wola Batorska” na linię dwutorową. Realizacji tej inwestycji da możliwość budowy nowych stacji transformatorowych SN/nn, bez tego działania nie będzie możliwa budowa nowych stacji transformatorowych.

Ponadto pobór mocy dla nowych energochłonnych obiektów będzie możliwy dopiero po modernizacji linii 110 kV relacji Niepołomice-Lubocza, pracującej obecnie na napięciu 15 kV. Przebudowa istniejącego uzbrojenia energetycznego kolidującego z projektowanymi obiektami jest możliwa na wniosek inwestora, na podstawie warunków określonych przez Zarządcę sieci.

Najistotniejsze uwarunkowania przestrzenne na obszarze gminy są stwarzane przez napowietrzne linie elektroenergetyczne, bowiem wzdłuż tych linii należy zachować wolny od

zabudowy pas terenu (strefa techniczne). Wzdłuż linii 110 kV pas o szerokości 40 m (po 20 m z każdej strony osi trasy linii, a na terenach zadrzewionych po 10 m z każdej strony osi trasy linii). Dla linii kablowych 110 kV obowiązuje pas ochronny o szerokości 5 m.

Pas o szerokości 14 m należy pozostawić wzdłuż linii 15 kV (po 7 m z każdej strony osi trasy linii, a na terenach zadrzewionych po 5,5 m z każdej strony osi linii).

Wyżej wymienione wielkości stref technicznych należy traktować szacunkowo. Dokładna szerokość strefy technicznej zależy od szeregu lokalnych czynników, w tym odległości przewodu linii od planowanej zabudowy.

Szerokość stref technicznych wzdłuż istniejących lub projektowanych linii kablowych średniego napięcia lub niskiego napięcia nie przekracza 1m i nie stwarza istotnych ograniczeń przestrzennych.

2.5.3.5. Ciepłownictwo

Na obszarze objętym planem nie ma sieci centralnego ogrzewania. Obiekty mieszkalne, usługowe i produkcyjne ogrzewane są indywidualnie energią elektryczną, gazem lub piecowo. Obecnie nie przewiduje się budowy centralnego systemu ciepłowniczego, ale przy ewentualności wprowadzenia zasady centralnego ogrzewania całego obszaru planu będzie konieczność realizacji systemu z własną ciepłownią.

Ewentualna ciepłownia powinna być ciepłownią gazową ze względu na ochronę środowiska.

2.5.3.6. Gospodarka odpadami

Organizacja zbiórki odpadów

Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Niepołomice obejmuje wyposażenie posesji w indywidualne kosze. Odpady wywożone są przez specjalistyczne firmy. Firmy te prowadzą selektywny sposób zbierania odpadów u źródła ich powstawania.

W roku 2005 został opracowany Plan gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Niepołomice stanowiący część stanowi integralną część Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Niepołomice. W dokumencie tym została scharakteryzowana istniejące postępowanie z odpadami oraz ustalone cele i kierunki działań.

Ustalonym w dokumencie celem strategicznym gospodarki odpadami dla miasta i gminy Niepołomice jest minimalizacja ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów oraz ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko. Cel ten ma być realizowany poprzez unikanie powstawania odpadów, odzysk odpadów ze wskazaniem na recykling materiałowy i organiczny, unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w instalacjach specjalistycznych, unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i recyklingowi.

Dla realizacji założonych celów w sektorze komunalnym przewiduje się m.inn dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, objęcie wszystkich mieszkańców gminy Niepołomice zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, ograniczanie ilości deponowanych na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne do 575 w okresie 2011-2014. Zakłada się stworzenie systemu selektywnego gromadzenia odpadów, wyposażenie gospodarstw domowych w niezbędną ilość pojemników i worków, stworzenie systemu gromadzenia odpadów podlegających biodegradacji, stworzenie systemu transportu selektywnie gromadzonych odpadów, budowę instalacji do segregacji odpadów, budowę kompostowni selektywnie gromadzonych odpadów biodegradowalnych i osadów ściekowych, stworzenie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych budowę zaplecza technicznego dla ich demontażu, budowę zaplecza technicznego dla przygotowania odpadów palnych do unieszkodliwienia termicznego, unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych poprzez organizację zbiórki okresowej oraz budowę gminnego punktu gromadzenia odpadów niebezpiecznych, stworzenie systemu transportu odpadów niebezpiecznych.

W sektorze gospodarczym jako cel strategiczny przyjęto:

Minimalizacja wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania.

Składowisko odpadów

Na terenie Miasta Niepołomice zlokalizowane zostało składowisko odpadów komunalnych. Właścicielem składowiska jest Gmina Niepołomice natomiast zarządzającym Zakład Wodociągów i Kanalizacji oraz Usług Komunalnych. Pojemność całkowita składowiska wynosi 270 000 m³ Pojemność pozostała do uzupełnienia [m³] 55 000.

Składowisko zlokalizowane jest w rejonie strefy przemysłowej. Najbliższe zabudowania mieszkalne zlokalizowane są ok. 300 m, co ogranicza uciążliwość tego obiektu. Składowisko przyjmuje odpady z obszaru całej gminy oraz częściowo z gmin sąsiadujących. Na składowisku prowadzona jest segregacja odpadów. Wysegregowane odpady odbierane są przez firmy zewnętrzne. odpady niebezpieczne znajdujące się w niesegregowanych odpadach komunalnych podlegają wysegregowaniu i są przekazywane specjalistycznym firmom do wykorzystania lub unieszkodliwiania.

Planowane jest wykonanie odgazowania składowiska z energetycznym wykorzystaniem biogazu oraz rozbudowa składowiska polegającą na podniesieniu obwałowań i zdeponowanie kolejnej warstwy odpadów.

Na terenie całego miasta i gminy prowadzona jest zbiórka odpadów prowadzona przez specjalistyczne firmy. Zbiórka realizowana jest w sposób selektywny.

2.6. Uwarunkowania wynikające z obowiązujących dokumentów planistycznych

2.6.1. Strategiczne dokumenty krajowe

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015.

Wśród zapisów Strategii Rozwoju Kraju zapisy szczególnie istotne dla polityki przestrzennej miasta i gminy Niepołomice dotyczą realizacji celów rozwojowych Polski przez m.in. a) zapewnienie ładu przestrzennego kraju, b) decentralizację procesów rozwojowych i zwiększenie roli samorządów terytorialnych w inwestowaniu w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz w gospodarczy rozwój regionów i wykorzystanie potencjału lokalnego, c) rozwój obszarów metropolitalnych. Kluczowym zadaniem w rozwoju regionalnym jest pełniejsze wykorzystanie potencjału endogenicznego największych ośrodków miejskich oraz wzmocnienie związków między metropoliami i terenami zurbanizowanymi a otaczającymi je terenami wiejskimi i małymi miasteczkami. Warunkiem niezbędnym tego procesu jest zbudowanie powiązań komunikacyjnych i teleinformatycznych między metropolią lub terenem zurbanizowanym i ich otoczeniem, a także powiązań gospodarczych, usługowych, kulturalnych itp. Więzy te powinny być wspierane zarówno przez administrację rządową, jak i samorządową.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Obowiązującym dokumentem w zakresie zagospodarowania przestrzennego na poziomie krajowym jest Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) opracowana na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Dokument ten został przyjęty w 1999 r. przez Radę Ministrów oraz w 2000 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednym z celów kształtowania struktur przestrzennych jest nawiązanie do europejskiego systemu gospodarki przestrzennej. Podstawowych zasad europejskiej polityki przestrzennej wyrażonej w dokumencie Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego (ESDP) jest policentryczność ośrodków wzrostu co jest potwierdzeniem znaczenia rozwoju innych niż miasta centralne ośrodków lokalnych.

Ustalone w KPPZK strategiczne cele gospodarowania przestrzenią, istotne również w planowaniu przestrzennym na poziomie lokalnym dotyczą m.in. kształtowania struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania, racjonalnych, akceptowalnych społecznie i efektywnych ekonomicznie relacji ośrodków zamieszkania-pracy-rekreacji-usług, oddziaływujących hamująco na dewaloryzację środowiska przyrodniczego i kulturowego z udostępnieniem dziedzictwa kulturowego społeczeństwu.

Uznano, że w systemie przestrzennym kraju decydujące znaczenie dla dynamizacji jego rozwoju będą miały pasma których osie wyznaczać będą autostrady. Tym samym obszar Miasta i Gminy Niepołomice położony jest na tej osi. Jako potencjalne bieguny rozwoju społeczno-gospodarczego o znaczeniu europejskim „europolie” o największych szansach rozwoju uznany został Kraków.

Odniesiono się również do znaczenia ochrony obszarów NATURA 2000 i sieci ECONET, których elementy położone są w Mieście i Gminie Niepołomice.

2.6.2. Dokumenty wojewódzkie

Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjęty Uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego Miasto i Gmina Niepołomice została zaliczona do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Dla tego obszaru zostały określone kierunki rozwoju obejmujące m.in.:

- formowanie ośrodków ponadlokalnych jako centrów świadczących usługi w zakresie nauki i kultury na poziomie porównywalnym z centrum metropolitalnym oraz stworzenie silnych podstaw dla rozwoju biznesu i inwestycji, zarówno w ośrodku centralnym, jak również w strefie zewnętrznej (usługi dla biznesu),
- przemysłana koncepcja funkcjonowania komunikacji masowej, integrującej Kraków ze swoim zapleczem w jeden system metropolitalny.

Wskazano celowość utworzenia obligatoryjnego lub dobrowolnego, celowego związku gmin który realizował będzie następujące działania:

- planowanie strategii rozwoju i zagospodarowania przestrzennego obszaru;
- opracowywanie programów rozwojowych i inwestycyjnych służących pozyskiwaniu środków unijnych dla ich realizacji, na rzecz zrównoważonego rozwoju obszaru;
- wspomaganie przedsięwzięć publicznych, zwłaszcza o charakterze infrastrukturalnym mających znaczenie dla całego obszaru lub jego części, w tym w szczególności inicjowanie i rozwijanie współpracy międzygminnej na rzecz realizacji tych przedsięwzięć;
- wspomaganie gmin dla wyrównywania dysproporcji w zakresie zaspokajania potrzeb lokalnych wspólnot samorządowych;
- ograniczanie i minimalizacja ujawniających się konfliktów przestrzennych, społecznych i ekonomicznych na terenie obszaru poprzez aktywne uczestnictwo w mediacjach pomiędzy stronami konfliktów;

- konsultowanie i optymalizacja decyzji lokalizacyjnych uwzględniających kryteria ilościowe i jakościowe projektowanych przedsięwzięć inwestycyjnych;
- monitorowanie zmian i procesów przestrzennych, społeczno-ekonomicznych i gospodarczych służące usprawnianiu zarządzania na jego obszarze.

Do innych ustaleń zawartych w Planie, istotnych dla polityki przestrzennej gminy należą:

- Ustalenie hierarchii ośrodków z zaliczeniem Miasta Niepołomice do ośrodków ponadlokalnych II stopnia usługowo-rolniczych co wydaje się nieadekwatne do obecnych funkcji miasta i sposobu zagospodarowania,
- Uwzględnienie granic projektowanego Niepołomickiego Parku Krajobrazowego,
- Uwzględnienie projektu utworzenia parku kulturowego obejmującego zabytkowy zespół wokół rynku, z obszarami wokół Zamku, Kościoła parafialnego i cmentarza,
- Wskazanie jako kierunków działań w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną modernizacji linii kolejowej Katowice-Kraków-Tarnów Medyka oraz budowy nowego odcinka drogi Podłęże-Tymbark-Muszyna (Podłęże- Piekiełko).

Małopolska 2015 strategia rozwoju województwa małopolskiego na lata 2007-2013 przyjęta Uchwałą Nr XLI/527/2006 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 stycznia 2006 r.

W Strategii skoncentrowano się na trzech polach aktywności: I – Konkurencyjność gospodarcza, II – Rozwój społeczny i jakość życia, III – Potencjał instytucjonalny.

W tych polach wyznaczono następujące cele strategiczne: wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej województwa, stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia, wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa.

Istotne ustalenia strategii dotyczą infrastruktury dla rozwoju regionalnego. Kierunki polityki w tym zakresie obejmują :rozwój międzyregionalnych i wewnątrzregionalnych powiązań drogowych, rozwój infrastruktury dla społeczeństwa informacyjnego, zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze regionu, kompleksowe zagospodarowanie stref aktywności gospodarczej. Dla parków przemysłowych przewiduje się pełne skomunikowanie, dogodny oraz odpowiadający specyfice strefy (nośność, szerokość pasów itp.) dojazd do głównych ciągów komunikacyjnych.

Do najważniejszych obszarów działania z zakresu infrastruktury kolejowej zalicza się budowę i modernizację infrastruktury kolejowej, w tym budowę linii kolejowej Kraków – Podłęże – Piekiełko – Leluchów,

Wydzielony obszar działań to Krakowski Obszar Mterpolitalny dla którego przewiduje się umocnienie europejskiej pozycji i rozwój funkcji metropolitalnych oraz równoważenie struktury wewnętrznej.

Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2005-2012, Kraków 2005 przyjęty Uchwałą nr XXXVI/443 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 sierpnia 2005

Dokument określa stan i generalne zasady polityki ochrony środowiska. Nie zawiera odniesień szczegółowych do Miasta i Gmin Niepoomice.

W dokumencie sformułowane zostały wskazania dla gospodarki przestrzennej obejmujące:

- uwzględnienie zagadnień dotyczących ochrony środowiska w planach zagospodarowania przestrzennego,
- ograniczanie rozproszenia budownictwa, poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania,
- rozszerzanie terenów mieszkaniowych poza obszar zwartej zabudowy miejscowości, w pierwszej kolejności na tereny już silnie obciążone zabudową rozproszoną oraz rezygnacja z wprowadzania nowej i utrwalania istniejącej zabudowy w terenach otwartych,
- ograniczanie rozwoju terenów budowlanych liniowo wzdłuż ciągów komunikacyjnych, głównie dróg wyższych rangą w celu umożliwienia ich rozbudowy i modernizacji,
- oznaczanie obszarów zalewowych i osuwiskowych, rezygnacja z wprowadzania nowej oraz utrwalania istniejącej zabudowy na terenach zagrożonych powodzią i osuwiskami,
- □ wyznaczenie korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego,
- zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych,
- wprowadzanie odpowiednich zapisów do dokumentów planistycznych oraz mających na celu zachowanie dziedzictwa przyrodniczego,
- planowanie inwestycji z zachowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- ochrona i rozwój zieleni miejskiej na obszarach zurbanizowanych,
- chronienie dziedzictwa kulturowego, kształtowanie harmonijnego krajobrazu poprzez wykorzystanie walorów środowiska kulturowego i podniesienia atrakcyjności obszarów poprzez uwzględnienie ustaleń konserwatorskich i dostosowanie nowej architektury do tradycji i charakteru substancji zabytkowej,
- nawiązywanie w nowej architekturze do lokalnych wzorów i materiałów, zachowywanie regionalnego krajobrazu kulturowego.

Dla ochrony poprawienia stanu czystości powietrza wskazano na potrzebę:

- budowy nowych dróg oraz remonty i przebudowa istniejących połączeń komunikacyjnych,

- rozwoju komunikacji miejskiej, połączonego z ograniczeniem jej uciążliwości,
- rozwoju transportu kolejowego i kolejowo-tramwajowego,
- tworzenie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego,
- określania w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego obszarów ograniczonego użytkowania wokół obiektów komunikacyjnych.

2.6.3. Dokumenty powiatowe

Strategia Rozwoju Powiatu Wielickiego przyjęta uchwałą Nr XIV/108/08 Rady Powiatu Wielickiego z dnia 14 lutego 2008r.

W dokumencie ustalono jako główne kierunki działań osiągnięcie silnej pozycji gospodarczej w regionie:

- zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańców poprzez m.in.: budowę połączenia bezpośredniego stref inwestycyjnych powiatu z autostradą A4,
- wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości,
- przygotowanie wraz z gminami powiatu zintegrowanej, atrakcyjnej oferty inwestycyjnej, skierowanej do inwestorów krajowych i zagranicznych,
- budowę i modernizację sieci dróg powiatowych wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi,
- budowę ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, wspieranie budowy obwodnic miejscowości,
- wspieranie budowy systemu transportu zbiorowego z wykorzystaniem i rozbudową infrastruktury kolejowej,
- opracowanie wspólnie z gminami programu rozwoju i promocji turystyki oraz oferty turystycznej, promowanie atrakcji turystycznych na bazie potencjału turystycznego m.in. Zamku Królewskiego w Niepołomicach.

2.6.3. Dotychczasowa polityka przestrzenna gminy

2.6.3.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Niepołomice zostało przyjęte uchwałą Nr IV/35/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 9 stycznia 2007. Dokument ten stanowi drugą edycję Studium - zmianę Studium przyjętego uchwałą w 2000 r.

Obszar Miasta i Gminy Niepołomice został podzielony na 4 podstawowe jednostki A, B, C, D,

Obszar „A” – teren porządkowania i rozwoju miejskiego obejmujące miasto Niepołomice bez Puszczy Niepołomickiej oraz położone na północ od linii kolejowej części Podłęża i Staniątek. Jest to strefa o zróżnicowanej strukturze funkcjonalnej obejmująca zarówno część śródmiejską, tereny mieszkaniowe oraz tereny przemysłowe.

Obszar „B” teren kontrolowanej urbanizacji obejmujący jednostki wiejskie położone po południowej stronie linii kolejowej. Obszar również charakteryzuje złożona struktura funkcjonalna na którą składają się silnie zurbanizowane tereny Staniątek i Podłęża oraz pozostałe obszary o bardziej wiejskim charakterze zagospodarowani. W granicach tego obszaru zlokalizowany jest cały odcinek będącej w budowie autostrady a także drogi krajowej nr 4.

Obszar „C” - teren osadniczo-rolniczy obejmuje jednostki wiejskie położone po wschodniej stronie miasta, z wyłączeniem Puszczy Niepołomickiej. W obszarze tym znaczna część wykształconych osiedli mieszkaniowych mają charakter zabudowy podmiejskiej. Funkcjonuje tu też kompleks należący do Krakowskiej Strefy Ekonomicznej a także położone są tereny eksploatacji powierzchniowej.

Obszar „D” przyrodniczo-czynny obejmuje Puszcę Niepołomicką z terenami ochrony przyrody „NATURA 2000”.

Wyznaczono następujące kategorie przeznaczenia terenów :

- Tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną wraz z usługami publicznymi i sportowo rekreacyjnymi. maksymalna wysokość zabudowy to 2,5 kondygnacje. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 50%. Dopuszcza się tu również zabudowę wielorodziną o tej samej maksymalnej wysokości zabudowy a także nieuciążliwe usługi. Dopuszczalna wielkość sprzedaży obiektów handlowych wynosi 500 m². Jest to przeważająca forma przeznaczenia terenu w obszarze A.
- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem również zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług. Maksymalna wysokość nowych budynków wynosi 2,5 kondygnacje (12m) a minimalny udział terenów biologicznie czynnych 50%. Dopuszczalna wielkość sprzedaży obiektów handlowych wynosi 500 m². Tereny tej kategorii wyznaczone są w Podłężu.
- Tereny zabudowy zagrodowej z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę związaną z gospodarstwami rolnymi oraz dopuszczalną zabudową mieszkaniową i nieuciążliwą produkcyjną. Maksymalna wysokość budynków to 1,5 kondygnacji a minimalny udział terenów biologicznie czynnych 60 %. Jest to podstawowa forma

przeznaczenia w jednostkach wiejskich a ponadto tereny te zostały wyznaczone w Mieście Niepołomicach pasie terenów przy Wiśle.

- Tereny zabudowy usługowej przeznaczone są pod usługi publiczne oraz komercyjne o maksymalnej powierzchni sprzedaży do 500 m². W tej kategorii terenów dopuszcza się również różne formy zabudowy mieszkaniowej o wysokości do 2,5 kondygnacji a także zabudowę produkcyjną. Tereny tej kategorii wyznaczone są głównie w centrum miasta, wzdłuż drogi krajowej nr 75, przy autostradzie w Zagórzcu i Zakrzowie, w Sitowcu, centrum Zabierzowa Bocheńskiego.
- Tereny usług sportu o największej powierzchni zostały wyznaczone w Ochmanowie a ponadto w Niepołomicach.
- Tereny zabudowy technopolii przeznaczone są pod rozwój produkcji technologii czystych. Duży kompleks tych terenów został wyznaczony w Zagórzcu pomiędzy autostradą i drogą krajową nr 4.
- Tereny zabudowy techniczno-usługowej przeznaczone są pod zakłady produkcyjne, rzemiosło, usługi, przemysł wydobywczy. Koncentracja tej kategorii terenów występuje w strefie przemysłowej miasta w kompleksie ochmanów-Zakrzów, w Woli Batorskiej a ponadto wzdłuż drogi krajowej nr 4 oraz w Staniątkach i Podłężu w powiązaniu z autostradą.
- Tereny produkcji rolnej w dużym kompleksie zlokalizowane są w Zagórzcu.

2.6.3.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązują następujące plany zagospodarowania przestrzennego
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” miasto Niepołomice. Uchwała nr XXXI/502/05 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 12 kwietnia 2005 .

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „B” ujmujący wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów. Uchwała nr XLI/581/05 rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 19 grudnia 2005.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Niepołomice na terenie Niepołomickiej Strefy Przemysłowej Uchwała nr V/37/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 16 stycznia 2007.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Niepołomice obszar „A” dla terenów w Rejonie Strzelnicy Wojskowej Uchwała nr V/38/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 16 stycznia 2007.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar „B” ujmującego wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów dla terenu położonego na granicy wsi Ochmanów, i Zakrzów obejmującego północną część działek ewidencyjnych 59/1 i 59/2 we wsi Ochmanów oraz południową część działki o numerze ewidencyjnym 640 we wsi Zakrzów. Uchwała nr XI/92/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 18 maja 2007.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru w rejonie ul. Błonie w Niepołomicach Uchwała nr XIX/225/07 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 30 października 2000 .

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla terenów w rejonie ul. Daszyńskiego Uchwała nr XXVI/272/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008 .

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar „B” ujmującego wsie: Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów dla terenu położonego na granicy wsi Ochmanów, i Zakrzów dla terenów inwestycyjnych Podborze w Staniątkach. Uchwała nr XXVI/274/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla terenów w rejonie ul. Daszyńskiego Uchwała nr XXVI/272/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 lutego 2008 r..

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru budynków mieszkalnych „Park-Eko” przy ul Zabierzowskiej w Niepołomicach. Uchwała nr XXVIII/302/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 5 kwietnia 2008.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niepołomice obszar „A” – Miasto Niepołomice dla obszaru w rejonie Wroniarki. Uchwała nr XXIX/309/08 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 17 kwietnia 2008.

Ustalone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenu nawiązuje do ukształtowanej już zróżnicowanej struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta. Przeważającą formą przeznaczenia terenu śródmiejskiej części miasta jest zabudowa mieszkaniowo-usługowa a także znaczące powierzchnie terenów zieleni publicznej. W pozostałych centralnych dzielnicach miasta dominuje przeznaczenie pod budowę mieszkaniową jednorodzinną. Na zachodnich obrzeżach części centralnej, a także w części zachodniej miasta dominuje przeznaczenie pod budowę przemysłową. W terenach położonych wzdłuż Doliny Wisły i końcowego odcinka Podłężanki wyznaczone są tereny zabudowy mieszkaniowo-zagrodowej. Wzdłuż drogi krajowej nr 75 wyznaczone zostały pasy terenów usług komercyjnych.

W jednostkach wiejskich wschodniej części gminy również dominuje przeznaczenie pod budowę mieszkaniowo-zagrodową. W Woli Batorskiej wyznaczone zostały znaczne tereny przemysłowe, w tym przemysłu wydobywczego. W Zabierzie Bocheńskim i Woli Batorskiej, w sąsiedztwie Puszczy Niepołomickiej znaczne powierzchnie zostały przeznaczone pod usługi sportu.

W jednostkach wiejskich południowej części gminy dominuje przeznaczenie pod budowę mieszkaniowo – zagrodową. Duży kompleks terenów przemysłowo-usługowych został wyznaczony wzdłuż drogi wojewódzkiej 964 w Ochmanowie i Zakrzowie oraz w Staniątkach.

2.3.6.4. Inne dokumenty planistyczne gminy

Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Niepołomice

Strategia została opracowana w roku 2000. W dokumencie przyjęto następującą wizję gminy: „Niepołomice miastem i gminą czystą, zdrową, i bogatą ze społeczeństwem pogodnym, wysportowanym, pełnym inicjatyw, przedsiębiorczym, wspaniale wyedukowanym, kulturalnym o wysokim morale”.

Określono jako cel nadrzędny strategii wszechstronny i zrównoważony rozwój Niepołomic aby stała się gminą ekologiczną, bogatą z dobrze rozwiniętym przetwórstwem rolno spożywczym oraz bazą turytyczną.

Za główne cele przyjęto:

- Dla obszaru środowiskowego: „Gmina Niepołomice z prawidłowo funkcjonującą gospodarką odpadową, ściekową, zadrzewiona z uwzględnieniem posiadanych zasobów przyrodniczych.
- Dla obszaru gospodarczego: „Gmina Niepołomice z nowoczesnym rolnictwem, przetwórstwem rolno- spożywczym i agroturystyką”.

- Dla obszaru społecznego: „W bezpiecznej Gminie Niepołomice szczęśliwe i bogate społeczeństwo”.

Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Niepołomice

Za cel nadrzędny programu opracowanego w 2005 przyjęto: „Poprawa poszczególnych elementów środowiska warunkiem zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Niepołomice i pełnienia przez nie funkcji bazy turystycznej regionu”.

Cele ekologiczne skorelowane z Powiatowym Programem Ochrony Środowiska to zapewnienie wysokiej jakości powietrza w klasie A oraz dalsza redukcja emisji pyłów i gazów oraz zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej, racjonalizacja zużycia wody, rozbudowa systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ochrona przed powodzią.

Program Ochrony Środowiska powinien wytyczać cele polityki ekologicznej Miasta i Gminy Niepołomice, takie jak:

- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych przez zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, a równocześnie wzrost udziału w wykorzystywaniu zasobów odnawialnych,
- ochronę powietrza i ochronę przed hałasem przez redukcję emisji gazów i pyłów oraz emitorów hałasu i wibracji,
- ochronę wód przez właściwą gospodarkę wodno-ściekową oraz racjonalizację zużycia wody,
- ochronę gleb i powierzchni ziemi przez racjonalną gospodarkę rolną i minimalizowanie destrukcyjnych oddziaływań przemysłu oraz komunikacji,
- ochronę zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności przez zmniejszanie presji wynikającej z rozwoju gospodarczego.

Za ważne zadanie uznano ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych przez: 1. wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszaru miasta, przebudowę dróg o małej przepustowości, bieżącą modernizację dróg i ciągów komunikacyjnych, rozbudowę transportu publicznego.

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych wskazano potrzebę: ochrony obszarów cennych przyrodniczo, integrację aspektów ekologicznych z planowaniem przestrzennym, ochronę gatunkową roślin i zwierząt a ponadto :

- uwzględnienie w planie zagospodarowania przestrzennego selektywnego dostępu do terenów wyjątkowo cennych przyrodniczo; wprowadzenie odpowiednich procedur lokalizacyjnych chroniących tereny cenne przyrodniczo przed przeinwestowaniem;

- przeciwdziałanie rozwojowi budownictwa mieszkalnego i rekreacyjnego na terenach cennych przyrodniczo, zapobieganie urbanizacji terenów graniczących z Puszcą Niepołomicką.

2.7. Potencjał gospodarczy gminy

2.7.1. Podmioty gospodarcze

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, obejmujących sekcje PKD, na terenie gminy Niepołomice w 2007 roku działało 1956 podmiotów gospodarczych, w tym 1909 podmiotów sektora prywatnego. Zdecydowana większość (97,5%) prywatnych podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest w mieście Niepołomice. Na każde 1000 mieszkańców gminy przypada aż 88 podmiotów gospodarczych. Poniższa tabela prezentuje podział podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w gminie Niepołomice, według sekcji działalności EKD (zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD).

Tab. 1. Podmioty gospodarcze na terenie gminy Niepołomice w 2007 r.

Sekcje PKD	Niepołomice - miasto		Niepołomice - obszar wiejski	
	sektor publiczny	sektor prywatny	sektor publiczny	sektor prywatny
Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1	20	0	26
Sekcja B - Rybactwo	0	0	0	0
Sekcja C - Górnictwo	0	3	0	0
Sekcja D -Przetwórstwo przemysłowe	1	117	0	110
Sekcja E - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1	0	0	0
Sekcja F – Budownictwo	0	105	0	145
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	0	354	0	287
Sekcja H - Hotele i restauracje	0	34	0	29
Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność	0	82	0	91
Sekcja J - Pośrednictwo finansowe	0	29	0	23
Sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	4	119	2	79
Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2	2	0	9
Sekcja M - Edukacja	15	12	11	7
Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	5	38	0	22
Sekcja O - Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	5	90	0	76
Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0
Sekcja Q - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Razem	34	1005	13	904
	1039		917	

Większość podmiotów gospodarczych, działających zarówno w mieście jak i w obszarze wiejskim gminy Niepołomice, należy do sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego) – ogółem 641 podmioty (33,5%). W dalszej kolejności są to: sekcja F (budownictwo) – 250 podmiotów (13%), sekcja D (przetwórstwo przemysłowe) – 228 podmiotów (12%) oraz sekcja K (obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) – 204 podmioty (10,7%). Znaczący udział w liczbie podmiotów gospodarczych mają również firmy, zajmujące się transportem, łącznością i składowaniem. Grupa ta liczy 173 podmioty (z czego 82 w Niepołomicach), co stanowi 9% wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie

2.7.2. Funkcje gospodarcze

2.7.2.1. Rolnictwo

Ogólne warunki do rozwoju rolnictwa w gminie Niepołomice oceniane są jako dobre, głównie ze względu na równinne położenie oraz znaczny udział gleb II i III klasy bonitacyjnej. Sprzyjające rolnictwu warunki nawadniania obejmują ok. 50% powierzchni gminy. Dalsze 40% stanowią obszary, na których nawadnianie jest konieczne w przypadku wykorzystania rolniczego terenu. Jedynie 10% obszaru gminy nie nadaje się do rolniczego użytkowania. Szczególnie atrakcyjne rolniczo są obszary lekko pofalowane, o nachyleniu 3-15 stopni.

Tab. Klasy bonitacyjne gleb w gminie Niepołomice.

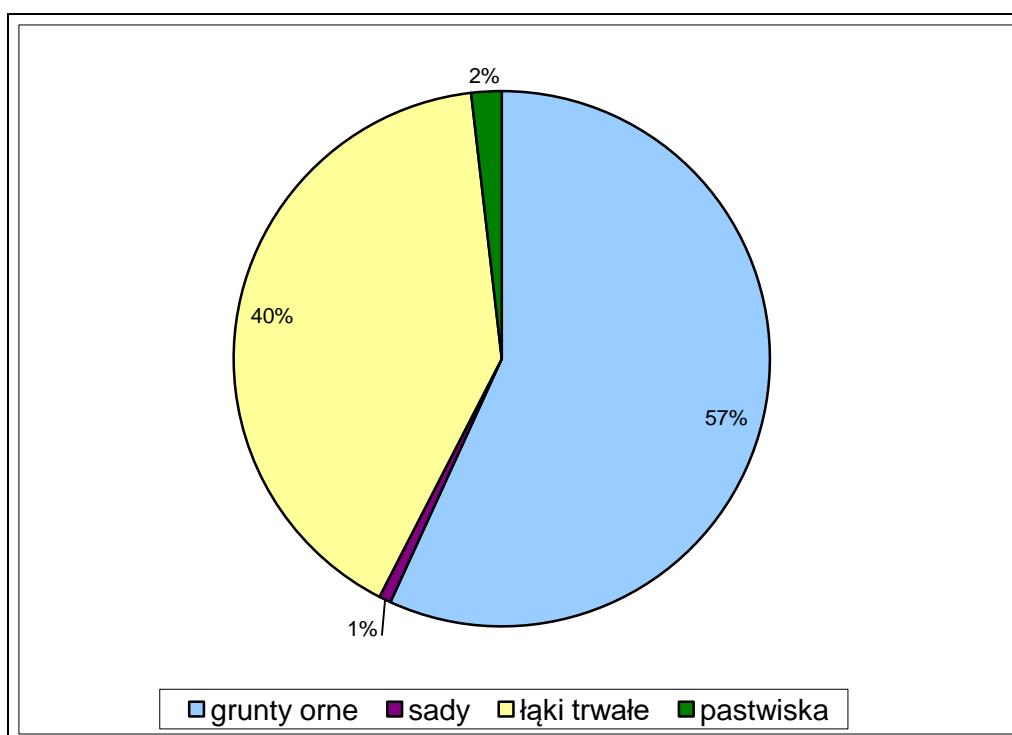
Klasa bonitacyjna	Grunty orne i sady		Użytki zielone	
	ha	%	ha	%
I	32,8	0,8	7	0,3
II	451,1	10,5	129,7	4,9
III a	1237,9	28,8	1621,6	61
III b	921	21,4	-	-
IV a	951,1	22,1	566,5	21,3
IV b	273,6	6,3	-	-
V	313,3	7,3	289,9	10,9
VI	121	2,8	41,4	1,6

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Niepołomice.

Gleby III klasy bonitacyjnej zajmują najwięcej, bo aż 50,2% obszarów, wykorzystywanych jako grunty orne i sady. Na drugim miejscu są gleby klasy IV, których powierzchnia stanowi 28,4% obszarów wykorzystywanych rolniczo. Najlepsze gleby, klas I i II, obejmują 11%

obszarów rolniczych. Klasy I-IV, uznawane za dobre, w użytkach zielonych stanowią 87,5%. Gmina posiada więc bardzo korzystne uwarunkowania glebowe do rozwoju rolnictwa. W strukturze gleb przeważają gleby pseudobielicowe, brunatne oraz czarnoziemy. Rolnictwu sprzyja także korzystny klimat – długość okresu wegetacyjnego 208 – 220 dni, średnia roczna temp. 5°C, średnie roczne opady 581 mm. Uwarunkowania te znalazły odbicie w strukturze użytkowania ziemi w gminie Niepołomice. Według danych Spisu Rolnego z 2002r., obszary wykorzystywane rolniczo stanowią ponad 60% powierzchni gminy. Strukturę użytków rolnych prezentuje rycina 1. Najwięcej, ponad 56% ogółu użytków rolnych, stanowią grunty orne. Drugą grupę użytków stanowią łąki trwałe, 41%.

Ryc. Struktura użytków rolnych w gminie Niepołomice.

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002.

Najmniejszy udział mają sady, których liczba nie przekracza 1% ogółu użytków rolnych. Do niekorzystnych uwarunkowań, stanowiących istotną przeszkodę dla rozwoju rolnictwa na obszarze gminy, należy erozja wodna. Zjawisko to występuje głównie w części południowo-zachodniej gminy, w miejscowościach Zakrzów, Zagórze, Suchoraba i Ochmanów. Problemem jest także duże rozdrobnienie pól i duża liczba małych gospodarstw rolnych, charakterystyczna dla Małopolski.

Tab. Struktura gospodarstw rolnych w gminie Niepołomice.

	do 5 ha	5 - 10 ha	10 - 20 ha	powyżej 20 ha	razem
ilość gospodarstw	3509	89	18	8	3624
% ogółu gospodarstw	96,8	2,5	0,5	0,2	100,0

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002.

Jak ilustruje tabela, ponad 96% gospodarstw rolnych w gminie Niepołomice ma powierzchnię 5 ha lub mniejszą. W przedziale 5-10 ha jest ich już tylko 89, czyli 2,5% wszystkich gospodarstw. Jedynie 0,7% gospodarstw ma powierzchnię powyżej 10 ha. Tak wielkie rozdrobnienie rolnictwa nie sprzyja jego towarowości i jest dużą przeszkodą przy próbach jego modernizacji i poprawy wydajności. Obecnie zdecydowana większość gospodarstw produkuje głównie na własne potrzeby. W strukturze upraw dominuje pszenica ozima, prawie 37%.

Tab. Struktura upraw w gminie Niepołomice.

rodzaj uprawy	powierzchnia [ha]	% ogółu upraw
pszenica ozima	852,5	36,9
pszenica jara	36,0	1,6
żyto	69,2	3,0
jęczmień ozimy	89,6	3,9
jęczmień jary	107,5	4,7
owies	137,9	6,0
pszenżyto ozime	285,9	12,4
pszenżyto jare	9,3	0,4
mieszanki zbożowe ozime	32,4	1,4
mieszanki zbożowe jare	25,6	1,1
gryka, proso i inne zbożowe	0,0	0,0
kukurydza na ziarno	19,4	0,8
kukurydza na zielonkę	12,2	0,5
strączkowe jadalne	2,2	0,1
ziemniaki	330,3	14,3
buraki cukrowe	10,0	0,4
rzepak ozimy	134,4	5,8
rzepak jary	71,8	3,1
okopowe pastewne	35,4	1,5
warzywa gruntowe	42,0	1,8

truskawki	4,4	0,2
RAZEM	2 308,1	100,0

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002.

Duży udział mają także ziemniaki, pszenżyto ozime oraz owies. Mało popularna jest uprawa roślin strączkowych, pszenżyta jarego, kukurydzy i truskawek. Głównym rynkiem zbytu towarów rolniczych z gminy Niepołomice, jest Kraków.

Stan pogłowia zwierząt w ostatnich latach systematycznie spada. Poniższa tabela prezentuje dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2002. Widoczna jest nieznaczna przewaga trzody chlewnej nad pogłowiem bydła.

Tab. 4. Stan pogłowia zwierząt w gminie Niepołomice.

jednostka terytorialna	bydło		trzoda		owce	konie	kury	kozy
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy				
gmina Niepołomice	1603	721	2221	286	245	131	250881	242

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002.

W ostatnich latach obserwuje się w gminie stopniowe odchodzenie od działalności rolniczej. Pola są odłogowane, bądź przeznaczane pod zabudowę. Jest to zgodne z polityką władz lokalnych, która zmierza do rozwoju przemysłu na terenie gminy.

2.7.2.2. Przemysł

Rozwój sektora produkcyjnego

Od wielu lat Niepołomice stanowią koronny przykład znakomitej polityki samorządu lokalnego, ukierunkowanej na rozwój gminy poprzez stworzenie przyjaznego klimatu inwestycyjnego. Dzięki tym działaniom gmina stała się, w opinii inwestorów, bardzo atrakcyjnym miejscem do lokalizacji nowych zakładów produkcyjnych.

W ostatnich latach gmina Niepołomice ugruntowała swoją pozycję ponadlokalnego ośrodka przemysłowego. Na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych została utworzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. utworzona została Krakowska specjalna strefa ekonomiczna z której znaczną część stanowiły gruntu Miasta i Gminy Niepołomice. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 r. wprowadziło nazwę „Specjalna

Strefa Ekonomiczna Krakowski Park Technologiczny” oraz opis granic podstrefy Niepołomice z dwoma kompleksami o łącznej powierzchni 140,866 ha.

Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 19 lutego 2008 rozszerzyło wielkość strefy do 182,3266 ha z 7 kompleksami.

W momencie powstania, strefa w Niepołomicach była jednym z największych terenów przygotowanych pod inwestycje przemysłowe w województwie małopolskim. Tereny niepołomickiej strefy przeznaczone są głównie pod działalność produkcyjno-techniczną oraz w mniejszym stopniu produkcyjno-usługową. Obszar ten jest w pełni wyposażony w niezbędną infrastrukturę drogową, wodociągową, kanalizacyjną, elektryczną, gazową i telekomunikacyjną. W chwili obecnej, na jej obszarze, zlokalizowanych jest ok. 30 firm o zróżnicowanych profilach produkcji. Jednocześnie ok. 20 kolejnych firm jest w budowie lub nabyło działkę pod przyszły zakład. Prócz niepołomickiej, w gminie Niepołomice funkcjonują dwie mniejsze strefy: Zachodnia Strefa Przemysłowa w Ochmanowie (największy inwestor to Oknoplast) oraz Wschodnia Strefa Przemysłowa w Woli Batorskiej (zainwestował tam m.in. Motoruch, Kamm Bauelemente).

Wśród firm, skupionych w niepołomickich strefach, są zarówno firmy rodzime, prywatne, jak również koncerny z udziałem kapitału zagranicznego (głównie niemieckiego). Większość inwestycji to nowe lokalizacje, typu greenfield. Nieliczne firmy zdecydowały się na zlokalizowanie swych zakładów na terenach wcześniej zainwestowanych. Wykaz firm, które zainwestowały w niepołomickich strefach przemysłowych zawiera tabela 2.

O ogromnej roli inwestycji przemysłowych świadczyć może dobitnie udział tego rodzaju działalności w budżecie miasta, który wynosi 57%.

Tab. 2. Wykaz firm produkcyjnych, które zainwestowały w niepołomickich strefach przemysłowych

Lp.	inwestor	kraj pochodzenia	lokalizacja zakładu	rodzaj produkcji
Niepołomicka Strefa Przemysłowa – zakłady działające				
1	Coca Cola Beverages (obecnie Coca-Cola HBC)	USA	Staniątki/ Niepołomice ul. Wielicka	produkcja napoju coca-cola
2	SILGAN WHITE CAP POLSKA Sp.z.o.o.	USA	Niepołomice ul. Grabska	produkcja wieczek typu twist-off
3	DRESDNER FENSTERBAU POLSKA Sp.z.o.o.	Niemcy	Niepołomice ul. Fabryczna	produkcja stolarki drzwiowej i okiennej z plastiku
4	Royal Canin	Francja	Niepołomice ul. Grabska	produkcja suchej karmy dla zwierząt
5	SCANDIA COSMETICS	Szwecja	Niepołomice ul. Grabska	produkcja kosmetyków
6	MARSEILLE Sp.z.o.o.		Niepołomice ul. Podłęska	tworzywa sztuczne
7	PHARMA C.FOOD	Polska	Niepołomice ul. Mokra	produkcja kosmetyków
8	VGT POLSKA	Niemcy	Niepołomice ul. Fabryczna	tworzywa sztuczne
9	MAN Trucks	Niemcy	Niepołomice ul. Diesla	produkcja samochodów ciężarowych
10	STASTNIK POLSKA Sp.z.o.o.	Austria	Niepołomice ul. Mokra	produkcja wędlin
11	Meiller Kipper Polska Sp.z.o.o.	Niemcy	Niepołomice ul. Grabska	zabudowy, naczepy, przyczepy i zestawy hydrauliki siłowej
12	POLYNT (Lonza)	Włochy	Niepołomice ul. Grabska	wytwarzanie termoutwardzalnych tworzyw sztucznych na bazie żywic poliestrowych
13	HMS	Niemcy	Niepołomice ul. Fabryczna	stalowe kraty pomostowe, stopnie schodów, wyroby pochodne z krat oraz stalowe panele dachowe

14	PPH JUKA S.J.	Polska	Niepołomice ul. Fabryczna	produkcja urządzeń chłodniczych
15	Henkelman i S-ka S.j. Garbarnia ADA	Polska	Niepołomice ul. Grabska	garbowanie skór
16	CEDROB S.A. - Zakład Drobiarski w Niepołomicach	Polska	Niepołomice ul. Mokra	wyroby mięsno-wędliniarskie
17	ELEKTROTERMIA Sp. z o.o. - Zakład Produkcyjny	Polska	Niepołomice ul. Fabryczna	produkcja grzejników, urządzeń grzewczych
18	NYCZ-INTERTRADE Sp. z o.o. - Zakład Pokryć Ochronnych	Polska	Niepołomice ul. Grabska	usługi galwanizacyjne
19	Zakład Produkcyjny "WESEM" sc.	Polska	Niepołomice ul. Grabska	reflektory, akcesoria samochodowe, akcesoria rowerowe
20	Alpha	Polska	Kraków	produkcja zamków błyskawicznych
21	Elektro-Schubert	Austria	Kraków	aparatura elektrotechniczna i instalacje
22	Lewil-Igloktrak	Polska	Kraków	przetwórstwo spożywcze
23	Wtórkrak	Polska	Kraków	czyściwo bawełniane, utylizacja samochodów i odpadów przemysłowych
24	Antrax	Polska	Niepołomice ul. Grabska	produkcja mebli biurowych
25	Biene	Polska	Staniątki	zabawki z drewna
26	Cembet Stachnik	Polska	Niepołomice ul. Diesla	materiały budowlane
27	n-Vision	Polska	Niepołomice, ul. Mokra	recycling
28	Mado-Polrama	Polska	Niepołomice, ul. Fabryczna	ramy, oprawy
29	Madro	Polska	Niepołomice, ul. Fabryczna	maszyny drogowe
30	Calamus Rotan	Polska	Niepołomice, ul. Grabska i w miejscu starej garbarni	meble
31	Car Technology	USA	Niepołomice, ul. Grabska	podzespoły do samochodów
Niepołomicka Strefa Przemysłowa – zakłady produkcyjne w budowie lub planowane				
1	Teko sc.	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	produkcja schodów

2	Erdal	Polska	Niepołomice ul. Grabska	pasty do butów
3	Zakład Budowy Maszyn i Aparatury im. Zieleniewskiego	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	kompresory, budowa maszyn i urządzeń, przemysł metalowy
4	Eurofloor	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	hurtownia paneli podłogowych
5	General Beton	Hiszpania	Niepołomice, ul. Grabska	beton
6	VIGO		Niepołomice, ul. Grabska	hurtownia spożywcza
7	FCA		Niepołomice, ul. Grabska	światłowody
8	Hampol	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	hurtownia spożywcza
9	Gellwe - Foodcare	Polska	Niepołomice, ul. Skarbowa	napoje, produkty spożywcze
10	Nidec	Japonia	Niepołomice, ul. Skarbowa	mikro silniki do samochodów
11	Big Fisch	Polska	Niepołomice, ul. Mokra	chłodnia produktów rybnych
12	Rieker	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	fabryka butów
13	Miraculum (Kolastyna)	Polska	Niepołomice	kosmetyki
14	TPMS	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	opakowania tekturowe
15	Tech-Mont	Polska	Niepołomice, ul. Grabska	mocowania dla budownictwa
16	Schenker Logistics		Niepołomice	logistyka
Zachodnia Strefa Przemysłowa				
1	Oknoplast	Polska	Ochmanów	produkcja okien
2	Ekofol	Polska	Ochmanów	produkcja folii
Wschodnia Strefa Przemysłowa				
1	Motoruch	Polska	Wola Batorska	artykuły metalowa
2	Alfred Chmielnik Zdrój	Polska	Wola Batorska	napoje bezalkoholowe, wody
3	Kamm Bauelemete		Wola Batorska	stolarka okienna i drzwiowa
4	Euro Carawan	Polska	Głogoczów	domy drewniane z bali, elementy szkieletowe

Ważniejsze zakłady produkcyjne osób prywatnych

Niepołomice

Lp.	nazwa	lokalizacja	działalność produkcyjna
1	"Budstał" Przedsiębiorstwo A. Skupska	Niepołomice, Droga Królewska	usługi ogólnobudowlane
2	"Adam" S.C. FH	Niepołomice, Rynek	wyroby mięsno-wędliniarskie
3	"Bost" FHU B. Stępek	Niepołomice, Rynek	środki higieniczne i opatrunkowe
4	Gloria s.c.	Niepołomice, ul. Batorego	artykuły kosmetyczne
5	Firma Handlowa Margo S.J.	Niepołomice, ul. Bocheńska	sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w wyspecjalizowanych sklepach
6	"Aprekol" Sp. z o.o.	Niepołomice, ul. Bocheńska	usługi budowlane
7	Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska – Siedziba	Niepołomice, ul. Grunwaldzka	piekarnia
8	"ASC"	Niepołomice, ul. Grunwaldzka	wyrób i sprzedaż mebli
9	"Bystrowscy" FPHU Zakład Produkcji Pierogów	Niepołomice, ul. Grunwaldzka	artykuły spożywcze
10	"Oknopol" S.C.	Niepołomice, ul. Grunwaldzka	stolarka okienna i drzewiowa
11	Pracownia Złotnicza J. Pilch	Niepołomice, ul. Kościuszki	wyroby jubilerskie, biżuteria
12	"Iwona" Piekarnia J. Pieprzyca, J. Pieprzyca i D. Pieprzyca	Niepołomice, ul. Modrzejewskiej	piekarnia
13	"Agromix" ZPH.	Niepołomice, ul. Mokra	nawozy sztuczne, mineralne, środki ochrony roślin
14	"Tab Kołacz" Sp.j.	Niepołomice, ul. Mokra	papierosy
15	"Allbud"	Niepołomice, ul. Myśliwska	bramy, kraty
16	"Gerpol" PPUH	Niepołomice, ul. Na Grobli	rolnicze maszyny, sprzęt
17	"Marc I" Sp. z o.o. Hurtownia Skór	Niepołomice, ul. Na Grobli	odzież i galanteria skórzana

	i Produkcja Aluminium		
18	"Migas-Door"	Niepołomice, ul. Na Grobli	bramy, kraty
19	"P-D-S Drewno Świata" M. Pawlik, Ł. Satora i S. Denisiuk	Niepołomice, ul. Na Grobli	artykuły drzewne
20	Aniskór" Zakład Produkcji Skórzanej i Studio Nagrań Dźwiękowych B. Klimczak	Niepołomice, ul. Niepołomicka	odzież i galanteria skórzana
21	"Bruk-Bud" Zakład Remontowo-Budowlany	Niepołomice, ul. Ogrodowa	materiały budowlane, kostka brukowa
22	Ubój i Sprzedaż Mięsa W. Kajta	Niepołomice, ul. Parkowa	rzeźnia
23	Piekarnia S.C. J. Pieprzyca i J. Pieprzyca	Niepołomice, ul. Partyzantów	piekarnia
24	PPH Piekarnia KASIA	Niepołomice, ul. Piaskowa	piekarnia
25	"Grab Chem" Przedsiębiorstwo Produkcji Chemicznej B. Rojowski i W. Rojowski	Niepołomice, ul. Podłęska	chemia gospodarcza
26	Zakład Stolarski S. Róg	Niepołomice, ul. Podłęska	stolarstwo
27	"Blach-Stal" FPUH P. Skawski	Niepołomice, ul. S. Roweckiego	materiały budowlane
28	"Regamet" Sp.j. PPHU K. Boroń i W. Tryba	Niepołomice, ul. S. Roweckiego	blachy
29	Piekarnia	Niepołomice, ul. Spółdzielcza	piekarnia
30	Firma Handlowo-Usługowa Budownictwa KREST	Niepołomice, ul. Targowa	prefabrykacja, montaż fasad i pokryć dachowych z blachy
31	"Okno-Plan" Sp.j. E. Dyjach i P. Wilkosz	Niepołomice, ul. Targowa	stolarka okienna i drzwiowa
32	"Teza" Sp. z o.o.	Niepołomice, ul. Targowa	artykuły spożywcze
33	"Blachocentrum" PPHU M. Popek	Niepołomice, ul. Wielicka	perforacje blach, siatki
34	"Ogród-Dom" FPUH A. i E. Korabik	Niepołomice, ul. Wielicka	sprzęt, artykuły ogrodnicze

Obszar wiejski gminy

Lp.	nazwa	lokalizacja	działalność produkcyjna
1	Eko-Fol" Sp.j. Bugaj	Ochmanów	tworzywa sztuczne
2	Zakład Produkcji Pomocniczej-Wytwórnia Mas Bitumicznych Zarząd Dróg Wojewódzkich Rejon Robót Drogowych	Ochmanów	materiały budowlane
3	Zakład Stolarski Usługowo-Produkcyjny R. Suma	Ochmanów	stolarstwo
4	Przedsiębiorstwo Produkcyjne „MERAM” Podłęże	Podłęże	antyramy i ramki fotograficzne
5	"Drewex" J. Widła	Podłęże	stolarstwo
6	Piekarnia S.C. S. Pieprzyca, A. Pieprzyca, K. Pieprzyca i F. Pieprzyca	Podłęże	piekarnia
7	Pracownia Cukiernicza Sp.j.	Podłęże	cukiernia, wyroby cukiernicze
8	Zakład Stolarski K. Sosiński	Podłęże	stolarstwo
9	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe IWTERPOL Sp. z o.o.	Staniątki	gry i zabawki
10	"Iwterpol" Sp. z o.o. PW	Staniątki	zabawki
11	"Polkar" S.C. PPH M. Woźniczko	Staniątki	opakowania
12	"Polmas" PP	Staniątki	materiały uszczelniające
13	"Top-Wood" Sp. z o.o. Eco Products	Staniątki	opakowania drewniane
14	"Wamar" ZPH W. Sroka i M. Wcisło	Staniątki	tworzywa sztuczne
15	FPH A. Mleko	Staniątki	znicze, świece
16	Zakład Produkcyjno-Usługowo-Blacharski B. Palonek	Staniątki	blacharstwo i lakiernictwo
17	Firma Produkcyjno-Handlowa	Suchoraba	znicze, świece
18	AGROSPEC Sp. z o.o.	Wola Batorska	nawozy mineralne
19	"Rol-Pex" FPH. Rerutkiewicz Wojciech	Wola Batorska	wyroby mięsno-wędliniarskie, garmażeryjne

20	"Bud Fach" S.C. Firma Budowlana S. Szydłowski	Zabierzów Bocheński	usługi ogólnobudowlane
21	"Scandinavia" Sauny, Minibaseny i Światłowodowy	Zagórze	sauny, wyposażenie
22	Prywatne Gospodarstwo Rolne T. Kończakowski	Zagórze	artykuły rolne
23	Stolarnia Nietypowe Usługi	Zagórze	stolarstwo
24	"Nielsen Polska" Sp. z o.o.	Zakrzowiec	obrazy, ramy
25	"Jiw" Zakład Produkcji Cukierniczej. L. Holenda, P. Mleko	Zakrzów	cukiernia, wyroby cukiernicze

2.7.2.3. Usługi

W działalności usługowej dominuje handel oraz usługi. Na obszarze miasta i gminy funkcjonuje łącznie 640 firm o takim profilu. Stosunkowo dobrze rozwinięte są usługi budowlane oraz transportowe natomiast słabo usługi gastronomiczne i hotelowe, szczególnie w części wiejskiej.

W smym mieście funkcjonują też usługi finansowe z 4 oddziałami banków które sa ważnym aspektem fukcji miejskich Niepołomic.

2.7.2.4. Turystyka

Na atrakcyjność turystyczną gminy Niepołomice składa się wiele czynników, wśród których do najważniejszych zaliczyć należy m.in. bliskie sąsiedztwo Krakowa oraz Wieliczki, a także położenie w pobliżu dużego kompleksu leśnego, jakim jest Puszcza Niepołomicka. Prócz uwarunkowań przyrodniczych, atrakcyjność gminy Niepołomice podnoszą także zabytki architektury, takie jak Zamek Królewski w Niepołomicach, a także zabytkowe kościoły i zespoły klasztorne. Wszystkie te czynniki, w połączeniu z dobrą dostępnością komunikacyjną gminy, sprawiają, iż Niepołomice są doskonałym miejscem dla rozwoju ruchu turystycznego.

Turystyka jest drugą, po przemysłowej, najważniejszą funkcją gminy Niepołomice. Polityka władz gminy zmierza do promocji Niepołomic jako ośrodka aktywnej turystyki wypoczynkowej, pieszej, rowerowej i konnej. Główną bazę dla tej działalności stanowi kompleks Puszczy Niepołomickiej. Staraniem władz gmin Niepołomice, Kłaj oraz Nadleśnictwa Niepołomice, w Puszczy wytyczono szlaki turystyczne:

Turystyka piesza:

- zielony – Niepołomice, Rynek – dawny ośrodek „Krakowianka” (1,8 km) – gajówka Sitowiec (5,0 km) – Przyborów (8,3 km) – Osinówka, cmentarz (14,1 km) – rezerwat „Długosz Królewski” (16,9 km) – Stanisławice PKP (18 km).
- czerwony – gajówka Sitowiec – Błoto (0,8 km) – Kłaj PKP (6,4 km).
- niebieski – Niepołomice, Rynek dawny ośrodek „Krakowianka” (1,8 km) – Kozie Górki (3,8 km) – Staniątki PKP (18,0 km).
- czarny – gajówka Sitowiec – Błoto (0,8 km) – Szarów PKP (3,8 km).
- ścieżka przyrodniczo – leśna „puszcza Niepołomicka” – utworzona w 1999 roku przez Nadleśnictwo Niepołomice, długość 3,5 km, trasa posiada miejsca rekreacyjne oraz tablice dydaktyczne, informujące o faunie i florze Puszczy, ochronie, zagrożeniach i zachowaniu w lesie.
- „Droga Królewska – Leśny Szlak Turystyczny”

Turystyka rowerowa:

- „Rowerowa ścieżka rekreacyjna” – przebiega przez leśnictwo Sitowiec, długość ok. 7 km, trasa ma charakter pętli – dawny ośrodek „Krakowianka” – Szarów – Niepołomice.

Turystyka konna:

- konny szlak turystyczny - utworzony w 2003 roku przez Nadleśnictwo Niepołomice, długość ok. 8,5 km, Dąbrowa – Staniątki – Szarów – Dąbrowa, szlak ten biegnie wyłącznie po drogach i duktach leśnych.

W oparciu o funkcjonujące w Puszczy szlaki turystyczne, w Niepołomicach powstały obiekty usługowe, umożliwiające turystom aktywne z nich korzystanie. Do obiektów tych zalicza się:

- Klub Jazdy Konnej „Pod Żubrem”;
- Klub Jeździecki „HUBERTUS”;
- Wypożyczalnia rowerów „Wika”.

Bogata oferta tras turystycznych przyciąga do Puszczy Niepołomickiej turystów nie tylko z Krakowa i okolic, lecz także z dalszych rejonów kraju. Z myślą o nich, stale rozbudowuje się i ulepsza baza noclegowa na terenie gminy. Obecnie jej podstawę stanowią dwa trzygwiazdkowe hotele: Hotel Zamek Królewski oraz Hotel Novum. Hotel Zamek Królewski, mieszczący się w zabytkowym, odrestaurowanym przed kilkoma laty, Zamku Królewskim w Niepołomicach, oferuje miejsca noclegowe dla 54 osób. Hotel Novum może przyjąć ponad 90 gości. Poza pokojami gościnnymi, hotele oferują także szereg innych usług, w tym możliwość korzystania z doskonale wyposażonych centrów konferencyjnych. Pozostałe obiekty, stanowiące bazę noclegową gminy to: Willa „Ostoja” w Niepołomicach (16 miejsc noclegowych), Ośrodek Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego (16 miejsc) oraz Motel „Pod Dębem” w Zagórzcu (20 miejsc). Dodatkowo, w gminie funkcjonują także gospodarstwa agroturystyczne:

- G. Bartnikowska, Niepołomice, ul. Na Tamie 2 (30 miejsc);
- J. Marzec, Wola Batorska 315 (4 pokoje 2-3 osobowe);
- K. Nosal, Wola Batorska 519 (10 miejsc);
- A. Mandecka, Staniątki 460 (2 pokoje 2-3 osobowe);
- S. Maśnica, Wola Batorska 559a (5 pokoi);
- M. Maśnica, Wola Batorska 647 (3 pokoje);
- L. i M. Gaweł, gospodarstwo ekologiczne;
- Biuro agroturystyki przy Fundacji ARS NOMINEM, Wola Batorska 559.

Dzięki dużej różnorodności baza noclegowa gminy jest w stanie sprostać wymaganiom turystów.

Rozmieszczenie bazy gastronomicznej w gminie Niepołomice wykazuje ścisły związek z głównymi trasami i punktami koncentracji ruchu turystycznego. Większość

kawiarni i restauracji zlokalizowana jest bowiem w samym mieście Niepołomice. Standard tych obiektów, podobnie jak w przypadku bazy noclegowej, jest zróżnicowany.

Według danych Banku Danych Regionalnych GUS, na terenie gminy znajdują się łącznie 63 obiekty, klasyfikowane w sekcji H (hotele i restauracje) Europejskiej Klasyfikacji Działalności. 34 spośród wspomnianych obiektów zlokalizowane są w mieście Niepołomice, pozostałe 29 znajdują się na terenach wiejskich gminy.

Choć głównym celem turystyki w gminie Niepołomice jest Puszcza Niepołomicka i Zamek Królewski w Niepołomicach, na terenie gminy występuje wiele inicjatyw, mających na celu generowanie i późniejszą obsługę ruchu turystycznego. Powstają obiekty, których zadaniem jest urozmaicenie pobytu i dostarczanie rozrywki osobom, odwiedzającym gminę. W gminie funkcjonuje już m.in. kryta pływalnia i korty tenisowe w Niepołomicach, pole golfowe w Ochmanowie. Obiekty hotelowe stale poszerzają swoją ofertę m.in. o salony odnowy, centra konferencyjne, by stać się konkurencją dla krakowskiej bazy hotelowej.

Podniesienie atrakcyjności turystycznej jest jednym z motywów działań rewitalizacyjnych na terenie gminy. Największym tego typu przedsięwzięciem była odnowa Zamku Królewskiego, który po długotrwałym i kosztownym remoncie, jest obecnie główną atrakcją turystyczną miasta.

2.7.2.5. Dochody i wydatki gminy

Wskaźnik dochodów oraz wydatków gminy określa poziom zamożności gminy, oraz określa potencjalne możliwości jej rozwoju. Dochody gminy Niepołomice wynosiły ponad 90 000 000 i można zauważyć wyraźną tendencję wzrostową, ponieważ w przeciągu ostatnich 5-ciu lat dochody gminy zostały niemalże potrojone. Dotyczy to nie tylko wartości bezwzględnych, ale również nastąpiła poprawa dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wskaźnik ten systematycznie wzrastał od 2002 r. i obecnie wynosi ponad 4 000 zł na osobę, należy również zauważyć, że w przeciągu ostatnich 5 lat Niepołomice notowały wyższe wartości dotyczące dochodów na mieszkańca od średnich wartości występujących na terenie powiatu wielickiego, w 2007 wskaźnik ten był blisko dwukrotnie wyższy w gminie Niepołomice niż średnia na terenie całego powiatu wielickiego. Wskaźnik ten, jest również zdecydowanie wyższy niż średnia na terenie województwa, i tak jak w 2002 r. dochody budżetu liczone na mieszkańca były wyższe tylko o 150 zł, to w przeciągu ostatnich 5 lat, różnica ta zdecydowanie się powiększała i w 2007 wynosiła już ponad 1 500.

Podatek dochodowy od osób fizycznych oraz podatek dochodowy stanowi około 10 % wszystkich dochodów gminy, natomiast podatek dochodowy od osób prawnych stanowił w 2007 około 1 % wszystkich dochodów.

Tab. Dochody budżetu gminy Niepołomice i powiatu wielickiego w latach 2002-2007

Dochody budżetu	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gmina Niepołomice						
ogółem	36 535 556	41 864 055	40 630 906	55 032 973	73 540 671	93 924 339
na mieszkańca	1 705	1 939	1 868	2 500	3 317	4 167
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	3 636 216	3 447 189	4 589 083	5 405 150	6 629 059	9 205 663
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	535 390	422 321	503 522	676 509	755 300	1 009 931
Powiat Wielicki						
ogółem	139 575 160	147 568 112	151 824 579	187 589 567	227 171 610	262 370 893
na mieszkańca	1 368	1 431	1 473	1 801	2 158	2 461
Województwo Małopolskie						
ogółem	5 014 313 290	5 190 961 473	5 752 538 520	6 578 322 997	7 487 377 923	8 558 324 211
na mieszkańca	1 550	1 598	1 766	2 016	2 291	2 613

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Regionalnych.

Na terenie Niepołomic wydatki budżetu gminy wzrastały systematycznie od 2002 r. i stanowiły blisko 100 000 w 2007 r. W stosunku do liczby ludności na terenie gminy, wydatki są ponad 2-krotnie wyższe niż w 2002 r., są również zdecydowanie wyższe niż średnia na terenie powiatu wielickiego. Wydatki w gminie Niepołomice stanowią ponad 30 % wszystkich wydatków ponoszonych na terenie powiatu wielickiego i około 13 % wszystkich wydatków ponoszonych na terenie województwa. Duży udział wydatków w budżecie gminy może dobrze rokować na przyszłość, pod względem poczynionych inwestycji. Należy również zauważyć, że wydatki budżetu gminy Niepołomice są nieco wyższe niż dochody na terenie

gminy, co wynika, z wzrostu udziału wydatków inwestycyjnych podejmowanych w gminie. Podejmowane inwestycje to m.in. budowa wodociągów, kanalizacji, dróg, budowa oczyszczalni ścieków, budowa krytej pływalni, boiska sportowego.

Tab. Wydatki budżetu gminy Niepołomice i powiatu wielickiego w latach 2002-2007

Wydatki budżetu	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gmina Niepołomice						
ogółem	40 296 946	46 913 725	44 360 814	64 336 616	77 068 467	98 005 018
na mieszkańca	1 881	2 174	2 040	2 923	3 477	4 349
Powiat Wielicki						
ogółem	146 421 073	149 560 003	164 866 243	198 042 493	232 701 214	271 720 066
na mieszkańca	1 435	1 451	1 600	1 901	2 210	2 549
Województwo Małopolskie						
ogółem	365 224 273	382 772 822	423 666 507	534 257 051	628 366 032	726 192 723
na mieszkańca	112	117	130	163	192	221

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Regionalnych.

2.8. Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców

2.8.1. Warunki mieszkaniowe

Warunki mieszkaniowe są dobrym narzędziem do charakterystyki poziomu życia mieszkańców. Tabela prezentuje zestawienie wybranych wskaźników mieszkaniowych dla gminy Niepołomice, w oparciu o dane za 2006 r.

Tab. Warunki mieszkaniowe w gminie Niepołomice w 2006 r.

rok	jednostka	ogółem					przeciętna			
		mieszkania	izby	powierzchnia użytkowa [m ²]	liczba mieszkańców	liczba izb w mieszkaniu	liczba osób na		powierzchnia użytkowa w m ² na	
							1 izbę	1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkanie
1997	gmina Niepołomice	5204	21656	417716	20336	4,16	0,94	3,91	19,29	80,27
	miasto Niepołomice	1885	8644	157479	7494	4,59	0,87	3,98	18,22	83,54
2006	gmina Niepołomice	6749	30853	652148	22260	4,57	0,72	3,30	21,14	96,63
	miasto Niepołomice	2746	12621	270247	8645	4,60	0,68	3,15	21,41	98,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS.

Według danych na 2006 r., przeciętna powierzchnia użytkowa w m² na jednego mieszkańca w gminie Niepołomice, wynosiła 29,3 m². Wartość dla miasta Niepołomice była nieznacznie wyższa od wskazań dla gminy i wynosiła 31,26 m². Oba wskaźniki zanotowały wyraźny wzrost w porównaniu z rokiem 1997, kiedy wskaźnik dla gminy wynosił 20,54 m², a wskaźnik dla miasta 21,5 m².

Znaczny wzrost wystąpił w przypadku powierzchni użytkowej oddawanych mieszkań, z 80,27 m², do 96,63 m² na poziomie gminy. Zmniejszyła się tym samym liczba osób, przypadająca na jedno mieszkanie, z 3,91 w 1997, do 3,30 w roku 2006. W samych Niepołomicach wskaźnik ten spadł o 0,83 osób/mieszkanie i w 2006 wyniósł 3,15. Wraz ze wzrostem powierzchni użytkowej, wzrosła także liczba izb w mieszkaniu, z 4,16 do 4,60 izb/mieszkanie. Tym samym wskaźnik osób przypadających na jedną izbę spadł z 0,94 os/izbę do poziomu 0,68. W obszarze wiejskim gminy, gdzie liczba izb w mieszkaniu wzrosła z 3,98 do 4,55 izb/mieszkanie; na jedną izbę przypadało w 2006 roku 0,75 osób. Wszystkie przytoczone wskaźniki wskazują jednoznacznie na stale polepszającą się sytuację mieszkaniową w gminie Niepołomice. Wzrasta powierzchnia użytkowa mieszkań, spada natomiast liczba osób, przypadająca na jedno mieszkanie, bądź izbę. Warunki mieszkaniowe

w gminie Niepołomice, zarówno w mieście, jak i w obszarze wiejskim, są lepsze niż przeciętne w województwie małopolskim i powiecie wielickim.

2.8.2. Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną

Pod pojęciem infrastruktury społecznej funkcjonują podmioty i usługi, zaspokajające potrzeby ludności z zakresu edukacji (szkoły, przedszkola), opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie zdrowia, apteki) oraz kultury (domy i ośrodki kultury, biblioteki, muzea, obiekty sakralne).

Oświata

Na terenie gminy Niepołomice funkcjonuje 6 placówek przedszkolnych – dwie w Niepołomicach oraz po jednej w Zabierzowie Bocheńskim, Podłężu, Woli Batorskiej oraz Staniątkach. W pozostałych miejscowościach gminy nie funkcjonują placówki tego rodzaju. Jedno z przedszkoli w Niepołomicach oraz przedszkole w Staniątkach prowadzone są przez zgromadzenia sióstr zakonnych.

Tab. Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych i przedszkolach samorządowych w gminie Niepołomice.

Przedszkola Samorządowe			
miejscowość	ogółem	oddziały	
		"0"	poniżej "0"
Niepołomice	141	30	111
Podłęże	100	31	69
Wola Batorska	66	26	40
Zabierzów Bocheński	84	32	52
SUMA	391	119	272
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych			
Niepołomice		62	
Staniątki		21	
Suchoraba		7	
Wola Zabierzowska		8	
Zagórze		11	
Załęże		4	
SUMA		113	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, 2008.

Do 4 placówek przedszkoli samorządowych uczęszcza łącznie 391 dzieci. Dodatkowo, na terenie gminy funkcjonuje 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, w których uczy się łącznie 113 dzieci (62 w samych Niepołomicach), co stanowi 22% ogółu dzieci uczęszczających do przedszkola.

Tab. Szkoły podstawowe i gimnazja w gminie Niepołomice

miejscowość	uczniowie	Oddziały - liczba uczniów					
		I	II	III	IV	V	VI
Szkoły podstawowe							
Niepołomice	584	102	86	83	110	103	100
Podłęże	195	39	27	29	32	36	32
Staniątki	170	25	30	19	37	25	34
Suchoraba	79	15	10	13	10	13	18
Wola Batorska	189	25	30	27	29	42	36
Wola Zabierzowska	78	5	10	14	17	18	14
Zabierzów Bocheński	171	23	24	37	30	30	27
Zagórze	60	9	8	11	9	12	11
Załęże	103	21	19	10	23	14	16
SUMA	1629	264	244	243	297	293	288
Gimnazja							
Niepołomice	528	160	183	185			
Podłęże	154	52	57	45			
Staniątki	122	37	41	44			
Wola Batorska	138	48	45	45			
Zabierzów Bocheński	136	43	37	56			
SUMA	1078	340	363	375			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, 2008.

W 10 szkołach podstawowych w gminie Niepołomice uczy się łącznie 1629 uczniów. Szkoły funkcjonują w Niepołomicach (2 placówki), Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim, Woli Zabierzowskiej, Podłężu, Staniątkach, Zagórze, Suchorabie i Zakrzowie. Tabela 5 przedstawia liczbę uczniów poszczególnych szkół i klas w gminie. Prawie 36% ogółu uczniów, uczy się w dwóch szkołach podstawowych w Niepołomicach. W obszarze wiejskim gminy, najwięcej uczniów uczęszcza do placówki w Podłężu i Woli Batorskiej. Najmniejszą szkołą jest placówka w Zagórze, w której uczy się obecnie 60 osób.

Do 5 szkół gimnazjalnych w Niepołomicach, Podłężu, Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim i Staniątkach uczęszcza 1078 uczniów. Najwięcej z nich, 528 (49%), uczy się w

gimnazjum w Niepołomicach. Do najmniejszego w gminie gimnazjum w Staniątkach, uczęszcza 122 uczniów.

Na terenie gminy działają dwie szkoły średnie: Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Niepołomicach. Łącznie, w szkołach tych uczy się ok. 800 uczniów.

Służba zdrowia

Podstawą służby zdrowia w gminie Niepołomice jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminy Niepołomice, w skład którego wchodzi:

- Przychodnia Rejonowa w Niepołomicach, ul. Korczaka 1, Niepołomice;
- Ośrodek Zdrowia w Podłężu, ul. Kortowa 467;
- Ośrodek Zdrowia w Staniątkach, Staniątki 315;
- Ośrodek Zdrowia w Zabierzowie Bocheńskim, Zabierzów Bocheński 468;
- Ośrodek Zdrowia w Podgrabiu, ul. Sportowa 1.

Placówka w Niepołomicach obsługuje wszystkich mieszkańców miasta (8645 osób). W obszarze wiejskim gminy, na jeden ośrodek zdrowia przypadają średnio 3404 osoby. Przychodnia rejonowa świadczy specjalistyczne usługi medyczne, z których mogą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy. Są to poradnie: dla kobiet, dermatologiczna, otolaryngologiczna, reumatologiczna, neurologiczna, kardiologiczna, alergologiczna, chirurgiczna, alergologiczna oraz rehabilitacyjna i gabinet rehabilitacji z fizykoterapią.

Rejon obsługi pogotowia ratunkowego, poza gminą Niepołomice, obejmuje także gminę Kłaj. Obszar ten zamieszkuje ponad 32 tys. , w tym ponad 22 tys. To ludność gminy Niepołomice. W gminie funkcjonują ogólne i specjalistyczne prywatne gabinety lekarskie, które uzupełniają lokalną opiekę zdrowotną.

Na terenie gminy działa 5 aptek:

- Apteka pod Figurką, Niepołomice, ul. Bocheńska 15;
- Apteka Flos, Niepołomice, ul. Bocheńska 1;
- Apteka Prywatna, Nowak Zdzisława, Podłęże;
- Apteka Prywatna „EMA”, Staniątki 488;
- Apteka, Zabierzów Bocheński.

Średnio w gminie, na jedną aptekę, przypadają 4452 osoby. W mieście wskaźnik ten wynosi 4322,5 osoby na 1 aptekę, natomiast w obszarze wiejskim gminy 4538 osób.

W ramach opieki społecznej i działań z nią związanych, na terenie gminy Niepołomice działają następujące placówki:

- Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy Społecznej, Niepołomice, ul. Piękna 1;
- Środowiskowy Dom Samopomocy, Niepołomice, ul. Targowa 5;

- NZOZ Niepołomickie Centrum Profilaktyczno-Lecznicze, Niepołomice, ul. Stefana Batorego 41;
- Filia CK – Niepołomice Jazy, Dom dla Niewidomych Mężczyzn.

Na terenie gminy planowane jest również powstanie Ośrodka Ostoja, Rehabilitacyjno-Edukacyjnego na terenie Woli Batorskiej. Ma to być ośrodek przeznaczony dla 25 osób, gdzie będą prowadzone działania rehabilitacyjne przeznaczony m.in. dla chorych na stwardnienie rozsiane.

Placówki kultury

Podstawową placówką, zajmującą się działalnością kulturalną na terenie gminy Niepołomice jest Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Niepołomicach. Podlegają mu następujące domy kultury w obszarach wiejskich gminy:

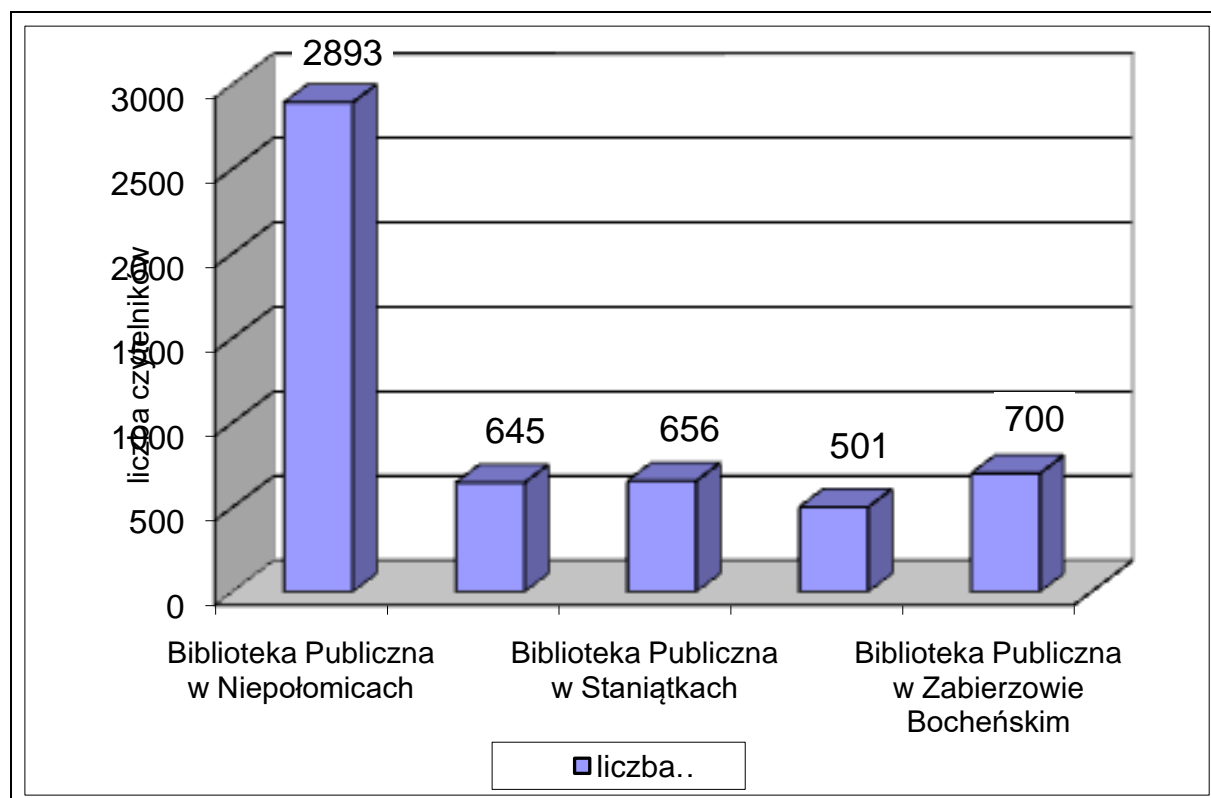
- Świetlica Kultury w Podgrabiu;
- Klub Kultury w Suchorabie;
- Klub Kultury w Słomirogu;
- Klub Kultury w Ochmanowie;
- Dom Kultury w Staniątkach;
- Dom Kultury w Zagórzcu;
- Dom Kultury w Zakrzowcu;
- Dom Kultury w Zakrzowie;
- Dom Kultury w Podłężu;
- Dom Kultury w Woli Batorskiej;
- Dom Kultury w Zabierzowie Bocheńskim;
- Dom Kultury w Woli Zabierzowskiej.

Dodatkowo, w Niepołomicach funkcjonuje Muzeum na Zamku Królewskim. W gminie znajdują się także trzy zgromadzenia zakonne: opactwo Sióstr Benedyktyn w Staniątkach, zgromadzenie zakonne Sióstr Augustianek w Niepołomicach i zgromadzenie zakonne SS Służebniczek w Staniątkach. W gminie funkcjonuje 5 parafii rzymsko-katolickich: w Niepołomicach, Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim, Podłężu, Staniątkach, a także jeden zbór Świadków Jehowy w Niepołomicach. Z inicjatywy mieszkańców, w gminie działa m.in. 15 różnego rodzaju klubów sportowych, 21 stowarzyszeń (w tym np. Niepołomickie Bractwo Rycerskie, Stowarzyszenie „Dziecięce marzenia”, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej, Stowarzyszenie Niepołomickie Centrum Edukacji). W gminie działa także 11 drużyn Ochotniczej Straży Pożarnej. Na jedną placówkę OSP w gminie przypada 613,5

mieszkań oraz 2023,6 mieszkańców. W obszarach wiejskich, na jedną placówkę OSP przypada 1361,5 mieszkańców oraz 400 mieszkań.

Prócz placówki w Niepołomicach, Gminna Biblioteka Publiczna posiada jeszcze 4 filie: w Podłężu, Staniątkach, Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim. Rycina 7 prezentuje liczbę zapisanych czytelników w poszczególnych placówkach bibliotecznych na terenie gminy.

Ryc. Liczba czytelników Biblioteki Publicznej w Niepołomicach i jej filii w 2007 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, 2008.

W roku 2007 wypożyczono łącznie 119565 woluminów, co w przeliczeniu na jednego użytkownika biblioteki daje 22,2 pozycje.

Poza stale powiększającymi się księgozbiorami, biblioteki oferują swoim czytelnikom zbiory prasowe, na które składają się pozycje prasy lokalnej, naukowej, a także prasa codzienna i magazyny. Obecnie łączny księgozbiór niepołomickich bibliotek liczy 69262 woluminów. 38% tegoż zbioru znajduje się w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach. Placówki biblioteczne rozwijają aktywną działalność kulturalną: organizują wystawy, spotkania z autorami, konkursy czytelnicze i wiedzy o pisarzach dla dzieci i młodzieży. W ograniczonym zakresie pełnią także funkcję świetlicy dla najmłodszych. W większości placówek można skorzystać z usług ksero oraz z darmowego internetu.

2.9. Struktura własności

Dominującą własnością na terenie Miasta i Gminy Niepołomice jest własność osób fizycznych. Grunty te stanowią około połowę gruntów na terenie miasta i ok. 83% gruntów na terenie gminy. Na terenie miasta znaczną część stanowią grunty Skarbu Państwa, z uwagi na dużą powierzchnię lasów. Grunty komunalne w mieście zajmują około 4,5% powierzchni natomiast w części wiejskiej około 6,6%. Brak większych kompleksów gruntów komunalnych

Własność	Liczba działek	Powierzchnia
MIASTO NIEPOŁOMICE		
Gmina	862	123,28
grunt porzucony	2	0,65
osoba fizyczna	7315	1393,71
Powiat Wielicki	3	0,94
Skarb Państwa	1083	947,75
Skarb Państwa-Agencja Nieruchomości Rolnych	6	2,45
Skarb Państwa- Starosta Wielicki	1	0,00
Skarb Państwa -Wojewoda Krakowski	1	1,06
Województwo Małopolskie	43	3,61
inne - grunty firm, parafii itp..		265,67
GMINA NIEPOŁOMICE		
Gmina Niepołomice	708	457,27
osoba fizyczna	12730	5714,41
Powiat Wielicki	11	5,71
Skarb Państwa	950	406,68
Skarb Państwa-Agencja Nieruchomości Rolnych	21	4,06
Skarb Państwa- Starosta Wielicki	1	0,08
Województwo Małopolskie	11	3,23
inne - grunty firm, parafii itp..		295,93

2.9 a. Tereny zamknięte

Zgodnie z DECYZJĄ Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MiR z dnia 27 marca 2014 r. poz. 25) w Mieście i Gminie Niepołomice następujące nieruchomości stanowią tereny zamknięte:

- **obręb Niepołomice, dz. nr: 1195, 4148, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362, 4363, 4364, 4365, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376;**
- **obręb Staniątki dz. nr 72;**

- **obręb Podłęże, dz. nr 2, 5, 7, 240, 1151, 1153, 341/1**

2.9 b. Powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy Lotniska

Pobiednik k/ Krakowa

Zgodnie z Dokumentacją Rejestracyjną Lotniska Pobiednik k/Krakowa na obszarze Miasta i Gminy Niepołomice występują powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy określone rzędnymi 280,0 m npm – 301,0 m npm.

2.10. Potrzeby rozwoju gminy

Potrzeby rozwoju Miasta i gminy Niepołomice odzwierciedlają wnioski do Studium złożone zarówno przez osoby prywatne jak i przedstawiciele społeczności lokalnej i instytucje.

Wnioski o zmianę przeznaczenia terenu zostały złożone przez 733 osoby, w tym wiele wniosków dotyczyło kilku działek. Przeważająca część wniosków dotyczy przeznaczenia działek na budowlane przy czym często nie określono wnioskowanej funkcji. Część wniosków dotyczyła przeznaczenia terenów na działalność gospodarczą przemysłową i usługową.

Wniosek zbiorowy zostały zgłoszony Radę Sołecką wsi Zakrzów dotyczył przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową znacznych powierzchni wsi. Mieszkańcy osiedla Sitowiec wnioskują o połączenie drogi Królewskiej z ulicą Ples. Publicznych spraw dotyczy również wniosek Parafii M.B. Nieustającej Pomocy w sprawie poszerzenia Cmentarza w Woli Batorskiej.

Wśród instytucji wnioski zostały złożone przez zakłady eksploatujące kruszywo w sprawie wyznaczenia terenów pod eksploatację a także pod zabudowę mieszkaniową oraz zakłady Coca-Cola w sprawie poszerzenia terenów przemysłowych.

Najczęściej zgłaszane w czasie spotkań z mieszkańcami potrzeby rozwojowe dotyczą:

- rozbudowy połączeń drogowych,
- regulacji ruchu w centrum miasta i zmiany obsługi parkingowej,
- rozbudowy ścieżek rowerowych,
- budowy przedszkoli w osiedlach mieszkaniowych.

3. Podsumowanie

Miasto i Gmina Niepołomice charakteryzują złożone warunki dla rozwoju przestrzennego stwarzające duży potencjał rozwojowy przy jednocześnie występujących silnych ograniczeniach dla niekontrolowanego wzrostu wynikających z wybitnych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego. Najważniejsze uwarunkowania to:

- Położenie Miasta i Gminy w strefie podmiejskiej Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
- Położenie w obrębie obszaru części Puszczy Niepołomickiej objętej ochroną jako obszar NATURA 2000 i objęcie tą formą ochrony również fragmentów terenów położonych poza kompleksem leśnym.
- Występowanie również poza Puszcza obszarów o wybitnych wartościach przyrodniczych.
- Położenie części obszaru w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 451 o istotnym znaczeniu dla zaopatrzenia w wodę.
- Występowanie złóż surowców mineralnych.
- Występowanie obiektów o wybitnych wartościach kulturowych objętych rejestrem zabytków oraz innych wymagających objęcia ochroną w ramach polityki przestrzennej gminy.
- Korzystny potencjał ludnościowy.
- Rozwinięte funkcje gospodarcze w tym szczególnie oparte na Specjalnej Strefie Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny.
- Rozwijające się funkcje mieszkaniowe, w tym dla osób pracujących poza Miastem i Gminą.
- Ukształtowana struktura przestrzenna miasta z wyodrębnieniem stref funkcjonalnych, w tym dzielnicy śródmiejskiej oraz strefy przemysłowej a także jednostek wiejskich o zróżnicowanych warunkach rozwoju
- Przebieg przez Miasto i Gminę międzynarodowych szlaków komunikacyjnych drogowych i kolejowych.
- Przebieg przez Miasto i Gminę autostrady A4 przy braku bezpośredniego połączenia z autostradą dzielnicy przemysłowej .
- Możliwości rozwoju funkcji gospodarczych również poza miastem z uwagi na korzystne położenie komunikacyjne części wsi.
- Możliwości rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych w oparciu o potencjał przyrodniczy i kulturowy.